

Gal. J. H. d.
Τ Α Τ Ο Τ

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Α ·

Κ Α Ι

Ο Α Γ Η Σ Ι Λ Α Ο Σ .

X E N O P H O N T I S
G R A E C O R U M

R E S G E S T A E ;

E T

A G E S I L A U S .

CUM ANNOTATIONIBUS EDWARDI WELLS.

T O M I S Q U A T U O R .

T O M . I .

G L A S G U A E :

I N A E D I B U S A C A D E M I C I S

E X C U D E B A N T R O B E R T U S E T A N D R E A S F O U L I S

A C A D E M I A E T Y P O G R A P H I

M . D C C . L X I I .

30

ΤΟΤ ΝΛΤ

Ζ Ο Τ Ι Ω Φ Ο Ν Τ Ο Σ

Ι Ω Τ Η Ν Α Λ Α Τ

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ

XENOPHONTIS

RERUM GRAECARUM

LIBER PRIMUS.

TOM. I.

A

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἔ' πολλαῖς ἡμέραις
ὑπερον ἦλθεν ἐξ Ἀθηνῶν Θυμοχάρης, ναῦς
ἔχων ὀλίγας· καὶ εὐθὺς ἐνανμάχθησαν αὐ-
θις Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι. ἐνίκησαν δὲ
Λακεδαιμόνιοι, ἡγουμένου Ἡγήσανδριδου.
Μετ' ὀλίγον δὲ τούτων, Δωριεύς ὁ Διαγό-
ρς ἐκ Ῥόδου ἐς Ἑλλήσποντον εἰσέπλει, ἀρ-
χομένης χειμῶνος, τέτταρσι καὶ δέκα ναυ-
σιν, ἅμα ἡμέρα. κατιδὼν δὲ ὁ τῶν Ἀθη-
ναίων ἡμεροσκόπος ἐσήμανε τοῖς ἑραὶηγόις·
οἱ δὲ ἀνηγάγοντο ἐπ' αὐτὸν εἴκοσι ναυσιν,
ὡς ὁ Δωριεύς Φυγῶν, πρὸς τὴν γῆν ἀνέβι-
βαζε τὰς ἑαυτοῦ τριήρεις, ὡς ἠνόγε περὶ
τὸ Ῥοίτειον. ἐγγὺς δὲ γενομένων τῶν Ἀ-
θηναίων, ἐμάχοντο ἀπὸ τε τῶν νεῶν καὶ

XENOPHONTIS
RERUM GRAECARUM

LIBER PRIMUS.

NON multis post haec diebus interjec-
tis, Thymochares Athenis cum paucis
navibus venit; ac statim Lacedaemonii
et Athenienses proelio navali rursus
congressi sunt, in quo Lacedaemonii du-
ctu Hegesandridae victores evaserunt.
2 Paulo post Dorieus, Diagorae filius, hy-
emis initio cum xiv navibus Rhodo pro-
fectus, prima luce Hellespontum ingre-
ditur. Eum posteaquam speculator A-
theniensium diurnus conspexisset, prae-
toribus signum dedit: atque ita illis ad-
versus eum proVectis cum viginti navi-
bus, arrepta fuga Dorieus, ad terram tri-
remes suas subducit, quum circa Rhoe-
teum in mare largius prodiisset. Ubi ve-
ro propius ad eum delati essent Athe-

4 RERUM GRAEC. I.

nienſes, de navibus ac terra pugnatum eſt eo uſque; donec infecta re, ad reli-
 quas copias ſuas Athenienſes Madytum
 diſcederent. Hac pugna conſpecta Min-³
 darus, qui apud Ilium Minervae ſacrifi-
 cabat, ut ſubſidium mari ſuis ferret, na-
 vesque Doriei reciperet; deductis tri-
 remibus e portu ſolvit. Tum Atheni-
 enſes adverſus eos provecti, propter lit-
 rus ad Abydum proelio navali decer-
 nunt: quod quum a matutino tempore
 ad vesperam uſque perduraſſet, ac par-
 tim vincerent, partim vincerentur; cum
 navibus XVIII Alcibiades ſupervenit.
 Ex eo Peloponeſii verſus Abydum fu-⁴
 gere; Pharnabazus e proximo illis o-
 pem ferre: qui quidem ingreſſus equo
 mare, quouſque poterat, dimicabat: i-
 demque ut facerent, equites pediteſque
 ſuos hortabatur. Peloponeſii navibus
 conſtipatis, et oppoſita hoſtibus acie,
 non procul a litore pugnabant. Tan-⁵
 dem Athenienſes cum xxx vacuis ho-
 ſtium navibus, quas ceperant, ac ſuis

τῆς γῆς, μέχρις οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέπλευσαν
 ἐς Μάδυτον πρὸς τὸ ἄλλο στρατόπεδον,
 ὅθεν πράξαντες. Μίνδαρος δὲ κατιδὼν τὴν
 μάχην, ἐν Ἰλίῳ θύων τῇ Ἀθηνᾷ, ἐβλήθη
 ἐπὶ τὴν θάλατταν· καὶ κατελκύσας τὰς
 ἑαυτοῦ τριέρεις, ἀπέπλει, ὅπως ἀναλάβῃ
 τὰς μετὰ Δωριέως. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀν-
 ταναγόμενοι ἐναυμάχησαν περὶ Ἀβυδου
 κατὰ τὴν ἡϊόνα, μέχρι δαίλης ἐξ ἑωθινοῦ,
 καὶ τὰ μὲν νικῶντων, τὰ δὲ νικωμένων,
 Ἀλκιβιάδης ἐπεισπλεῖ δυοῖν δεῦσαν εἴκοσι
 ναυσίν. Ἐντεῦθεν δὲ Φυγὴ τῶν Πελοπο-
 νησίων ἐγένετο πρὸς τὴν Ἀβυδον· καὶ ὁ
 Φαρνάβαζος παρεβόηθη, καὶ ἐπεισβαίνων
 τῷ ἵππῳ ἐς τὴν θάλατταν, μέχρι δυνα-
 τὸν ἦν, ἐμάχετο, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς αὐ-
 τοῦ ἵππεῦσι καὶ πεζοῖς παρεκελεύετο. Ἑμ-
 φράξαντες δὲ τὰς ναῦς οἱ Πελοποννήσιοι, καὶ
 παραταξάμενοι, πρὸς τῇ γῇ ἐμάχοντο.
 Ἀθηναῖοι δὲ ἀπέπλευσαν, τριάκοντα ναῦς
 τῶν πολεμίων λαβόντες κενὰς, καὶ ἅς αὐ-

τοὶ ἀπώλεσαν κομισάμενοι ἐς Σησόκ. ἐν-
 τεύθεν, πλὴν τετράρακοντα νεῶν, ἀλλὰ
 ἄλλη ὥχοντο ἐπ' ἀργυρολογίαν ἔξω τοῦ
 Ἑλλησπόντου· καὶ ὁ Θρασύλος, εἰς ὧν τῶν
 στρατηγῶν, ἐς Αθήνας ἐπλευσε ταῦτα ἐξ-
 αγγελῶν, καὶ στρατιὰν καὶ ναῦς αἰτήσων.
 Μετὰ δὲ ταῦτα Τιοσαφέρνης ἦλθεν ἐς
 Ἑλλησπόντον. ἀφικόμενον δὲ παρ' αὐτὸν
 μιᾷ τριήρει Αλκιβιάδην, ξενία τε καὶ δῶρα
 αἰγούλα, ξυλλαβὼν, εἰρξεν ἐν Σάρδεσι, φά-
 σκων κελεύειν βασιλέα πολεμεῖν Αθηναί-
 οῖς. ἡμέραις δὲ τριάκοντα ὕστερον Αλκιβιά-
 δης ἐκ Σάρδεων μετὰ Μαντιθέου τῷ αἰλόν-
 τος ἐν Καρία, ἵππον εὐπορήσαντες, νυκτὸς
 ἀπέδρασαν ἐς Κλαζομενάς. Οἱ δ' ἐν Ση-
 σῶ Αθηναῖοι, αἰσθόμενοι Μίνδαρον πλεῖν
 ἐπ' αὐτὰς μέλλοντα ναυσὶν ἐξήκοντα, νυκ-
 τὸς ἀπέδρασαν ἐς Καρδίαν. ἐνταῦθα δὲ
 καὶ Αλκιβιάδης ἦκεν ἐκ τῆς Κλαζομενῶν
 σὺν πέντε τριήρεσι καὶ * ἐπακτρίδι. πυθό-
 μενος δὲ, ὅτι αἱ τῶν Πελοποννησίων νῆες

* ἐπακτρίσι.

RERUM GRAEC. I.

in proelio corruptis, discedunt, easque
 Sestum perducunt. Inde naves aliae a-
 lio, exceptis XL, pecuniae cogendae
 causa extra Hellespontum profiscun-
 tur: unus e ducibus Thrasylus Athe-
 nas navigat, ut partim haec suis renun-
 ciaret, partim alias copias et naves pe-
 6 teret. Post illa venit in Hellespontum
 Tissaphernes, et Alcibiadem cum tri-
 remi ad se profectum, hospitaliaque et
 alia munera ferentem comprehendit, ac
 Sardibus in vincula conjicit: quod man-
 dasse regem diceret, ut Athenienses ho-
 stium loco haberentur. Verum triginta
 secundum illa diebus elapsis nacti equos
 Alcibiades et Mantitheus, qui captus
 in Caria fuerat, noctu Clazomenas au-
 7 fugiunt. Interea qui apud Sestum e-
 rant Athenienses, quum animadverte-
 rent advenfus se Mindarum cum LX
 navibus adfuturum, noctu Cardiam pro-
 fugiunt. Eodem et Alcibiades Clazo-
 menis cum quinque triremibus et una
 navi actuaria venit. Quumque Pelopo-

3. RERUM GRAEC. I.

maiorum naves Abydo deductas Cyzicum audiisset: pedes ipse Sestum accessit, naves ut ambitu facto, mari eo tenderent, iussit. Eae posteaquam venissent, et ipse jamjam soluturus esset, ac navali proelio cum hoste congressurus; supervenit e Macedonia cum navibus xx Theramenes, et Thrasybulus e Thaso cum aliis xx, quorum uterque pecuniam coegerat. Jubet hos se subsequi, detractis velis majoribus, Alcibiades: ipse Parium navigat. Ubi quum naves universae in unum convenissent, numero LXXXVI, nocte sequenti solvunt, ac die post eam proximo sub prandii tempus ad Proconesum appellant. Intelligunt heic, Mindarum, itemque Pharnabazum cum pedestribus copiis apud Cyzicum esse. Quapropter istic eo die subsistunt. Postridie vocato ad concionem milite, Alcibiades, sic eos cohortabatur; ut simul et navali et pedestri proelio decertandum, et muros oppugnandos diceret. Desunt enim, ait,

ἔξ Αἰύδου ἀνηγμένα εἶεν ἐς Κυζικόν, αὐ-
 τὸς μὲν πεζῇ ἤλθεν ἐς Σησόν, τὰς δὲ
 ναῦς περιπλεῖν ἐκεῖσε ἐκέλευσεν. Ἐπεὶ
 δὲ ἤλθον, ἀνάγεσθαι ἤδη αὐτῷ μέλλοντος
 ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν, ἐπεισπλεῖ Θήραμέ-
 νης εἴκοσι ναυσὶν ἀπὸ Μακεδονίας, ἅρα δὲ
 καὶ Θράσύβουλος εἴκοσιν ἑτέραις ἐκ Θάσου,
 ἀμφοτέρω ἡγυρολογηκότες. Αἰακίδαδης
 δὲ εἰπὼν καὶ τέτοισι διώκειν αὐτὸν, ἔξελο-
 μένοις τὰ μεγάλα ἰσία, αὐτὸς ἐπλευσέν
 ἐς Πάριον. ἀθρόαι δὲ γινόμεναι αἱ νῆες ἀ-
 πασαι ἐν Παρίῳ ἔξ καὶ ὀγδοήκοντα, τῆς
 ἐπίσης νυκτὸς ἀνηγάγοντο, καὶ τῇ ἄλλῃ
 ἡμέρᾳ περὶ ἀρίστῃ ὥρᾳ ἦκον ἐς Προικόνησον.
 Ἐκεῖ δ' ἐπύθοντο, ὅτι Μίνδαρος ἐν Κυζικίῳ
 εἶη, καὶ Φαρνάβαζος μετὰ τῷ πεζοῦ. ταύ-
 την μὲν οὖν τὴν ἡμέραν αὐτῷ ἐμείναν· τῇ
 δ' ὑστεραίᾳ Αἰακίδαδης ἐκκλησίαν ποιήσας,
 παρεκελεύετο αὐτοῖς, ὅτι ἀνάγκη εἶη καὶ
 ναυμαχεῖν, καὶ πεζομαχεῖν, καὶ τειχομα-
 χεῖν. ὃ γάρ ἐστιν, ἔφη, χρήματα ἡμῖν, τὰς

δὲ πολεμίοις ἄφθονα παρὰ βασιλείας. Τῇ
 δὲ προεραία, ἐπειδὴ ὠρμίσαίη, τὰ πλοῖα
 πάντα, καὶ τὰ μικρὰ συνήθρασε παρ' ἑαυ-
 τόν, ὅπως μηδεὶς ἐξαργεῖται τοῖς πολεμί-
 οῖς τὸ πλῆθος τῶν νεῶν· ἐπεκήρυξέ τε, ὅς
 εἴναι αἰλίσσεται ἐς τὸ πέραν διαπλέων, θά-
 ρατον τὴν ζήτην. Μετὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν,
 παρασκευασάμενος ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν,
 ἀνηγάγετο ἐπὶ τὴν Κυζικόν, ὄντος πολ-
 λῶ. Ἐπειδὴ δ' ἐγγὺς τῆς Κυζίκου ἦν, αἰ-
 θρίας γενομένης, καὶ τῇ ἡλίδι ἐλάμψαντος,
 διαθορᾷ τὰς τῷ Μίνδαρος ναῦς γυμναζομέ-
 νας πᾶσι παρὰ τῷ λιμένι, καὶ ἀπειλη-
 μέναις ὑπ' αὐτοῦ, ἐξήκοντα οὔσας. οἱ δὲ
 Πελοποννήσιοι, ἰδόντες τὰς τῶν Ἀθηναίων
 τριήρεις ἕκαστας πλείους τε πολλῶν ἢ πρόπε-
 ρον, καὶ πρὸς τῷ λιμένι, ἔφυγον ἐς τὴν γῆν·
 ἀφ' ὧν ὠρμίσαντες τὰς ναῦς, ἐμάχοντο ἐπι-
 πλέουσαι τοῖς ἐναντίοις. Αἰκισιάδης δὲ ταῖς
 οἰκοῖς τῶν νεῶν περιπλεύσας, ἀπέβη ἐς
 τὴν γῆν. ἰδὼν δὲ ὁ Μίνδαρος, καὶ αὐτὰς ἀ-

nobis pecuniae, quarum hosti copiam
I rex abunde suppeditat. Die ante illum
diem proximo, quum portum ingressi
essent; naves universas, et in his etiam
navigia parva colleg erat ad se, ne quis
hostibus navium numerum legeret;
simul per praeconem edixerat, morte
multatum iri, quicumque trahere de-
Iprehenderetur. Posteaquam conclusionem
habuisset, rebus universis ad navalem
pugnam comparatis, Cyzicum magna in
pluvia pergit. Eo quum propius access-
isset, et coelum esse sudum, sole jam
fulgente, coepisset: sexaginta Mindani
naves, quae se procul a portu exerce-
rent, et jam interceptae erant, conspi-
cit. Peloponnesii quum triremes Atho-
niensum et plures viderent esse, quam
prius, et portui proximas; ad tentam
fuga se recipiunt, et navibus simul ad
stationem appulsis, in hostes adversus
I se tendentes dimicant. Interim Alcibi-
ades navibus xx circumvectus, in ter-
ram copias exponit. Hoc viso Minda-

rus et ipse in terram descendit, ac pug-
 nans interficitur. Tum milites ipsius fu-
 gere, naves universas, Athenienses ad
 Proconesum deducere, solis Syracusa-
 nis exceptis, quas ipsi Syracusani exus-
 serunt. Inde Athenienses postridie Cy-1 3
 zicum navigant. Tum Peloponesiis ac
 Pharnabazo urbem deferentibus, Cyzi-
 ceni Athenienses admittunt. Hic quum
 dies xx commoratus fuisset Alcibiades,
 grandi a Cyzicenis accepta pecunia, nul-
 lo praeterea damno eis illato, in Proe-
 conesum revertitur. Inde Perinthum 14
 ac Selymbriam navigat: ac Perinthii
 quidem exercitum in urbem admittunt:
 Selymbrienses autem non illi quidem
 eos admifere, pecuniam tamen numera-
 runt. Inde Chrysopolim Chalcedoniae
 delati, oppidum illud muris cingunt, lo-
 cumque in eo ad colligendas decumas
 constituunt. Decuma de venientibus e
 Ponto navibus exigebatur. Relictum heic

ποδας ἐν τῇ γῇ, μαχόμενος ἀπέθανεν. οἱ
δὲ μετ' αὐτῷ ὄντες ἔφυγον. τὰς δὲ ναῦς
οἱ Ἀθηναῖοι ὥχοντο ἄγοντες ἐς Προϊκόνησον
ἀπάσας, πλὴν τῶν Συρακουσίων. ἐκεῖνας
δὲ αὐτοὶ κατέκαυσαν οἱ Συρακῆσιοι. Εκεί-
θεν δὲ τῇ ὑφεραία ἔπλεον οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ
Κύζικον. οἱ δὲ Κυζικηνοὶ, τῶν Πελοπο-
νησίων καὶ Φαρναβάζου ἐκλιπόντων αὐτήν,
ἐδέχοντο τὰς Ἀθηναίους. Αλκιβιάδης δὲ,
μείνας αὐτῷ εἴκοσιν ἡμέρας, καὶ χρήματα
πολλὰ λαβὼν παρὰ τῶν Κυζικηνῶν, ὕδεν
ἄλλο κακὸν ἐργασάμενος ἐν τῇ πόλει, ἀ-
πέπλευσεν ἐς Προϊκόνησον. Εκείθεν δὲ ἔ-
πλευσεν ἐς Πέρινθον καὶ Σηλυμβρίαν. καὶ
Περίνθιοι μὲν εἰσεδέξαντο ἐς τὸ ἄστυ τὸ
στρατόπεδον. Σηλυμβριανοὶ δὲ ἐδέξαντο μὲν
αὐτὸν, χρήματα δὲ ἔδοσαν. ἐντεῦθεν δὲ ἀφι-
κόμενοι τῆς Χαλκηδονίας ἐς Χρυσόπολιν,
ἐτείχισαν αὐτήν, καὶ δεκατευτήριον κατε-
σκεύασαν ἐν αὐτῇ. καὶ τὴν δεκάτην ἐξελέ-
γοντο τῶν ἐκ τῆς Πόντος πλοίων. καὶ Φυ-

λακην ἐγκαταλειπόντες καὶς τριάκοντα, καὶ
 στρατηγὰ δὴ, Θηραμένην * καὶ Εὐβουλον,
 τοὺς τε χαρίεντες ἐπιμελεῖσθαι καὶ τῶν ἐκπλε-
 οντων πλοίων, καὶ εἴ τι ἄλλο ἤδυναντο
 βλάπην τοῖς πολέμοις. οἱ δὲ ἄλλοι στρα-
 τηγαὶ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὄχοντο. Παρα-
 δὲ Ἰπποκράτης τοῦ Μινδάρου ἐπιστολέας,
 εἰς Λακεδαιμόνα γράμματα πεμφθέντα ἐ-
 ἔλασαν εἰς Ἀθήνας, λέγοντα τὰδε. Εἰρή-
 νη καλὰ. Μίνδαρος δὲ ἀπέστυλει. πει-
 κῶντι τῶνδρες. ἀπορέομεν τί χρὴ δρᾶν.
 Φαρνάβαζος δὲ παντὶ τῶ τῶν Πελοπονη-
 σίων στρατεύματι καὶ † τοῖς Συρακυσίοις, πα-
 ρακελευσάμενος μὴ ἀθυμεῖν ἕνεκα ξύλων,
 ὥς οὐκ ὦν πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ, ὥς ἂν τὰ
 σώματα σῶα ᾖ, ἱμάτιόν τ' ἔδωκεν ἑκάστῳ,
 καὶ ἐφόδιον δυοῖν μηνῶν. καὶ ὀπλίσας τοὺς
 πᾶσας, ὧς φυλακὰς κατέστησε τῆς ἑαυτοῦ
 παραθαλασσίας γῆς. Καὶ συγκαλέσας τοὺς
 τε ἀπὸ τῶν πόλεων στρατηγούς, καὶ τριη-
 ράρχας, ἐκέλευσε ναυπηγεῖσθαι τριήρεις

* Εὐμαχον. † συμμάχοις.

xxx navium praesidium cum duobus ducibus, Theramene ac Eubulo, qui et oppidum et naves e Ponto venientes observarent, aliisque damnis hostes, quibuscunque possent, afficerent. Reliqui
 15 duces in Hellespontum discedunt. Insuper interceptae sunt et litterae, atque Anthanas perlatae, quae ab Hippocrate Mindari legato Lacedaemonem missae fuerant. Earum haec erat sententia: Acertum de praecclaris rebus nostris: obit Mindarus: esuriunt milites: quid agendum sit, ex inopia consilii nescimus. At Pharnabazus universas Peloponnesiorum copias, et Syracusanos cohortatus, ut salvis adhuc corporibus, lignorum causa minime dejectis animis essent, quorum vim magnam ditio regis haberet: vestem singulis, cum viatico duum mensium donat. Praeterea nautas armat, et regionem suam maritimam praesidiis munit.
 17 Convocatis etiam praetoribus urbium, et triremium praefectis, apud Antandrum triremes tot aedificare ju-

bet, quot ipsorum quisque amisisset: simul et pecunia sublevat eos, et materiam ex Ida sumendam indicare jubet. Dum haec classis aedificatur, Antandrii Syracusanorum ope muri partem quandam absolvunt, et in praesidio eorundem opera mirifice probata fuit. Eas ob causas factum, ut Syracusani et bene de Antandro promeriti dicantur, et ejus civitatis jus etiam nunc habeant. His ita constitutis, Pharnabazus mox Chalcedonem, ut opem ei ferret, contendit. Accepere nuntium hoc tempore Syracusanorum duces exilii sui, quod eis plebis scito fuerat irrogatum. Quapropter convocatis militibus, Hermocrate caeterorum nomine verba faciente, calamitatem suam deplorant; qui per injuriam, et praeter leges universi exulare juberentur. Hortantur inde, ut etiam deinceps ad imperata facienda prompte fortiterque se gererent, quemadmodum fecissent hactenus: et magistratus legerent, donec aessent ii, qui jam suo essent loco designati. Milites clamore sublato, ipsi ut cum imperio essent, jubent, impri-

ἐν Αντάνδρῳ ὅσας ἕκαστοι ἀπώλεσαν, χρή-
ματά τε διδύς, καὶ ὕλην ἐκ τῆς Ἰδης κομί-
ζεσθαι φράζων. ναυπηγυμένων δὲ, οἱ Συ-
ρακῆσιοι ἅμα τοῖς Αντανδρίοις τῷ τείχεσ
τι ἐπετέλεσαν, καὶ ἐν τῇ Φρυγᾷ ἤρεσαν
πάντων μάλιστα. διὰ ταῦτα δὲ εὐεργεσία
τε καὶ πολιτεία Συρακυσίοις ἐν Αντάνδρῳ
ἔσι. Φαρνάβαζος μὲν οὖν ταῦτα διατά-
ξας, εὐθύς ἐς Χαλκηδόνα ἐβοήθει. ἐν δὲ τῷ
χρόνῳ τῷτῳ ἡγγέλθη τοῖς τῶν Συρακυσί-
ων στρατηγοῖς, ὅτι Φεύγοιεν οἴκοθεν ὑπὸ
τῷ δήμῳ. ζυγκαλέσαντες οὖν τὸς ἑαυτῶν
στρατιώτας, Ἑρμοκράτης προηγμένους, ἀ-
πωλοφύροντο τὴν ἑαυτῶν συμφορὰν, ὥς
ἀδίκως Φεύγοιεν ἅπαντες παρὰ τὸν νόμον·
παρήνευσάν τε προθύμως εἶναι καὶ τὰ λοι-
πὰ, ὥσπερ τὰ πρότερα, καὶ ἄνδρας ἀγα-
θὸς πρὸς τὰ αἰεὶ παραγγελλόμενα. ἐλέ-
σθαι δὲ ἐκέλευον ἄρχοντας, μέχρις ἂν
ἀφίκωνται οἱ ἡρημένοι ἀντ' ἐκείνων. Οἱ δ' ἀ-
ναβοήσαντες ἐκέλευον ἐκείνους ἄρχειν, καὶ

μάλισα οἱ τριήραρχοι, καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ
 οἱ κυβερνήται. οἱ δὲ ἔκ' ἔφασαν δεῖν σασι-
 ἀζειν πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. εἰ δέ τις ἐ-
 πικαλοίη τι αὐτοῖς, λόγον ἔφασαν χρῆναι
 δίδοναι, μεμνημένους ὅσας τε ναυμαχίας
 αὐτοὶ καθ' ἑαυτὸς νενικήκατε, καὶ ναῦς εἰλή-
 φατε, ὅσα τε μετὰ τῶν ἄλλων ἀήτλητοι
 γεγόνατε, ἡμῶν ἡγουμένων, τάξιν ἔχοντες
 τὴν κρατίστην, διὰ τε τὴν ἡμετέραν ἀρετὴν,
 καὶ τὴν ὑμετέραν προθυμίαν, καὶ κατὰ γῆν καὶ
 κατὰ θάλατταν ὑπάρχουσιν. Οὐδενὸς δὲ ἔ-
 δὲν ἐπαυλιωμένους, * δεομένων, ἔμειναν ἕως ἀ-
 φίκοντο οἱ ἀπ' ἐκείνων στρατηγοὶ, Δήμαρχος
 τε Πιδόκκς, καὶ Μύσκων Μενεκράτης, καὶ
 Πόταμις Γνωσία. τῶν δὲ τριηράρχων ὁ-
 μόσαντες οἱ πλείους καλᾷζειν αὐτούς, ἐπὶ
 εἰς Συρακούσας ἀφίκονται, ἀπεπέμφαντο
 ὅποι ἤθελοντο πάντας, ἐπαινεῖν. Ἰδίᾳ δὲ
 πρὸς Ἑρμοκράτην προσομιλῶντες, μάλισα
 ἐπόθησαν τὴν τε ἐπιμέλειαν, καὶ προθυμί-
 αν, καὶ κοινότητα. ὧν γὰρ ἐγίνωσκε τὸς ἐ-

* Videtur legendum, ὅ πάντων διορίσας,

misque volebant hoc triremium praefec-
 ti, et milites classiarii, et gubernatores.
 Duces contra monent, adversus rempu-
 blicam seditionem movendam non esse.
 Si vero accusationes in se ab aliquo in-
 stituerentur, suam ut causam agerent,
 hortantur; in memoriam revocantes,
 quot navalibus proeliis victores ipsi nul-
 lis adiutoribus fuissent, quot cepissent
 naves, quoties cum aliis invicti ductu suo
 extitissent. Etiam locum, inquit, ho-
 nestissimum in acie, cum propter virtu-
 tem nostram tum alacritatem vestram,
 habuistis, sive quid terra, sive mari ge-
 2 oreretur. Quum neque quisquam in eos
 quidquam culpae conferret, et ab omni-
 bus rogarentur; mansere, donec qui eis
 succederent, duces advenirent. Erant hi
 Demarchus Pidoci, Musco Menecratis,
 Potamis Gnosiae, filii. Quumque maxi-
 ma pars praefectorum triremibus, jure-
 jurando confirmasset, se illos, posteaquam
 Syracusas rediissent, in patriam reduc-
 turos; etiam laudibus prosequentes ita
 dimiserunt omnes, ut quo visum esset,
 2 r concederet. Imprimis diligentiam Her-
 mocratis, et alacritatem, et popularita-

tem desiderabant, quo privatim familiariter utebantur. Nam de triremium praefectis, et gubernatoribus, et militibus classariis, optimum quemque sibi cognitum singulis diebus ad contubernium in tabernaculum suum mane ac vespere invitabat, et cum eis quidquid vel dicturus, vel facturus esset, communicabat. Docbat etiam eos, et quaedam non meditata extemplo proferre jubebat, quaedam non nisi re deliberata. Ob has res magna erat Hermocratis in consessu publico gloria, quod optima quaeque tum dicere tum consulere existimaretur. Idem quum Tissaphernem Lacedaemone accusasset, ac non solum Astyochi testimonio sublevaretur, sed etiam ipse verum dicere visus esset; ad Pharnabazum se confers, pecuniam prius, quam peteret, impetrabat; eaque, comparata stipendiariorum militum et triremium copia, redditum in patriam moliebatur. Interea Syracusanorum [ducum] successores Miletum veniunt, eisque copiae cum navibus traditae sunt. Eodem tempore coorta in Thasso seditione, omnes qui a Lacedaemoniorum partibus stabant, una cum La-

πεικισάτης τῶν τριηράρχων καὶ κυβερνητῶν
καὶ ἐπιβατῶν, ἐκάστης ἡμέρας τὸ πρῶτον καὶ
πρὸς ἐσπέραν συναυλίζων πρὸς τὴν σκηνὴν
τὴν ἑαυτοῦ, ἀνεκοινῶτο ὅ,τι ἐμελλεν ἢ λέ-
γειν, ἢ πράττειν. καὶ αὐτοὺς ἐδίδασκε, κε-
λεύων λέγειν, τὰ μὲν, ἀπὸ τοῦ παραχρη-
μα, τὰ δὲ, βουλευσαμένους. Ἐκ τούτων Ἑρ-
μοκράτης τὰ πολλὰ ἐν τῷ συνεδρίῳ εὐδό-
ξει, λέγειν τε δοκῶν καὶ βελεύειν τὰ κρά-
τις. κατήγορήσας δὲ Τισαφέρνης ἐν Λα-
κεδαίμονι Ἑρμοκράτης, μαρτυρῆντος καὶ Α-
γυόχου, καὶ δόξας τὰ ὄντα λέγειν, ἀφικόμενος
παρὰ Φαρνάβαζον, πρὶν αἰτῆσαι χρήμα-
τα λαβὼν, παρεσκευάζειτο πρὸς τὴν εἰς Συ-
ρακῆσας ἀπόδοτον ξένους τε καὶ τριήρεις. Ἐν
τῷ δὲ ἦσαν οἱ διάδοχοι τῶν Συρακυσίων
εἰς Μίλητον, καὶ παρέλαβον τὰς ναῦς καὶ τὸ
στράτευμα. ἐν Θόρῳ δὲ κατὰ τὸν καιρὸν
τούτου γένεσθαι γενομένης, ἐκπίπτουσιν οἱ
Λακωνισταί, καὶ ὁ Λάκων ἀρμοστής Εὐτέονι-
κος. κατατρεφθεὶς δὲ ταῦτα πράττει σὺν

Τριαφέρνηι Πασιππίδας ὁ Λάκων, ἔφυ-
 γει ἐκ Σπάρτης. ἐπὶ δὲ τὸ ναυτικόν, ὃ
 ἐκείνος ἠθροίκει ἀπὸ τῶν συμμάχων, ἔξε-
 πέμφθη Κρατησιππίδας, καὶ παρέλαβεν ἐν
 Χίῳ. Περὶ δὲ τέττες τὲς χρόνους Θρασύ-
 λος ἐν Αθήναις ὄντος, Ἀγίς ἐκ τῆς Δεκελεί-
 ας προνομὴν ποιόμενος, πρὸς αὐτὰ τὰ τεί-
 χη ἦλθε τῶν Αθηναίων. Θρασύλος δὲ ἔξα-
 γαγὼν Αθηναίους, καὶ τὲς ἄλλους τὲς ἐν τῇ
 πόλει ὄντας ἀπαντας, παρέταξε παρὰ τὸ
 Λύκειον γυμνάσιον, ὡς μαχόμενος, ἂν προσ-
 ῖωσιν. ἰδὼν δὲ ταῦτα Ἀγίς ἀπήγαγε τα-
 χέως· καὶ τινες αὐτῶν ὀλίγοι τῶν ἐπὶ πα-
 σιν ὑπὸ τῶν φίλῶν ἀπέθανον. οἱ ἔν Αθη-
 ναῖοι τῷ Θρασύλῳ διὰ ταῦτα ἔτι προθυ-
 μότεροι ἦσαν, ἐφ' ἃ ἦκε· καὶ ἐπεψηφίσαντο
 ὀπλίτας τε αὐτὸν καλαλέξασθαι χιλίους,
 ἱππέας δὲ ἐκατὸν, τριήρεις δὲ πεντήκοντα.
 Ἀγίς δὲ ἐκ τῆς Δεκελείας ἰδὼν πλοῖα
 πολλὰ σίττε ἐς Πειραιᾶ καταθέοντα, ἔδεν
 ὄφελος εἶναι, τὲς μετ' αὐτοῦ πολὺν

cedaemonio praefecto Eteonico pelluntur. Id quia Tissapherne iuvante, Pasippidas Lacedaemonius perfecisse crederetur, Sparta exulare iussus est. Ejus loco ad navales copias, quas ipse de sociis coegerat, Cratesippidas missus; in Chio suam eas in potestatem accepit. Accidit hoc etiam tempore, dum Athenis Thrasylus ageret, ut Agis Decelea praedatum egressus, ad ipsos usque muros Atheniensium accederet. Ibi Thrasylus, et Athenienses et alios omnes qui erant in urbe, educit: propterque gymnasium Lyceum aciem opponit hostibus, manum conferturus, si accederent. Quod quum vidisset Agis, celeriter abduxit suos, amissis paucis extremo in agmine, quos velites interemere. Accendit hoc Atheniensium erga Thasylum studia, ut alacrius ei concederent, cujus ipse rei causa venerat. Nam decretum, ut delectu habito, cito gravis armaturae pedites, equites c, triremes L sumeret. Agis autem, quum e Decelea frumento onusta complura navigia ferri cursu in Piraeum cerneret; frustra suos aiebat longo

74 RERUM GRAEC. I.

jam temporis spatio terra prohibere Athenienses, nisi quis eos ab illis etiam locis excluderet, unde mari frumentum veretur: adeoque optimum fore, si Clearchus Ramphii filius, qui publicus esset Byzantium hospes, Chalcedonem Byzantiumque mitteretur. Hac sententia 26 comprobata, discessit is, explentibus xv navium numerum Megarensibus ac reliquis focis, quae ipsae magis essent militi vehendo idoneae, quam celeres. Harum tres in Hellesponto a ix Atticis navibus demersae sunt, quae perpetuo in iis locis naves observabant. Ceterae Sestum fuga se recipiunt, ac salvae Byzantium inde perveniunt. Atque hic ejus anni finis 27 fuit, quo Carthaginenses Hannibale duce cum cccioo hominum in Siciliam profecti, trium mensium spatio Graeci nominis oppida duo, Selinuntem et Himeram ceperunt.

II. Anno sequente, (in quem Olympias xciii incidit, qua Elei Euagorae adjuncta biga victoriam consequuta est, vincente in

ἤδη χρόνον Αθηναίους εἶργεν τῆς γῆς, εἰ μὴ
 τις χήσοι, ὅθεν καὶ ὁ κατὰ θαλάτταν οἶτος
 Φοῖτᾶ· κράτιστόν τε εἶναι καὶ Κλέαρχον
 τὸν Ῥαμφίου, πρόξενον ὄντα Βυζαντίων,
 πέμψα ἐς Χαλκηδόνα τε, καὶ Βυζάντιον.
 Δόξαντος δὲ τούτου, πληρωθεισῶν νεῶν ἐκ
 τε Μεγάρων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμά-
 χων, πεντεκαίδεκα, στρατιωτῶν μᾶλλον
 ἢ ταχειῶν, ὥχετο. καὶ αὐτὲς τῶν νεῶν
 τρεῖς ἀπόλλυνται ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ὑπὸ
 τῶν Αττικῶν ἐννέα νηῶν, αἱ αἰ ἐνταῦθα
 πὰ πλοῖα διεφύλαττον· αἱ δὲ ἄλλαι ἐφυ-
 γον ἐς Σησὸν, ἐκεῖθεν δὲ ἐς Βυζάντιον ἐσω-
 θησαν. Καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἔληγεν, ἐν ᾧ Καρ-
 χηδόνιοι Ἀννίβα ἡγεμένους στρατεύσαντες ἐπὶ
 Σικελίαν δέκα μυριάσι στρατιᾶς, αἰρῶσιν ἐν
 τρισὶ μηνσὶ δύο πόλεις Ἑλληνίδας, Σελι-
 νῆα καὶ * Ἰμέραν.

β'. Τῷ δὲ ἄλλῳ ἔτει (ᾧ ἦν Ολυμπι-
 ἀς τρίτη καὶ ἐνενηκοστή, ἥ προσθεῖσα ξυνω-
 ρὶς ἐνίκα Εὐαγόρου Ηλείου, τὸ δὲ σάδιον

* Steph. Byzant. legit Χάμεραν.

Εὐβότας Κυρηναῖος, ἐπὶ Εφόρῳ μὲν ὄντος
 ἐν Σπάρτῃ Εὐαρχίππῃ, Ἀρχοντος δὲ ἐν
 Ἀθήναις Εὐκτῆμονος) Ἀθηναῖοι μὲν Θορι-
 κὸν ἐτείχισαν, Θρασύλος δὲ τὰ τε ψη-
 φιαδένια πλοῖα λαβὼν, καὶ πεντακιχλίδες
 τῶν ναυτῶν πελταστὰς ποιησάμενος, ὥς
 ἅμα καὶ πελτασταῖς ἐσομένοις, ἐξέπλευσεν
 ἀρχομένῃ τοῦ θέρους εἰς Σάμον. Ἐκεῖ δὲ
 μέinas τρεῖς ἡμέρας, ἐπλευσεν εἰς Πύγελαν·
 καὶ ἐνλαῦθα τὴν τε χώραν ἐδήξ, καὶ προσέβα-
 λε τῷ τείχει· ἐκ δὲ τῆς Μιλήτης βοηθή-
 σαντές τινες ταῖς Πυγελεῦσι, διεσπαρμένους
 ὄντας τῶν Ἀθηναίων τοὺς φίλους ἐδίωκον.
 οἱ δὲ πελτασταί, καὶ τῶν ὀπλιτῶν δύο λό-
 χαι, βοηθήσαντες πρὸς τὰς αὐτῶν φίλους,
 ἀπέκλειναν ἅπαντας τὰς ἐκ Μιλήτης, ἐκλὸς
 ὀλίγων· καὶ ἀσπίδας ἔλαβον ὡς διακοσίας,
 καὶ τρόπαιον ἔστησαν. Τῇ δὲ ὑστέραίᾳ ἐ-
 πλευσαν εἰς Νότιον, καὶ ἐνλεῦθεν παρασκευ-
 ασάμενοι, ἐπορεύοντο εἰς Κολοφῶνα. Κολο-
 φῶνιοι δὲ προσεχώρησαν. καὶ τῆς ἐπίσης

stadio Eubota Cyrenensi, quum apud Spartanos Ephori magistratum Euarchippus gereret, Athenis Euctemon Archontis officio fungeretur;) Thoricum Athenienses muniverunt, et Thrasylus sumtis navibus sibi decretis, et nautis 100 cetratorum instar armatis, ut iis simul tanquam cetratis uteretur, aestate ineunte
 2 ad insulam Samum navigavit. Ubi quum triduum mansisset, Pygela discedit. Heic et agros populatur, et ad oppidi murum copias admovet. Tum Milesii quidam Pygelenfibus opem ferentes, palatos hinc inde velites Atheniensium persequuntur. At vero cetrati, et gravis armaturae peditum cohortes duae, velitibus suis operata, illos omnes, qui Mileto venerant, extra paucos quosdam, occidunt: scutis, plus minus, ce potiuntur: tropaeum statuunt.
 3 Postridie Notium navigant. Inde paratis ad iter rebus omnibus, Colophonem pergunt. Transeunt in eorum partes Colophonii. Nocte proxima Ly-

diam ingrediuntur, matura jam fegete, multosque vicos exturunt: pecuniam, mancipia, praedam aliam ingentem rapiunt. Tum Persa quidam Stages, qui his in locis ageret, quo tempore Athenienses hinc inde sparsi, ac praedae separatim intenti erant, equitum subsidio vivum unum capit, et septem interficit. Post haec ad mare Thrasylus copias ducit, quasi Ephesum navigaturus. Eo conatu hominis animadverso Tissaphernes, magnas cogebat copias, equitibusque dimissis, imperabat omnibus ut Dianae latum opem Ephesum accurrerent. Thrasylus, die, postquam invasisset Lydiam, xvii, Ephesum navigat: gravem armaturam ad Coressum exponit: equites, cetratos, epibatas, caeteros omnes propter paludem, ex oppidi parte altera: quumque jam illuxisset, bipertitum exercitum admovet. Contra oppidani, auxiliares a 5

νυκλὸς ἐνέβαλον ἐς τὴν Λυδίαν, ἀκμάζοντες
 τῷ σίτῃ, καὶ κόμας τε πολλὰς ἐνέπρησαν,
 καὶ χρήματα ἔλαβον καὶ ἀνδράποδα, καὶ ἄλ-
 λην λείαν πολλήν. Στάγης δὲ ὁ Πέρσης
 περὶ ταῦτα τὰ χωρία ὦν, ἐπεὶ οἱ Ἀθη-
 ναῖοι ἐκ τῷ στρατοπέδῳ διεσκεδασμένοι ἦσαν
 κατὰ τὰς ἰδίας λείας, βοηθησάντων τῶν
 ἱππέων, ἓνα μὲν ζῶν ἔλαβεν, ἑπτὰ δὲ ἀ-
 πέκλεινε. Θρασύλος δὲ μετὰ ταῦτα ἀπή-
 γαγεν ἐπὶ θάλατταν τὴν στρατιάν, ὡς ἐς
 Εφεσον πλευσόμενος. Τισσαφέρνης δὲ αἰ-
 δόμενος τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα, στρατιάν
 τε συνέλεγε πολλήν, καὶ ἱππεῖς ἀπέστειλε,
 παραγγέλλων πᾶσιν ἐς Εφεσον βοηθεῖν τῇ
 Ἀρτέμιδι. Θρασύλος δὲ ἑξόμῃ καὶ δεκάτῃ
 ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ἐσβολὴν ἐς Εφεσον ἐπλευ-
 σε, καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐς τὸν Κορηαῶν
 ἀποβάσας, τὰς δὲ ἱππεῖς, καὶ πελῖστας,
 καὶ ἐπιβάτας, καὶ τὰς ἄλλους πάντας πρὸς
 τὸ ἔλος ἐπὶ τὰ ἕτερα τῆς πόλεως, ἅμα
 τῇ ἡμέρᾳ προσῆγε δύο στρατόπεδα. Οἱ

θ' ἐκ τῆς πόλεως ἐβλήθησαν σφίσιν. οἳ τε
 σύμμαχοι, ὧς Τιοσαφέρνης ἤγαγε, καὶ οἱ
 Συρακῆσιοι, οἳ τ' ἀπὸ τῶν προτέρων εἴκοσι
 νεῶν, καὶ ἀπὸ ἐτέρων πέντε, αἱ ἔτυχον τό-
 τε παραγενόμεναι, νεωστὶ ἤκισται μετὰ Εὐ-
 κλέους τε τῷ Ἰππωνος, καὶ Ἡρακλείδῃ τῷ
 Αἰριστογενεῖ, στρατηγῶν, καὶ Σελινούσῃσι δύο.
 Οὗτοι δὲ πάντες πρῶτον μὲν πρὸς τῆς ὀ-
 πλίτας τῆς ἐν Κορηοσῷ ἐβλήθησαν· τῆς
 δὲ τρεψάμενοι, καὶ ἀποκλείναντες ἐξ αὐτῶν
 ὥσεί ἑκατὸν, καὶ ἐς τὴν θάλασσαν καταδι-
 ῶξαντες, πρὸς τῆς παρὰ τὸ ἔλος ἐτράπον-
 το. ἔφυγον δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀπώ-
 λοντο αὐτῶν ὡς τριακόσιοι. Οἱ δὲ Εφέσιοι
 τρόπαιον ἐνταῦθα ἔστησαν, καὶ ἕτερον πρὸς
 τῷ Κορηοσῷ. τοῖς δὲ Συρακῆσίοις καὶ Σελι-
 νούσίοις κρατίστοις γενομένοις ἀριστεῖα ἔδωκαν
 καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ πολλοῖς, καὶ οἰκεῖν ἀτέλειαν
 ἔδωκαν τῷ βυλομένῳ αἰεὶ. Σελινούσίοις δὲ,
 ἐπεὶ ἡ πόλις ἀπολώλει, καὶ πολιτείαν ἔ-
 δωκαν. Οἳ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑπο-

Tissapherne adducti, Syracusani tam illi, qui xx navibus primi venerant, quam qui navibus v aliis, quae recens cum Eucleo Hipponis, et Heraclide Aristogenis filiis, praetoribus, appulerant, itemque
 6 Selinuntiae duae naves. Omnes hi primum gravis armaturae pedites, qui erant Coreffi, aggrediuntur. Eos posteaquam in fugam vertissent, et interfectis plus minus c, reliquos usque ad mare persequuti fuissent; ad eos, qui propter paludem erant, se convertunt. Conjecerunt et illic se Athenienses in
 7 gam, ccc eorum interfectis. Statuerunt hoc loco tropaeum Ephesii, et alterum apud Coreffum. Syracusanis et Selinuntiis permultis, qui praeclarissime se gesserant, praemia fortissimo cuique debita, publice privatimque data: concessa et immunitas perpetua, si quis esse civis cuperet: Selinuntiis etiam hoc, ut quando patriam illi amisissent, Ephesi jus civitatis haberent. Athenienses receptis per
 8

inducias mortuis, Notium discedunt. Heic quum illos humassent, Lesbum versus et Hellespontum navigant. Ingressi Methymnensem in Lesbo portum, naves illas xxv Syracufanas ex Epheso praetervehi conspiciunt. Itaque adversus eas in altum provecti, quatuor una cum ipsis vectoribus capiunt, reliquas Ephesum usque persequuntur. Captivos caeteros Athenas Thrasylus omnes mittit, unum Alcibiadem Atheniensem, consobrinum Alcibiadis, exilijque socium, lapidibus obrui iussit. Hinc Sestum ad exercitum navigat, unde copiae universae Lampfacum trajiciunt. Aderat jam hyems, qua captivi Syracufani, qui in Piraeo lapicidinis inclusi erant, saxo perfofso, noctu partim fuga Deceleam, partim Megara dilapsi sunt. Ceterum quum vellet apud Lampfacum Alcibiades universas copias in eosdem ordines redigere, nolebant milites illi, quibus antehac usus erat, in eosdem cum Thra-

σπόνδους ἀπολαβόντες, ἀπέπλευσαν ἐς Νότιον· καὶ κεῖ θάψαντες αὐτούς, ἐπλεον ἐπὶ Λέσβου καὶ Ἑλλησπόντου. ὁρμῶντες δὲ ἐν Μήθυμνῃ τῆς Λέσβου, εἶδον παραπλεῦσας ἐξ Εφεσσοῦ τὰς Συρακυσίας ναῦς πέντε καὶ εἰκοσι· καὶ ἐπ' αὐτάς ἀναχθέντες, τέτταρα μὲν ἔλαβον αὐτοῖς ἀνδράσι, τὰς δὲ ἄλλας κατεδίωξαν ἐς Εφεσον. καὶ τὸς μὲν ἄλλους αἰχμαλώτους Θρασύλος ἐς Ἀθήνας ἀπέπεμψε πάντας, Ἀλκιβιάδην δὲ Ἀθηναῖον, Ἀλκιβιάδου ὄντα ἀνεφίον καὶ ζυμφυγάδα, κατέλευσεν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπλευσεν ἐς τὴν Σησόιν πρὸς τὸ ἄλλο σφάτευμα. ἐκεῖθεν δὲ ἅπασα ἡ στρατιά διέβη ἐς Λαμψακον, καὶ χειμῶν ἐπήει, ἐν ᾧ οἱ αἰχμάλωτοι Συρακῆσιοι εἰργμένοι τῷ Πειραῶι ἐν λιθοτομίαις διορύξαντες τὴν πέτραν, ἀποδράντες νυκτὸς, ὥχοντο ἐς Δεκέλειαν, οἱ δὲ ἐς Μέγα γάρα. Ἐν δὲ τῇ Λαμψάκῳ συντάττοντος Ἀλκιβιάδου τὸ σφάτευμα πᾶν, οἱ πρότερον στρατιῶται ἐκ ἡρόδωτος τοῖς μετὰ Θρασύ-

λη συνκτάτρεσθαι, ὡς αὐτοὶ μὲν ὄντες ἀήτ-
 τητοί, ἐκεῖνοι δὲ ἡττημένοι ἦκοιεν. ἐνταῦθα
 δὴ ἐχείμαζον ἅπαντες, Λάμψακον τει-
 χίζοντες, καὶ ἐσράτευσαν πρὸς Αἰνυδον.
 Φαρνάβαζος δ' ἐβοήθησεν ἵπποις πολλοῖς,
 καὶ μάχῃ ἡττηθεὶς ἔφυγεν. Αλκιβιάδης δὲ
 ἐδίωκεν, ἔχων τὸς τε ἱππέας καὶ τῶν ὀ-
 πλιτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, ὧν ἦρχε Μέναν-
 δρος, μέχρι σκότος ἀφείλετο. ἐκ δὲ τῆς
 μάχης ταύτης συνέβησαν οἱ στρατιῶται
 αὐτοὶ αὐτοῖς, καὶ ἠσπάζοντο τὸς μὲν Θρα-
 σύλους. ἐξῆλθον δὲ τινες καὶ ἄλλας ἐξόδους
 τῷ χειμῶνος εἰς τὴν ἡπειρον, καὶ ἐπόρθουν
 τὴν βασιλέως χώραν. Τῷ δ' αὐτῷ χρό-
 νῳ καὶ Λακεδαιμόνιοι τοὺς εἰς τὸ Κορυφα-
 σιον τῶν Εἰλώτων ἀφεσῶτας ἐκ Μαλέας,
 ὑποσπόνδους ἀφῆκαν. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν
 καιρὸν καὶ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Τραχινίᾳ Ἀ-
 χαιοὶ τὸς ἐποίκους, ἀντιτεταγμένων πάν-
 των πρὸς τοὺς Οἰταίους πολεμίους ὄντας,
 προέδωσαν, ὥστε ἀπολέσθαι αὐτῶν πρὸς

- fyli militibus ordines collocari: quod se
 pro invictis dicerent, illi victi venirent.
 Omnes heic tamen in hybernis habiti,
 quum Lampfacum muniissent; expediti-
 11 onem adversus Abydum susceperere. Fe-
 rebat his opem magna cum equitum ma-
 nu Pharnabazus. Sed proelio superatus,
 terga dedit. Hunc cum equitatu suo, et
 cxx gravis armaturae peditibus, quibus
 Menander praeerat, persequi non desti-
 tit Alcibiades, donec tenebrae ipsum eri-
 perent. Post hanc pugnam milites inter
 se sponte sua permisti, complectebantur
 eos, qui cum Thrasylo fuerant. Eadem
 hyeme diversis aliis vicibus egressi, diti-
 onem regis populationibus vexabant.
 12 Hoc etiam tempore Lacedaemonii quos-
 dam Helotas, qui e Malea in Corypha-
 sium secesserant, fide data dimiserunt.
 Et Heracleae Trachiniae advenas A-
 chaei, quum omnes adversus Oetaeos
 hostes publicos in acie starent, deserue-
 re: quo factum, ut eorum ad 1000 una

cum Labota, qui missus eis erat Lacedaemone praefectus, interficerentur. Hic ejus anni fuit exitus, quo etiam Medii, qui a Dario Persarum rege defecerant, rursus ei se dediderunt.

III. Anno sequente Minervae fanum apud Phocaeenses, delapso in id prestere, succensum fuit. Hyeme jam exacta, quum Pantacles, Ephori, Antigones, Archontis munere fungeretur, essent autem elapsi anni ab initio belli xxii: primo vere cum universis copiis Athenienses in Proconesum navigant. Inde Chalcedonem versus ac Byzantium profecti, castra Chalcedoni admoverunt. Chalcedonenses, posteaquam de Atheniensium adventu cognovere; fortunas suas omnes apud Thraeces, qui Bithyni erant, oppidoque ipsorum finitimi, deposuere. Tum Alcibiades sumptis secum, praeter equites, gravis armaturae peditibus non multis, ac mandans, ut oram maris naves legerent: in Bithynorum fines pergit, et Chalcedonensium fortunas repetit: ni

ἐπὶ τριακοσίς σὺν τῷ ἐκ Λακεδαιμόνος ἀρμο-
στῇ Λαβώτῃ. καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἔληγεν ἔτος, ἐν
ᾧ καὶ Μῆδοι ἀπὸ Δαρείου τῷ Περσῶν βα-
σιλέως ἀποστάντες, πάλιν προσεχώρησαν
αὐτῷ.

γ'. Τῷ δὲ ἐπιόντος ἔτους ὁ ἐν Φωκαίᾳ
νεὺς τῆς Αθηνᾶς ἐνεπρήθη, πρηνῆρος ἐμ-
πεσόνηος. ἐπεὶ δὲ ὁ χειμὼν ἔληγε, Παι-
τακλέης μὲν ἐφορεύοντος, ἄρχοντος δὲ Αν-
τιγένους, ἑαρος ἀρχομένους, δυοῖν καὶ εἴκοσιν
ἔτοσιν τῷ πολέμῳ παρεληλυθότων, οἱ Α-
θηναῖοι ἐπλευσαν ἐς Προικόνησον παρὶ τῷ
στρατοπέδῳ. Ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ Χαλκηδόνι
καὶ Βυζάντιον ὁρμήσαντες, ἐστρατοπεδεύσαν-
το πρὸς Χαλκηδόνι. οἱ δὲ Χαλκηδόνιοι
προσιόντας αἰσθόμενοι τοὺς Αθηναίους, τὴν
λείαν ἀπασαν κατέθεντο ἐς τὰς Βιθυνὰς Θρά-
κας, ἀσυγείτονας ὄντας. Αλκιβιάδης δὲ
λαβὼν τῶν τε ὀπλιτῶν ὀλίγους, καὶ τοὺς
ἵππεας, καὶ τὰς ναῦς παραπλεῖν κελεύσας,
ἔλθων ἐς τοὺς Βιθυνοὺς, ἀπῆτει τὰ τῶν

Καλκηδονίων χρήματα· εἰ δὲ μὴ, πολεμή-
 σειν ἔφη αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀπέδσαν. Ἀλκι-
 βιάδης δὲ, ἐπεὶ ἦκεν ἐς τὸ στρατόπεδον, τὴν
 τε λείαν ἔχων, καὶ πίσεις πεποιημένος,
 ἀπετείχιζε τὴν Χαλκηδόνα παντὶ τῷ
 στρατοπέδῳ ἀπὸ θαλάττης ἐς θάλατταν, καὶ
 τοῦ ποταμοῦ ὅσον τ' ἦν, ξυλίνῳ τείχει.
 Ενταῦθα Ἰπποκράτης μὲν ὁ Λακεδαιμό-
 νιος ἀρμολύτης ἐκ τῆς πόλεως ἐξήγαγε τοὺς
 στρατιώτας ὡς μαχόμενος. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 ἀντιπαρετάζαντο αὐτῷ. Φαρνάβαζος δὲ
 ἔξω τῶν περὶ τειχισμάτων προσεβόηθει στρα-
 τιᾷ τε καὶ ἵπποις πολλοῖς. Ἰπποκράτης
 μὲν ὢν καὶ Θρασύλος ἐμάχοντο ἑκάτερος
 τοῖς ὀπλίταις χρόνον πολὺν, μέχρις Ἀλ-
 κιβιάδης ἔχων ὀπλίταις τέ τινας καὶ τοὺς
 ἱππείας, ἐβόηθησε. καὶ Ἰπποκράτης μὲν
 ἀπέθανεν· οἱ δὲ μετ' αὐτῷ ὄντες ἔφυγον ἐς
 τὴν πόλιν. Ἀμα δὲ καὶ Φαρνάβαζος, ὁ δυνά-
 μενος συμμιῖσαι πρὸς τὸν Ἰπποκράτην διὰ
 τὴν σενοχωρίαν τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ἀπο-

pareant; bello se ipsos aggressurum mi-
 3 natur. At illi eas tradidere. Posteaquam
 in castra reversus Alcibiades effecit, jam
 spoliis auctus, et constituta cum Bithy-
 nis pace: Chalcedonem cum copiis uni-
 versis ab una maris parte ad alteram lig-
 4 neo muro cinxit, intercluso etiam flumi-
 ne, quantum ejus fieri poterat. Tum
 praefectus Lacedaemonius Hippocrates
 oppido militem suum proelio cum hoste
 congressurus, educit. Instruitur adver-
 sus eum ab Atheniensibus acies. Interea
 Pharnabazus extra murum, quo urbs cin-
 gebatur, cum copiis suis et magno equi-
 5 tatu opem obsessis ferebat. Itaque Thra-
 sylus et Hippocrates, uterque gravis ar-
 maturae peditibus instructus, inter se diu
 dimicarunt: donec cum nonnullis arma-
 turae gravis peditibus, et equitatu, suis
 Alcibiades opem ferret. Tunc et inter-
 fectus fuit Hippocrates, et milites ipsius
 6 fuga se in oppidum receperunt. Phar-
 nabazus etiam, quum partim propter flu-
 minis angustiam, partim quod murus il-

le ligneus, quo cingebatur urbs, abesset
 prope, conjungere se cum Hippocrate
 non posset; suos ad Fanum Herculis,
 quod est in agro Chalcedonensium, et
 quo loco castra habebat, abduxit. Post 7
 haec Alcibiades, pecuniae cogendae caus-
 sa, in Hellespontum et Cherronesum
 profectus est: caeteri duces in has con-
 ditiones de Chalcedone cum Pharna-
 bazo pacti sunt: Daret Atheniensibus
 Pharnabazus talenta xx, et ad regem le-
 gatos Atheniensium deduceret. Tum
 jusjurandum ultro citroque praestitum,
 Atheniensibus tantum tributi soluturos
 Chalcedonenses, quantum antehac con-
 suevissent: daturus item pecuniam de-
 bitam: contra, non facturos Chalcedo-
 nensibus bellum Athenienses, donec le-
 gati a rege adessent. Quum hoc jus; 8
 jurandum praestaretur, non aderat Al-
 cibiades: quippe qui tunc ad Selym-
 briam esset. Ea capta, Byzantium cum
 Chersonesiis universis, militibus item e
 Thracia, et equitibus supra ccc, accessit,
 Expectabat Chalcedone Pharnabazus,

τείχισμάτων ἐγγύς ὄντων, ἀπεχώρησεν ἐς
τὸ Ἡράκλειον τὸ τῶν Χαλκηδονίων, ὃ ἦν
αὐτῷ τὸ στρατόπεδον. Ἐκ τούτου δὲ Ἀλ-
κιδιάδης μὲν ὤχετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον,
καὶ ἐς Χερρόνησον, χρήματα πράττων· οἱ δὲ
λοιποὶ στρατηγοὶ συνεφώνησαν πρὸς Φαρ-
νάβαζον ὑπὲρ Χαλκηδόνος, εἴκοσι τάλαντα
δοῦναι Ἀθηναίοις Φαρνάβαζον, καὶ ὡς βασιλέα
πρέσβεις Ἀθηναίων ἀναγαγεῖν καὶ ὄρκους
εἶδωσαν, καὶ ἔλαβον παρὰ Φαρναβάζε ὑπο-
τελεῖν τὸν φόρον Χαλκηδονίαις Ἀθηναίοις,
ὅσοντες εἰώθεσαν, καὶ τὰ ὀφειλόμενα χρή-
ματα ἀποδοῦναι· Ἀθηναῖαις δὲ μὴ πολεμεῖν
Χαλκηδονίοις, ἕως ἂν οἱ παρὰ βασιλέως
πρέσβεις ἔλθωσιν. Ἀλκιδιάδης δὲ τοῖς τε
ὄρκοις οὐκ ἐτύγχανε παρὼν, ἀλλὰ περὶ
Σηλυμβρίαν ἦν. ἐκείνην δὲ ἐλὼν, πρὸς τὸ
Βυζάντιον ἦκεν, ἔχων Χερρόνησίτας τε
πανδημεῖ, καὶ ἀπὸ Θράκης στρατιώτας, καὶ
ἵππεῖς πλείους τριακοσίων. Φαρνάβαζος
δὲ, ἀξίων δεῖν καθεῖνον ὁμνῦναι, περιέμε-

γέν ἐν Χαλκηδόνι, μέχρις ἔλθῃ ἐκ τῆς Βυ-
 ζαντίης· ἐπεὶ δ' ἦλθεν, οὐκ ἔφη ὁμείδαι
 εἰ μὴ καὶ κείνος αὐτῷ ὁμείται. μετὰ ταῦ-
 τα ὤμοσεν ὁ μὲν ἐν Χρυσόπολει, οἷς Φαρ-
 νάβαζος ἐπεμψε, Μητροβάται καὶ Αἰγνάπει·
 ὁ δ' ἐν Χαλκηδόνι, τοῖς παρ' Αἰκισιάδου,
 Εὐρυπτόλεμῳ καὶ Διοτίμῳ τὸν τε κοινὸν
 ὄρκον, καὶ ἰδίᾳ καὶ ἀλλήλοις πίσεις ἐποίη-
 σαντο. Φαρνάβαζος μὲν ἐν εὐθύς ἀπῆει,
 καὶ τῆς παρὰ βασιλείᾳ πορευομένων πρέσβεις
 ἀπαλήαν ἐκέλευσεν εἰς Κύζικον. ἐπέμψθη-
 σαν δὲ Αθηναίων μὲν Δωρόθεος, Φιλοδίκης,
 Θεογένης, Εὐρυπτόλεμος, Μαντίθεος· σὺν
 δὲ τέτοις Ἀργεῖοι, Κλεόστρατος, Πυρρόλο-
 χος· ἐπορεύοντο δὲ καὶ Λακεδαιμονίων πρέσ-
 βεις, Πασίππιδας, καὶ ἕτεροι· μετὰ δὲ τῶ-
 των καὶ Ἑρμοκράτης, ἥδη Φεύγων ἐκ Συρα-
 κωῶν, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πρόξενος. καὶ
 Φαρνάβαζος μὲν τέτρες ἦγεν. Οἱ δὲ Αθη-
 ναῖοι τὸ Βυζάντιον ἐπολιόρχουν, περιτειχί-
 σαντες, καὶ πρὸς τὸ τεῖχος ἀκροβολισμὸς καὶ

dum Byzantio veniret Alcibiades; quem ipsum quoque praestare iusjurandum illud, aequum censeret. Quum is venisset, juraturum se negabat, ni et ille sibi iuramentum praestitisset. Ita deinde Chrysopoli Alcibiades Metrobari et Arnapi, Pharnabazi legatis; Pharnabazus Chalcedone legatis Alcibiadis, Eurypolemo et Diotimo, non solum iusjurandum publicum praestiterunt, sed privatim etiam ipsi foederibus se devinxerunt. Quo facto, recta Pharnabazus discedit, ac legatos ad regem proficiscentes occurrere sibi apud Cyzicum iussit. Missi fuerunt Atheniensium nomine Dorotheus, Philodices, Theogenes, Eurypolemus, Manritheus; et cum his Argivi, Cleostratus et Pyrrhodochns. Etiam Lacedaemoniorum legati, Pasippidas, cum caeteris, ad regem perrexere: quibus se coniunxit Hermocrates, qui jam Syraculis exulabat, ejusque frater Proxenus. Hos autem Pharnabazus deducit. Interea Athenienses Byzantium vallo cinctum obsident, et velitando atque excurrando ad ipsos usque

muros procedunt. Erat in urbe Clearchus Lacedaemonius praefectus, et cum eo nonnulli ex vicinis, itemque novi populares pauci, et Megarenses cum Helixo Megarense duce suo, et Boeoti cum Coeratada duce. Athenienses quum nihil efficere vi possent, Byzantiis quibusdam persuadent, ut urbem proderent. At Clearchus praefectus, qui neminem hoc moliri putaret, rebus omnibus pro virili egregie constitutis, atque oppido Coeratadae et Helixi fidei commissis; ad Pharnabazum in litus oppositum trajicit, partim ut ab eo stipendium pro milite sumeret, partim ut naues cogeret, quae et in Hellesponto erant, a Pasippida in excubiis relictas, et apud Antrandum; et quas in Thracia Hegesandrides habebat, Mindari miles classiarius, ut etiam aliae novae construerentur, et universae in unum coactae socios Atheniensium affligerent, eaque ratione a Byzantii

προσβολὰς ἐποῖντο. ἐν δὲ τῷ Βυζαντίῳ
 ἦν Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος ἀρμοστής, καὶ
 σὺν αὐτῷ τῶν περιόικων τινές, καὶ τῶν νε-
 ροδαμωδῶν οὐ πολλοὶ, καὶ Μεγαρεῖς, καὶ ἄρ-
 χων αὐτῶν Ελίξος Μεγαρεὺς, καὶ Βοιωτοί,
 καὶ τῶν ἄρχων Κοιρατάδας. οἱ δ' Ἀθη-
 ναῖοι, ὡς ἔδεν ἡδύναντο διαπραΰνασθαι κατ'
 ἰσχὺν, ἐπεισάν τινας τῶν Βυζαντίων προ-
 δῆναι τὴν πόλιν. Κλέαρχος δὲ ὁ ἀρμοστής,
 οἴομενος ἔδεναν ἂν τῷτο ποιῆσαι, καταστή-
 σας δὲ ἅπαντα ὡς ἡδύνατο κάλλιψα, καὶ ἐ-
 πιτρέψας τὰ ἐν τῇ πόλει Κοιρατάδα καὶ
 Ελίξω, διέβη παρὰ τὸν Φαρνάβαζον εἰς τὸ
 πέραν, μισθόν τε τοῖς στρατιώταις παρ' αὐ-
 τῷ ληψόμενος, καὶ ναῦς συλλέξων, αἱ ἦσαν
 ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ἄλλαι, καταλελειμ-
 μέναι Φρυγίδες ὑπὸ Πασιππίδα, καὶ ἐν Αν-
 τάνδρῳ, καὶ ἅς Ἡγησανδρίδας εἶχεν ἐπὶ
 Θράκης, ἐπιβάτης ὢν Μινδάρε, καὶ ὅπως
 ἄλλαι ναυπηγηθεῖσαν, ἀθρόαι δὲ γενό-
 μεναι πᾶσαι, κακῶς τοὺς τῶν Ἀθηναίων

Συμμάχους ποιεῖσαι, ἀποσπάσειαν τὸ στρα-
 τώπεδον ἀπὸ τῆς Βυζαντίας. Ἐπεὶ δ' ἐξέ-
 πλευσεν ὁ Κλέαρχος, καὶ οἱ προδοῦντες τὴν
 πόλιν τῶν Βυζαντίων, Κύδων, καὶ Ἀρίστων,
 καὶ Ἀναξικράτης, καὶ Λυκεῖργος, καὶ Ἀναξίλαος
 ὃς ὑπαγόμενος θανάτῳ ὑστερον ἐν Λακεδαι-
 μονίᾳ διὰ τὴν προδοσίαν, ἀπέφυγεν, ὅτι οὐ
 προδοίῃ τὴν πόλιν, ἀλλὰ σῶσαι, παῖδας
 ὄρων καὶ γυναῖκας λιμῷ ἀπολλυμένας Βυ-
 ζαντίους ὦν, καὶ οὐ Λακεδαιμόνιος. τὸν γὰρ
 ἐνόησα σῖτον Κλέαρχον τοῖς Λακεδαιμο-
 νίων στρατιώταις δίδοναι. διὰ ταῦτ' ἔν τῃς
 πολεμίῃς ἔφη εἰσεῖσθαι, ἔκ ἀργυρίῃς ἕνεκα,
 ἔδδ' ἐπὶ τὸ μισεῖν Λακεδαιμονίους. Ἐπεὶ
 δὲ αὐτοῖς παρεσκεύαστο, νυκτὸς ἀνοίξαντες
 τὰς πύλας τὰς ἐπὶ τὸ Θράκιον καλεμέ-
 νας, εἰσήγαγον τὸ στρατεύμα καὶ τὸν Ἀλκι-
 βιάδην. ὁ δὲ Ἐλιξος καὶ ὁ Κυρατάδας, ἔδδ' ἐν
 τούτων εἰδότες, ἐβόηθουν μετὰ πάντων ἐς
 τὴν ἀγοράν. ἔπει δὲ πάντῃ οἱ πολέμιοι
 καλεῖχον, ἔδδ' ἐχούτες ὅ, τι ποιήσαιεν, πα-

obsidione copias ipsorum abstraherent.

- 12 Posteaquam Clearchus solvisset, erant
 hi, qui Byzantium prodere volebant;
 Cydo, Aristo, Anaxicrates, Lyeurgus,
 Anaxilaus; qui deinceps quum ob hanc
 prodicionem Lacedaemone capitis arces-
 feretur, absolutus fuit: quod urbem ab
 se non proditam, sed conservatam dice-
 ret; quum pueros ac mulieres fame pe-
 reuntes videret, praesertim ipse non La-
 cedaemonius, sed Byzantius. Nam quod
 in urbe frumentum erat, Clearchus La-
 cedaemoniorum militibus dederat. Ita-
 que se hostes intromisisse aiebat, neque
 pecunia corruptum, neque Lacedaemo-
 13 niorum odio. Postquam hi cum hoste
 rem composuissent, noctu portis iis aper-
 tis, quae ad Thracium appellantur, cum
 exercitu Alcibiadem introducunt. Tum
 Helixus et Cyratadas, qui horum nihil
 intellexerant, cum universis ad forum
 opis ferendae causa concurrunt. Ve-
 rum quia tenerent ubique hostes omnia,
 nec aliquid aliud facere possent, hosti se

dedunt. Missi sunt illi Athenas, ubi Cy-
ratadas in hominum turba de navibus
descendentium in Piraeo, clam aufugit,
ac salvus Deceleam pervenit.

IV. Interea Pharnabazus et legati,
quum apud Phrygiae Gordium hiema-
rent, quid esset actum de Byzantio, cog-
noverunt. Vere ineunte pergentibus ad
regem Lacedaemoniorum legati occur-
runt, nimirum Boeotius (hoc viro no-
men erat) cum caeteris, itidemque reli-
qui nuntii, qui ex Asia descendebant.
Narrabant hi, Lacedaemonios ab rege
omnia, quae peterent, impetrasse: atque
etiam Cyrum maritimis omnibus cum im-
perio praefuturum, et in gerendo bello
Lacedaemoniis adfuturum. Idem ad om-
nes Asiae inferioris homines litteras si-
gillo regio munitas secum afferibat, qui-
bus haec etiam inter alia continebantur:
Mitto ad inferiores illas partes Cyrum,
caranum eorum qui ad Castolum conve-
niunt. Vox autem Caranus significat do-
minum et imperatorem. Haec quum le-
gati Atheniensium audiissent, et Cyrum
ipsum jam vidissent; maxime quidem illi

ῥέδοσαν σφᾶς αὐτὰς. καὶ ὅτοι μὲν ἀπεπέμ-
φθησαν εἰς Αθήνας. καὶ ὁ Κυρατάδας ἐν τῷ
ὄχλῳ ἀποβαινόντων ἐν Πειραιεῖ, ἔλαθεν
ἀποδράς; καὶ ἀπεσώθη εἰς Δεκέλειαν.

δ. Φαρνάβαζος δὲ, καὶ οἱ πρέσβεις, τῆς
Φρυγίας ἐν Γορδίῳ ὄντες τὸν χειμῶνα, τὰ
περὶ τὸ Βυζάντιον πεπραγμένα ἤκουσαν.
ἀρχομένους δὲ τῆς ἑαυτοῦ πορευομένοις αὐτοῖς
παρὰ βασιλέα ἀπήντησαν καλαβαίνοντες οἱ
τε Λακεδαιμονίων πρέσβεις, Βσιώτιος ὄνομα,
καὶ οἱ μὲν αὐτῶν, καὶ οἱ ἄλλοι ἄγγελοι. καὶ ἔλε-
γον, ὅτι Λακεδαιμόνιοι, πάντων, ὧν δέονται,
πεπραγότες εἶεν παρὰ βασιλέως καὶ Κῦρος
ἄρξων πάντων τῶν ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ συμ-
πολεμήσων Λακεδαιμονίοις. ἐπιστολὴν τὴν
ἔφερε τοῖς^ε κάτω πᾶσι, τὸ βασιλείον ἔ-
χουσαν σφράγισμα, ἐν ᾗ ἐνῆν καὶ τάδε. Κα-
ταπέμπω Κῦρον, κέρανον τῶν εἰς^ε Κασω-
λὸν ἀθροιζομένων. τὸ δὲ κέρανον, ἔστι κύ-
ριον. Ταῦτ' ἐν ἀκρόντες οἱ τῶν Αθηναίων
πρέσβεις, καὶ ἐπειδὴ Κῦρον εἶδον, ἐβόλοντό

μὲν μάλιστα παρὰ βασιλέα ἀναβῆναι· εἶ-
 δὲ μὴ, οἴκαδε ἀπελθεῖν. Κύρος δὲ Φαρνα-
 βάζω εἶπεν, ἢ παραδῶναι τὰς πρέσβεις ἐαυ-
 τῷ, ἢ μὴ οἴκαδὲ πῶ ἀποπέμψαι, βεβλόμε-
 νος τὰς Ἀθηναίους μὴ εἰδέναι τὰ πραττόμε-
 να. Φαρναβάζος δὲ τέως μὲν κατεῖχε τὰς
 πρέσβεις, Φάσκων τότε μὲν, ἀνάξειν αὐ-
 τὰς παρὰ βασιλέα, τότε δὲ, οἴκαδε ἀπο-
 πέμψειν, ὥς μηδὲν μέμψῃναι. Ἐπειδὴ δὲ
 ἐνιαυτοὶ τρεῖς ἦσαν, ἐδεήθη τῷ Κύρῳ ἀφεί-
 ναι αὐτὰς, Φάσκων ὁμωμοκέναι, ἀπάξειν
 ἐπὶ θάλατταν, ἐπειδὴ οὐ παρὰ βασιλέα.
 πέμψαντες δὲ Ἀριοβαρζάνει, παρακομίσαι
 αὐτὰς ἐκέλευον. ὁ δὲ ἀπήγαγεν ἐς Κίον
 τῆς Μυσίας, ὅθεν πρὸς τὸ ἄλλο στρατό-
 πεδον ἀπέπλευσαν. Ἀλκιβιάδης δὲ βεβλό-
 μενος μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἀποπλεῖν οἴ-
 καδε, ἀνήχθη εὐθύς ἐπὶ Σάμῃ. ἐκεῖθεν δὲ
 λαβὼν τῶν νεῶν εἴκοσιν, ἐπλευσε τῆς Κα-
 ρίας ἐς τὸν Κεραμικὸν κόλπον. ἐκεῖθεν δὲ
 συλλέξας ἑκατὸν τάλαντα, ἤκεν ἐς τὴν Σά-

cupiebant ad regem ascendere: sin id non liceret, domum reverti. At Cyrus Pharnabazo mandat, ut hos legatos vel sibi traderet, vel nullo modo domum reduceret. Volebat enim maxime Athenienses ignorare quid rerum gereretur. Ac Pharnabazus quidem id temporis eos secum retinebat, quum nonnunquam diceret, velle se, ipsos ad regem deducere; nonnunquam domum eos se remissurum, ne ullam in reprehensionem incurreret.

3 Verum posteaquam anni tres elapsi essent, Cyrum obsecrare coepit, ut homines dimitteret. Aiebat enim, se iusjurandum praestitisse de reducendis ipsis ad mare, siquidem ad regem non deducerentur. Quamobrem ad Ariobarzannem ipsos mittunt, ac mandant, ut suis eos restitueret. Ab hoc Cium usque deducti, quod est Mysiae oppidum, inde ad

4 suorum castra navigio vecti sunt. Caeterum quum vellet Alcibiades una cum militibus in patriam navigare, statim Samum versus solvit. Hinc sumptis secum xx navibus, in Ceramicum sinum Cariae navigat: unde quum talenta c coëgisset,

Samum revertitur. At Thrasylbulus cum xxx navibus Thraciam petit, atque inde eum alia, quae ad Lacedaemonios defecerant, oppida suam in potestatem redigit: tum vero Thasum, quae et bellis, et seditionibus, et fame afflicta miserabiliter erat. Cum reliquis copiis Thrasylus Athenas navigavit. Is priusquam appelleret, Athenienses jam duces legerant, Alcibiadem exulem, Thrasylbulum absentem, Cononemque tertium ex iis qui domi degebant. Interea cum xx navibus et pecunia Alcibiades e Samo in Parum navigat. Inde recta Gytheum versus vehitur, ut triremes specularetur, quas istic xxx numero instruere Lacedaemonios audierat; atque etiam ut exploraret de suo in patriam reditu, quo civitas in ipsum esset animo. Quam ubi bene sibi velle animadvertit, jamque se a suis ducem lectum esse, et privatim a necessariis se suis arcessi; in Piraeum illo die navigavit, quo Plynteria publice celebrabantur, delubro Minervae obvelato, quod nonnulli tam ipsi quam pa-

μον. Θρασύβελος δὲ σὺν τριάκοντα ναυσὶν
ἐπὶ Θράκης ὤχλειο. ἐκεῖθεν δὲ τὰ τε ἄλ-
λα χωρία τὰ πρὸς Λακεδαιμονίους μεθε-
στηκότα κατεστρέψατο, καὶ Θάσον ἔχουσιν
κακῶς ὑπὸ τε τῶν πολέμων, καὶ σάσεων,
καὶ λιμῶ. Θρασύβελος δὲ σὺν τῇ ἄλλῃ στρα-
τιᾷ εἰς Αθήνας κατέπλευσε, πρὶν δὲ ἤκειν
αὐτόν, οἱ Αθηναῖοι στρατηγὸς εἰλοντο, Αλ-
κιβιάδην μὲν Φεύγονία, καὶ Θρασύβελον ἀ-
πόνια, Κόνωνα δὲ τρίτον ἐκ τῶν οἰκοθεν.
Αλκιβιάδης δ' ἐκ τῆς Σάμου ἔχων τὰ χρή-
ματα, κατέπλευσεν εἰς Πάρον ναυσὶν εἴ-
κοσιν. ἐκεῖθεν εἰς ἀνήχθη εὐθὺς Γυθείς ἐπὶ
κατασκοπῇ τῶν τριήρων, ἃς ἐπυνθάνετο
Λακεδαιμονίους αὐτόθι παρασκευάζειν τρι-
άκοντα· καὶ τοῦ οἴκαδε κατάπλου, ὅπως ἡ
πόλις πρὸς αὐτόν ἔχει. ἐπεὶ δὲ ἐώρα ἐ-
αυτῷ εὖναι ἔσαν, καὶ στρατηγὸν αὐτόν ἡρη-
μένους, καὶ ἰδίᾳ μεταπεμπομένους τῆς ἐπιή-
δειους, κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἡμέ-
ρᾳ, ἣ Πλυντήρια ἦγεν ἡ πόλις, τοῦ ἔδους

κατακεκαλυμμένῃ τῆς Ἀθηναῖς· ὃ τινὲς οἰ-
 ωνίζοντο ἀνεπιτήδειον εἶναι καὶ αὐτῷ καὶ τῇ
 πόλει. Ἀθηναίων γὰρ ὕδεις ἐν ταύτῃ τῇ
 ἡμέρᾳ ὕδενός σπευδαίου ἔργου τολμήσαι ἀν-
 ᾤψασθαι. Καταπλέοντος δὲ αὐτοῦ ὃ, τε
 ἐκ τοῦ Πειραιῶς καὶ ὁ ἐκ τοῦ ἄστεος ὄχλος
 ἠθροίσθη πρὸς τὰς ναῦς, θαυμάζοντες, καὶ
 ἰδεῖν βεβλόμενοι τὸν Ἀλκιβιάδην, λέγοντες,
 οἱ μὲν, ὅτι ὡς κράτιστος εἴη τῶν πολιτῶν,
 καὶ μόνος ἀπελογήθη ὡς ἐδικαίως Φύγοι,
 ἐπεβουλευθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἑλαττοῦν ἐκείνου
 δυναμένων, μοχθηρότερόν τε λεγόντων, καὶ
 πρὸς τὸ αὐτῶν ἴδιον κέρδος πολιτευόντων·
 ἐκείνου δὲ αἰεὶ τὸ τε κοινὸν αὖξοντος, καὶ
 ἀπὸ τῶν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ τῆς πόλεως
 δυνατοῦ· ἐθέλοντος δὲ τότε κρίνεσθαι παρα-
 χρῆμα, τῆς αἰτίας ἄρτι γεγεννημένης, ὡς
 ἠσέβηκότος ἐς τὰ μυστήρια, ὑπερβαλλόμε-
 νοι οἱ ἔχθροὶ τὰ δοκούντα δίκαια εἶναι, ἀ-
 πόνητα αὐτὸν ἐσέρεσαν τῆς πατρίδος. ἐν ᾧ
 χρόνῳ ὑπὸ ἀμηχανίας δελεύων, ἠναγκά-

triae infaustum esse ominabantur. Nam
 eo die nemo Atheniensium aliquid rei
 6 seriae suscipere ausit. Quum appello-
 ret, omnis turba tum e Piraeo, tum
 ex urbe ad naves confluere: admirati-
 one duci: Alcibiadem videre cupere:
 dicere partim, civium hunc unum esse
 praestantissimum, qui solus se purga-
 rit, quod inique ejectus in exilium es-
 set: circumventum insidiis illorum fu-
 isse, qui et minus ipso potuerint, et in-
 feriores dicendo fuerint, et rempubli-
 cam gesserint ex utilitate lucroque suo.
 Hunc auxisse rempublicam cum de fa-
 cultatibus privatim suis, tum etiam pu-
 blicis patriae. Voluisse id temporis de
 causa sua sine dilatione cognosci, quum
 paullo ante tanquam mysteriorum vio-
 lator delatus esset: verum adversariis
 rem, quae aequissima videretur, in aliud
 tempus rejicientibus, absentem patria
 multatum fuisse. Interim inopia coac-
 tum servitutem servivisse, homines infe-
 stissimos sibi coluisse, quotidie de vita
 periclitatum esse. Non potuisse quid-

quam civibus sibi conjunctissimis, propinquis, patriae denique toti prodesse, quantumvis illius errata animadverteret; idque propterea, quod ab hoc conatu exilii nomine prohiberetur. Negabant ejusmodi hominem, qualis esset ipse, quidquam egere novis rebus, vel publici status immutatione. Posse hoc illud populi beneficio, ut et ipse sit aequalibus superior, grandioribus natu non inferior; et adversariis suis talem se declararet, qualis olim fuerit. Posteaquam illi potentiam quandam pacti ad extremum essent, optimos quosque sublatos e medio fuisse: quumque soli in republica restarent, hanc unam ob causam civibus fuisse caros, quod uti meliorum hominum opera non possent. Alii contra dicebant, unum hunc esse omnium calamitatum, quas antehac perpeSSI fuissent, auctorem: adeoque periculum esse, ne solus se ducem praebet ad ea quae reipublicae ut accidant, metuenda sint. Caeterum ad terram quum appulisset Alcibiades, non statim de navi descendit, quod

ᾧ μὲν θεραπεύειν τὰς ἐχθίστας, κινδυνεύ-
 ων αἰεὶ παρ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπολέσθαι,
 τὰς δὲ οἰκειοτάτας πολίτας τε καὶ συγγε-
 νεῖς καὶ τὴν πόλιν ἅπασαν ὁρῶν ἐξαμαρτά-
 νουσιν, ἃς εἶχεν ὅπως ὠφελοῖν, Φυγῇ ἀ-
 πειρογόμενος. οὐκ ἔφασαν δὲ τῶν οἰωνοπερ
 αὐτὸς ὄντων καιρῶν δεῖσθαι πραγμάτων,
 ἔδὲ μετὰ σφάσεως. ὑπάρχειν μὲν γὰρ ἐκ τῆς
 δῆμῳ ἑαυτῷ μὲν, τῶν τε ἡλικιωτῶν πλεον
 ἔχειν, καὶ τῶν πρεσβυτέρων μὴ ἐλαττῶ-
 ναι. τοῖς δ' αὐτῶν ἐχθροῖς τοιοῦτος δοκεῖν
 εἶναι, οἷός περ πρότερον. ὑψέρον δὲ δυνα-
 σθεῖσιν, ἀπολλύναι τὰς βελτίστας. αὐτὰς
 δὲ μόνους λειφθέντας, δι' αὐτὸ τῆτο ἀγα-
 πᾶσθαι ὑπὸ τῶν πολίτων, ὅτι ἑτέροις βελ-
 τίοσιν οὐκ εἶχον χρῆσθαι. οἱ δὲ, ὅτι τῶν
 παροικομένων αὐτοῖς κακῶν μόνος αἴτιος
 εἴη, τῶν τε φοβερῶν ὄντων τῇ πόλει γε-
 γέσθαι, μόνος κινδυνεύσαι ἡγεμῶν καταστῆ-
 ναι. Αλκιβιάδης δὲ, πρὸς τὴν γῆν ὁρμι-
 σθεῖς, ἀπέβαινε μὲν ἔκ εὐθέως, φοβούμενος

58 ἙΛΛΗΝΙΚΩΝ Α.

πρὸς ἐχθρούς· ἐπαναστὰς δὲ ἐπὶ τῷ κατα-
 στρώματι, ἐσκόπει τὰς αὐτῷ ἐπιτηδεύς,
 εἰ παρήσαν. κατιδὼν δὲ Εὐρυπτόλεμον
 τὸν Πεισιάνακτος, ἑαυτοῦ δὲ ἀνεψιόν, καὶ
 πρὸς ἄλλας οἰκείας, καὶ τὰς Φίλους μετ' αὐ-
 τῶν, τότε ἀποβὰς, ἀναβαίνει ἐς τὴν πό-
 λιν, μετὰ τῶν παρεσκευασμένων, εἰ τις
 ἔπιτοιο, μὴ ἐπιτρέπειν. Ἐν δὲ τῇ βελῇ
 καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπολογησάμενος, ὥς οὐκ
 ἠπεθήκει, εἰπὼν δὲ, ὥς ἠδίκηται· λεχθέν-
 των δὲ καὶ ἄλλων τοιούτων, καὶ ὕδενος ἀντει-
 πόντος, διὰ τὸ μὴ ἀνασχέσθαι ἂν τὴν ἐκ-
 κλησίαν· ἀναρρήθεις ἀπάντων ἡγεμῶν αὐ-
 τοκράτωρ, ὥς οἷός τε ὦν σῶσαι τὴν προ-
 τέραν τῆς πόλεως δύναμιν, πρότερον μὲν
 τὰ μυστήρια τῶν Ἀθηναίων κατὰ θάλατ-
 ταν ἀγόντων διὰ τὸν πόλεμον, κατὰ γῆν
 ἐποίησεν, ἐξαγαγὼν τὰς στρατιώτας ἅπαν-
 τας. Μετὰ δὲ ταῦτα κατελέξατο στρα-
 τῶν, ὀπλίτας μὲν πεντακοσίους καὶ χιλίους,
 ἵππεις δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ναῦς δ' ἐ-

hostes suos metueret: sed stans in navigii foris, num adessent necessarii sui, circumspiciebat. Posteaquam Euryptole-
 mum Pisianactis filium, consobritum su-
 um, caeterosque propinquos, et eorum
 amicos vidit: tum relicta nave in urbem
 cum iis ascendit, qui parati erant pro-
 8 hibere, ne quis eum attingeret. Post in
 senatu, et pro concione, quum defensi-
 onem sui pronunciaffet, qua se minime
 sacra violasse, sed injuriam sibi factam
 ostendebat; prolatis in hanc sententiam
 et aliis, ac nemine contradicente, quod
 id minime latura fuisset concio; dux om-
 nium cum potestate amplissima declara-
 tus, ut qui pristinam reipublicae poten-
 tiam tueri et conservare posset, primum
 eductis universis militum copiis, myste-
 ria, quae tum mari propter bellum de-
 9 ducebantur, terra celebravit. Deinde
 conscripsit exercitum, CIOIC gravis ar-
 maturae peditum, CL equitum, navium
 c. Ita mense post reditum tertio An-

drum versus navigat, quae ab Athenien-
sibus defecerat. Adjuncti sunt ei Aristo-
crates, et Adimantus Leucorophidae fi-
lius, qui lecti erant terrestrium copiarum
duces. Exponit in terram copias Alci-10
biades ad Gaurium, quod est in Andro
insula. Quumque suis opem laturi An-
drii exiissent, in fugam versi, et intra
muros oppidi conclusi sunt: interfectis,
praeter alios paucos, Lacedaemoniis, qui
istic erant. Statuit heic tropaeum Alci-
biades, neque multos dies commoratus,
Samum navigat: inde facto initio bel-
lum gerebat.

V. At Lacedaemonii, quum non mul-
to ante Cratesippidae navarcho magi-
stratus sui tempus exiisset, Lysandrum
ejus loco mittunt. Is cum ad insulam
Rhodum appulisset, coactis navibus, in
Con insulam Miletumque navigat: hinc
Ephesum, ubi cum septuaginta navibus
substitit, dum Sardes Cyrus accederet,
Posteaquam is illuc venisset, ascendit ad

κατόν. καὶ μετὰ τὸν κατάπλυν τρίτῳ μηνὶ
ἀνήχθη ἐπ' Ἀνδρον, ἀφῆκῃσαν τῶν Αθη-
ναίων. καὶ μετ' αὐτῷ Αριστοκράτης καὶ Αδεί-
μαντος ὁ Λευκοροφείδης συνεπέμφθησαν, οἱ
ἡρημένοι κατὰ γῆν στρατηγοί. Αλκιβιάδης
δὲ ἀπεβίβασε τὸ στρατεύμα τῆς Ἀνδρίας
χώρας εἰς Γαύριον. ἐκβοηθήσαντας δὲ τοὺς
Ἀνδρίους ἐτρέφαντο καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ τινὰς ἀπέκλειναν ἔκ πολλῆς, καὶ
τῆς Λάκωνας, οἳ αὐτόθι ἦσαν. Αλκιβιά-
δης δὲ τρόπαιόν τε ἔστησε, καὶ μέγας αὐτῷ
ὀλίγας ἡμέρας, ἐπλευσεν εἰς Σάμον· κα-
κεῖθεν ὁρμώμενος ἐπολέμει.

ε'. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, πρότερον τέ-
των οὐ πολλῷ χρόνῳ Κρατησιππίδα τῆς
ναυαρχίας παρεληλυθίας, Λύσανδρον ἐξέ-
πεμφαν ναύαρχον. ὁ δὲ, ἀφικόμενος εἰς Ῥά-
δον, καὶ ναῦς ἐκεῖθεν λαβὼν, εἰς Κῶ καὶ Μί-
λητον ἐπλευσεν· ἐκεῖθεν δ' εἰς Εφεσον, καὶ
ἐκεῖ ἔμεινε, ναῦς ἔχων ἑβδομήκοντα, μέ-
χρις ἢ Κῦρος εἰς Σάρδεϊς ἀφίκετο. ἐπεὶ δὲ

ἦκεν, ἀνέστη πρὸς αὐτὸν σὺν τοῖς ἐκ Λα-
 κεδαιμόνων πρέσβειν. Ἐνταῦθα δὲ, κατὰ
 τε τῷ Τισσαφέρνῳ ἔλεγον, ἃ πεποιηκώς
 εἴη, αὐτοῦ τε Κῦρου ἐδέοντο ὡς προθυμο-
 τάτω πρὸς τὸν πόλεμον γενέσθαι. Κῦρος
 δὲ τὸν τε πατέρα ἔφη ταῦτα ἐπεσαλκέ-
 ναι, καὶ αὐτὸς ἢ ἄλλ' ἐγνωκέναι, ἀλλὰ
 πάντᾳ ποιήσειν· ἔχων δὲ ἦκεν τάλαντα
 πεντακίσσια. εἰάν δὲ ταῦτα ἐκλίπη, τοῖς
 ἰδίοις χρήσεσθαι ἔφη, ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ ἔ-
 δωκεν· εἰάν δὲ καὶ ταῦτα, καὶ τὸν θρόνον κα-
 τακόψειν, ἐφ' ᾧ ἐκάθητο, ὅντα ἀργυρῶν καὶ
 χρυσῶν. Οἱ δὲ ταῦτ' ἐπήναν, καὶ ἐκέλευον
 αὐτὸν τάξαι τῇ ναύτῃ δραχμὴν Ἀττικὴν
 διδάσκαλος, ὅτι ἂν ἕτας ὁ μισθὸς γένηται,
 οἱ τῶν Ἀθηναίων ναῦται ἀπολείψουσι τὰς
 ναῦς, καὶ μείω χρήματα ἀναλώσει. ὁ δὲ
 καλῶς μὲν ἔφη αὐτοὺς λέγειν, οὐ δυνατόν
 εἶναι παρ' ἃ βασιλεὺς ἐπέσειλεν αὐ-
 τῷ, ἀλλὰ ποιεῖν. εἶναι δὲ καὶ τὰς συνθή-
 κας οὕτως ἐχέσας, τριάκοντα μνᾶς ἐκάστη

ipsum una cum legatis, qui Laeadaemo-
 2 ne aderant. Heie et Tissaphernis factis
 quaedam accusant, et Cyrum rogant, uti
 alacriter in id bellum incumbat. Res-
 spondet Cyrus, et habere se id in man-
 datis a patre, nec aliam esse animi sui
 sententiam, quam ut haec omnia prae-
 stet: Venire se cum talentis 15. Ea si de-
 ficiant, usurum se facultatibus privatim
 suis, quibus eum pater donasset. Quod
 si et illae erogentur, id quoque solum
 in frustra se concisurum, quo sedere so-
 leret, quodque totum ex argento et au-
 3 ro constaret. His illi collaudatis, hor-
 tantur, ut in nautas singulos Atticam
 drachmam unam constitueret: quod fu-
 turum dicerent, ut si hoc stipendium de-
 tur, Atheniensium nautae relinquant na-
 ves suas, ac minorem ipse sumtum faci-
 at. Ille recte quidem haec dici aiebat, ve-
 rum sibi fas non esse, ut aliter quid fa-
 ciat, quam rex imperasset. Praeterea sic
 esse in foederum formula, ut in singu-
 las naves, quotquot tandem alere Lae-

daemoniis libeat, minae triginta stipendi-
 dii menstrui nomine numerentur. Sub-4
 tunc tum Lyfander. Verum a coena,
 quum propinans ei Cyrus interrogaret,
 quam rem gratissimam ipsi facere posset:
 Si ad stipendium, inquit, singulorum nau-
 rarum, obolum adjeceris. Ex eo tempo-
 re quatuor oboli stipendii nomine pen-
 debantur, cum antehac tres tantum nu-
 merarentur. Praeterea Cyrus et stipen-
 dium prius illis debitum persolvit, et
 menstruum aliud ante tempus numera-
 vit. Quo factum, ut longe jam alacrio-
 res essent milites. Haec quum Atheni-3
 enses magno cum animi moerore audiis-
 sent, Tissaphernis opera legatos ad Cy-
 rum mittunt. Eos ille non admittebat,
 quanquam rogaret Cyrum Tissapher-
 nes, ac se diceret Alcibiadis consilio ea
 facere: qui auctor erat, ut hoc unum
 spectaret, ne ulli Graecorum potentes es-
 sent; sed imbecilli potius omnes, suis
 ipsi dissidiis attriti. Caeterum instructa 6
 classe Lyfander, subductisque navibus,

νῆϊ τῷ μηνὸς διδόναι, ὅσας ἂν βύλωναι
τρέφειν Λακεδαιμόνιοι. Ὁ δὲ Λύσανδρος
τότε μὲν ἐσιώπησε· μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον,
ἐπεὶ αὐτῷ προπιῶν ὁ Κῦρος ἤρετο, τί ἂν
μάλισα χαρίζοιτο ποιῶν, εἶπεν, ὅτι εἰ
πρὸς τὸν μισθὸν ἐκάσῃ ναύτῃ ὅβολον προσ-
δεῖης. ἐκ δὲ τούτου τέτταρες ὅβολοι ἦν ὁ
μισθός, πρότερον δὲ τριῷβολον. καὶ τὸν τε
προσοφειλόμενον ἀπέδωκε, καὶ ἔτι μηνὸς
προέδωκεν, ὥστε τὸ σφάτευμα πολὺ προ-
θυμότερον εἶναι. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀκούοντες
ταῦτα, ἀδύμως μὲν εἶχον, ἐπεμπον δὲ
πρὸς τὸν Κῦρον πρέσβεις διὰ Τισσαφέρους·
ὁ δὲ ἔπροσεδέχετο, δεομένῃ Τισσαφέρει,
καὶ λέγοντι, ἅπερ αὐτὸς ἐποίει, πεισθεῖς
ὑπ' Ἀλκιβιάδου σκοπεῖν, ὅπως τῶν Ἑλλή-
νων μηδὲν οἱ τινες ἰσχυροὶ ᾧσιν, ἀλλὰ πάν-
τες ἀσθενεῖς, αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς σασιάζον-
τες. Καὶ ὁ μὲν Λύσανδρος, ἐπεὶ αὐτῷ τὸ
ναυτικὸν συνετέτακτο, ἀνελκύσας τὰς ἐν
τῇ Εφέσῃ ναῦς, ἕσας ἐννεμήκοντα, ἡσυχί-

ἀν ἦγεν, ἐπισκευάζων καὶ ἀναψύχων αὐ-
 τὰς. Αλκιβιάδης δὲ ἀκῶσας, Θρασύβουλον
 ἔξω Ἑλλησπόντου ἤκοντα τειχίζειν Φώ-
 καϊαν, διέπλευσε πρὸς αὐτὸν, καταλιπὼν
 ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἀντίοχον τὸν αὐτοῦ κυ-
 βερνήτην, ἐπισείλας μὴ ἐπιπλεῖν ἐπὶ τὰς
 Λυσάνδρου ναῦς. Ὁ δὲ Ἀντίοχος τῇ τε
 αὐτοῦ νηϊ, καὶ ἄλλῃ ἐκ Νοτίου, ἐς τὸν λι-
 μένα τῶν Εφεσίων ἐσπλεύσας, παρ' αὐ-
 τὰς τὰς πρῶτας τῶν Λυσάνδρου νεῶν παρέ-
 πλει. ὁ δὲ Λύσανδρος τὸ μὲν πρῶτον ὀλί-
 γας τῶν νεῶν καθελκύσας, ἐδίωκεν αὐτόν.
 Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τῷ Ἀντίωχῳ ἐβοήθουν
 πλείοσι ναυσὶ, τότε δὴ καὶ πάσας ζυντά-
 ξας ἐπέπλει. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ Ἀθη-
 ναῖοι, ἐκ τῆς Νοτίης καθελκύσαντες τὰς λοι-
 πὰς τριήρεις, ἀνῆχθῆσαν ὥς ἕκαστος ἦνοι-
 ξεν. Ἐκ τούτου δ' ἐναυμάχησαν, οἱ μὲν,
 ἐν τάξει, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, διεσπαρμέναις
 ταῖς ναυσὶ, μέχρις οὗ ἔφυγον, ἀπολέσαν-
 τες πεντεκαίδεκα τριήρεις. τῶν δὲ ἀνδρῶν,

quae Ephesi numero xc erant, quiescendo eas reficiebat. Interea quum accepisset Alcibiades, Thrasybulum extra Hellespontum progressum munire Phocaeam; ad eum navigat, relicto apud classem gubernatore suo Antiocho, cum mandatis, ne adversus Lysandri classem
 7 proveheretur. Antiochus vero cum navisua, et alia Notiana, in portum Ephesiorum inVectus ad ipsas Lysandri navium proras praetervehi ausus est. Tum Lysander primo paucis navibus deductis, hominem insequitur. At cum Athenienses Antiocho pleribus cum navibus opem ferrent, universa classe instructa in eos pergit. Itaque et Athenienses reliquis triremibus e Notio deductis, in hostes proVecti sunt, uti quisque sibi vi-
 8 am in altum aperiisset. Secundum haec proelium navale committitur, quum Lacedaemonii quidem fervarent ordines, Atheniensium vero naves sparsae vagarentur; donec amissis xv triremibus,

terga dederant. Ex iis maxima parte hominum fuga dilapsa, reliqui hostis in potestatem vivi pervenerunt. His navibus secum Lysander sumtis, et erecto ad Notium tropaeo, Ephesum navigando trajecit; Samum, Athenienses. Eo postquam Alcibiades rediit, universa cum classe ad Ephesiorum portum provectus, aciem ante ostium ejus instruxit, si quis forte proelio congredi vellet. At quum Lysander classem suam non educeret, quod navium numero longe inferior esset, Samum revertitur. Paulo post Delphinum et Eionem Lacedaemonii occupant. Athenienses, qui domi erant, per-
lata ad se de proelio navali fama; Alcibiadi indignantur, quem ex socordia et intemperantia naves has amisisse existimabant. Simul & alios duces creant: Cononem, Diomedontem, Leontem, Periclem; Erasimidem, Aristocratem, Archestratum, Protomachum, Thrasylum, Aristogenem. Quamobrem Alcibiades, cuius res etiam apud exercitum labora-

οἱ μὲν πλεῖστοι ἐξέφυγον, οἱ δ' ἐζωγρήθησαν. Λύσανδρος δὲ, τὰς τε ναῦς ἀναλαβὼν, καὶ τρόπαιον σήσας ἐπὶ τῷ Νοτίῳ, διέπλευσεν εἰς Εφεσον, οἱ δ' Ἀθηναῖοι εἰς Σάμον. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλκιβιάδης, ἐλθὼν εἰς Σάμον, ἀνήχθη ταῖς ναυσὶν ἀπάσαις ἐπὶ τὸν λιμένα τῶν Εφεσίων, καὶ πρὸ τῷ σώματος παρέταξεν, εἴ τις βούλοιτο ναυμαχεῖν. ἐπεὶ δὲ Λύσανδρος οὐκ ἀντανήγαγε διὰ τὸ πολλὰς ναυσὶν ἐλατῖσθαι, ἀπέπλευσεν εἰς Σάμον. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὀλίγῳ ὕστερον αἰροῦσι Δελφίνιον καὶ Ηῖονα. Οἱ δὲ ἐν οἴκῳ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἠγγέλθη ἡ ναυμαχία, χαλεπῶς εἶχον τῷ Ἀλκιβιάδῃ, οἴομενοι δὲ ἀμέλειάν τε καὶ ἀκράτειαν ἀπολωλέκεναι τὰς ναῦς. καὶ στρατηγὸς εἰλοντο ἄλλους δέκα, Κόνωνα, Διομέδοντα, Λέοντα, Περικλέα, Ερασινίδην, Αριστοκράτην, Αρχέστρατον, Πρωτόμαχον, Θρασύλον, Αριστογέννην. Ἀλκιβιάδης μὲν ἔν παρήρως καὶ ἐν τῇ στρατιᾷ φερόμενος, λαβὼν

τριήρη μίαν, ἀπέπλευσεν ἐς Χερρόνησον, ἐς
 τὰ ἑαυτῷ τείχη, μέγα δὲ ταῦτα Κόνων
 ἐκ τῆς * Ἀνδρῶν ξυν αἷς εἶχε ναυσὶν εἴκοσι,
 ψηφισαμένων Ἀθηναίων, ἐς Σάμον ἐπλευ-
 σεν ἐπὶ τὸ ναυτικόν. Ἀντὶ δὲ Κόνωνος ἐς
 Ἀνδρῶν ἐπεμψαν Φανοσθένην τέτταρας ναῦς
 ἔχοντα. οὗτος περὶτυχὼν δυοῖν τριήρων
 Θυρίαν, ἔλαβεν αὐτοῖς ἀνδράσι· καὶ τοὺς
 μὲν αἰχμαλώτους ἅπαντας ἔδησαν Ἀθη-
 ναῖοι, τὸν δὲ ἄρχοντα αὐτῶν Δωριέα, ὄν-
 τα μὲν Ῥόδιον, πάλαι δὲ Φυγάδα ἐξ Ἀ-
 θηνῶν καὶ Ῥόδου, ὑπὸ Ἀθηναίων κατεψηφισ-
 μένων αὐτῷ θάνατον, καὶ τῶν ἐκείνους συγ-
 γενῶν, πολιτεύοντα παρ' αὐτοῖς, ἐλεήσαν-
 τες ἀφείσαν, οὐδὲ χρήματα πρᾶξάμενοι.
 Κόνων δ' ἐπεὶ ἐς τὴν Σάμον ἀφίκετο, καὶ
 τὸ ναυτικὸν κατέλαβεν, ἀθύμως ἔχον, συμ-
 πληρώσας τριήρεις ἑβδομήκοντα ἀντὶ τῶν
 προτέρων, οὐσῶν πλέον ἢ ἑκατὸν, καὶ ταύ-
 ταις ἀναγόμενος μετὰ τῶν ἄλλων στρατη-
 γῶν, ἄλλοτε ἄλλη ἀποβαίνων τῆς τῶν

bant, in Cherronesum una triremi ad
 castella sua discessit. Secundum haec Co-
 no cum xx navibus, quas habebat, ex
 decreto Atheniensium, ab Andro Sa-
 ximum ad classem navigat. Ejus loco in
 Andrum Phanosthenes cum quatuor na-
 vibus missus, quum in Thurias triremes
 duas incidisset; utramque, cum ipsis vec-
 toribus, cepit. Omnes hi captivi ab A-
 theniensibus in vincula coniecti fuere,
 praeter unum ipsorum ducem Dorieum:
 qui, quum patria Rhodius esset, ac jam-
 dudum Athenis et Rhodo exularet, me-
 tu Atheniensium (qui et ipsum, et pro-
 pinquos ipsius, capitis damnaverant) a-
 pud Thurios, jus civitatis adeptus, vi-
 vebat. Hunc misericordia moti, ne pre-
 12tio quidem postulato, dimisere. Cono
 posteaquam ad insulam Samum perve-
 nit, copiasque navales misere affectas re-
 perit, expleto tantum septuaginta trire-
 mium numero, priorum loco, quae plu-
 res, quam centum, fuerant; provectus
 his in altum cum caeteris ducibus, alias
 alibi exscendens in hostium ditionem,

praedas agebat. Hic ejus anni finis fuit, ¹ 3
 quo Carthaginienſes cum centum et vi-
 ginti triremibus, et cum cxxcio terre-
 ſtris exercitus, in Siciliam profeſti, A-
 grigentum ad deditionem fame compu-
 lerunt; quum ipſi proelio licet ſuperati,
 totos tamen ſeptem meſes oppidum ob-
 ſiderent.

VI. Anno ſequenti, quo luna veſpe-
 re defecit, et priſcum Minervae fanum
 Athenis deſlagravit; Pitya magiſtratum
 Ephori gerente, Archontis autem apud
 Athenienſes Callia: Lacedaemonii, Ly-
 ſandro, cujus jam annus exierat, qui e-
 rat annus belli xxiv, ſucceſſorem Calli-
 cratidam ad claſſem miſere. Quum au- ²
 tem naves Lyſander traderet, aiebat ad
 Callicratidam, ita ſe illas ei tradere; ut
 qui maris imperio potitus eſſet, ac proe-
 lio navali victor extitiſſet. At ille jubet,
 ut Epheso diſcedens, ac Samum ad fini-
 ſtram praeterveſtus, quo loco naves A-
 thenienſium erant, Mileti claſſem trade-
 ret. Ita ſe faſſurum, quod maris impe-
 rio potiretur. Negante Lyſandro, ſe a- ³

πολεμίων χώρας ἐληΐζετο. Καὶ ὁ ἐνιαυ-
τὸς ἔληγεν, ἐν ᾧ Καρχηδόνιοι εἰς Σικελί-
αν στρατεύσαντες εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τριήρεσι,
καὶ πεζῆς στρατίας δώδεκα μυριάσιν, εἶλον
Ἀκράγαντα λιμῶ, μάχη μὲν ἡττήθέντες,
προσκαθεζόμενοι δὲ ἐπὶ ἅ μῆνας.

ς'. Τῷ δὲ ἐπιόντι ἔτει, ᾧ ἡ τε σελή-
νη ἐξέλιπεν ἐσπέρας, καὶ ὁ παλαιὸς τῆς Ἀ-
θηνᾶς νεὺς ἐν Ἀθήναις ἐνεπρήθη, Πίτιος
μὲν ἐφορεύοντος, ἄρχοντος δὲ Καλλίου Ἀ-
θήνησιν, οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ Λυσάνδρῳ,
παρεληλυθότος ἤδη τῷ χρόνου, καὶ τῷ πο-
λέμῳ τετάρων καὶ εἴκοσιν ἔτων, ἐπέμφαν
ἐπὶ τὰς ναῦς Καλλικρατίδαν. Ὅτε δὲ
παρεδίδω ὁ Λύσανδρος τὰς ναῦς, ἔλεγε τῷ
Καλλικρατίδᾳ, ὅτι θαλασποκράτωρ τε
παραδοίη, καὶ ναυμαχία νενικηκώς. ὁ δὲ αὐ-
τὸν ἐκέλευσεν ἐξ Εφέσου ἐν ἀριστερᾷ Σάμου
παραπλεύσαντα, οὗ ἦσαν αἱ τῶν Ἀθηναίων
νῆες, ἐν Μιλήτῳ παραδῆναι τὰς ναῦς, καὶ
ὁμολογήσειν θαλασποκρατεῖν. Οὐ φαιμένε

δὲ τῷ Λυσάνδρῳ πολυπραγμονεῖν ἄλλου
 ἄρχοντος, αὐτὸς ὁ Καλλικρατίδας, πρὸς αἷς
 παρὰ Λυσάνδρου ἔλαβε ναυσί, προσεπλήρω-
 σεν ἐκ Χίῃ, καὶ Ῥόδῳ, καὶ ἄλλοθεν ἀπὸ τῶν
 συμμάχων πεντήκοντα καῦς. ταύτας δὲ
 πάσας ἀθροίσας, ἔσας τετταράκοντα καὶ ἑκα-
 τὸν, παρεσκευάζειτο ὡς ἀπαντησόμενος τοῖς
 πολεμίοις. Καταμαθὼν δὲ ὑπὸ τῶν Λυ-
 σάνδρου φίλων κατασασιαζόμενος, ὃ μόνον
 ἀπροθύμως ὑπηρετύνειν, ἀλλὰ καὶ διαθρέν-
 των ἐν ταῖς πόλεσιν, ὅτι Λακεδαιμόνιοι μέ-
 γιστα παραπίπτειν ἐν τῷ διαλλάττειν τὰς
 ναυάρχους, πολλάκις ἀνεπιτηδεύων γιγνο-
 μένων, καὶ ἄρτι ξυμμένων τὰ ναυτικά, καὶ
 ἀνθρώποις ὡς χρησέον ὃ γυγνωσκόντων, καὶ
 ὅτι ἀπείρους θαλάττης πέμποντες, καὶ ἀ-
 γνῶτας τοῖς ἐκεῖ, κινδυνεύοιεν τι παθεῖν
 διὰ τοῦτο· ἐκ τούτου δὲ ὁ Καλλικρατί-
 das, ἐνυκαλέσας τοὺς Λακεδαιμονίων ἐκεῖ
 παρόντας, ἔλεγεν αὐτοῖς τοιαῦδε· Ἐμοὶ
 ἄρχει, οἴχοι μένειν καὶ εἴτε Λυσάνδρος, εἴ-

sio imperium obtinente, curiosum esse
 velle: Callicratidas ipse classem a Ly-
 sandro acceptam, coactis e Chio, Rho-
 do, atque ab aliis sociis quinquaginta na-
 vibus, adauxit. Collectis omnibus, quae
 numero erant centum et quadraginta, ad
 4 occurrendum hosti se parat. Verum ubi
 se intellexit a Lysandri amicorum fac-
 tione oppugnari, non solum segniter ipsi
 morem gerentium, sed etiam spargenti-
 um per urbes, maxime in eo peccare La-
 cedaemonios, quod toties navarchos mu-
 tarent; unde fieret, ut saepius inepti
 munus hoc obtinerent, et qui recens ad-
 modum rei navalis usum percepissent,
 nec quo pacto cum hominibus agendum
 esset, nossent; adeoque periculum non
 omnino nullum esse, ne eis, dum homi-
 nes mitterent maris imperitos, et igno-
 ros maritimis, detrimenti quid accideret:
 haec inquam ubi accepit Callicratidas,
 omnibus, quotquot aderant, Lacedae-
 moniis convocatis, in hanc cum eis sen-
 5 tentiam agit: 'Satis est mihi, domi ma-
 nere; nec, quod in me est, prohibeo,

96 RERUM GRAEC. I.

' quominus vel Lyfander, vel alius quis-
 ' piam peritiorem se rerum nauticarum
 ' velit haberi. Ego vero jussu patriae
 ' missus ad classem, aliud quod agam,
 ' non habeo; nisi ut quae mihi mandata
 ' sunt, praeclarissime pro mea virili ex-
 ' sequar. Vos autem hortor, ut in me-
 ' dium proferatis ea, quae maxime vo-
 ' bis ex usu videntur, et quae tum ipse
 ' mirifice cupio, tum patria postulat,
 ' (sunt autem illa perinde vobis nota, ac
 ' mihi) manendumne mihi sit heic, an
 ' domum navigandum, ut qui rerum heic
 ' status sit, exponam.' Quum dicere a- 6
 liquid aliud auderet nemo, quam patriae
 magistratibus parendum esse, eaque fa-
 ciunda, quorum causa adesset: ad Cy-
 rum pergit, ac nautis stipendium poscit.
 Respondet ille, biduum expectandum es-
 se. Graviter eam dilationem ferre Cal-
 licratidas, et frequentibus illis ad portas
 cursitationibus succensere. Quumque
 Graecos mortalium miserrimos esse di-
 ceret, qui pecuniae causa barbaris adu-
 larentur; atque etiam adderet, se, si do-
 mum salvus rediret, pro virili Athenien-

• τε ἄλλος τις ἐμπειρότερος περὶ τὰ ναυ-
 • τικά βέλεται εἶναι, ὃ κωλύω τὰ κατ'
 • ἐμέ· ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς πόλεως ὥς ἐπὶ τὰς
 • ναῦς πεμφθεὶς, ὅκ' ἔχω τὶ ἄλλο ποιῶ,
 • ἢ τὰ κελευόμενα, ὥς ἂν δύνωμαι κράτι-
 • σα. ὑμεῖς δὲ πρὸς ἃ ἐγὼ τε Φιλοτιμῶ-
 •μαι, καὶ ἡ πόλις ἡμῶν αἰτιάζεται, (ἴξε
 • γὰρ αὐτὰ ὥσπερ καὶ ἐγὼ) * Συμβουλευέ-
 • τε τὰ ἄριστα ὑμῖν δοκῶντα εἶναι περὶ τῆς
 • ἐμῆς ἐνθάδε μένειν ἢ οἴκαδε ἀποπλεῖν, ἐ-
 • ρῶντα τὰ καθεστῶτα ἐνθάδε. Οὐδενὸς δὲ
 • τολμήσαντος ἄλλο τι εἰπεῖν, ἢ τοῖς οἴκοι
 • πείθεσθαι, ποιεῖν τε ἐφ' ἃ ἥκει, ἐλθὼν
 • παρὰ Κῦρον, ἥτοι μισθὸν τοῖς ναύταις. ὁ
 • δὲ αὐτῷ εἶπε δύο ἡμέρας ἐπιχεῖν. Καλ-
 • λικρατίδας δὲ ἀχθεσθεὶς τῇ ἀναβολῇ, καὶ
 • ταῖς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτήσεσιν ὀργισθεὶς,
 • καὶ εἰπὼν ἀθλικώτατος εἶναι τῶν Ἑλλη-
 • νας, ὅτι βαρβάρους κολακεύουσιν ἐνεκα ἀρ-
 • γυρίῃς, Φάσκων † τε, ἣν σωθῇ οἴκαδε, καὶ ἅ-
 • τὸ αὐτῷ δυνατόν διαλλάττειν Ἀθηναίους καὶ

* Συμβουλεύω. † forte γε.

Λακεδαιμονίης, ἀπέπλευσεν εἰς Μίλητον·
 παύειν πέμψας πρήρεις εἰς Λακεδαίμο-
 να ἐπὶ χρήματα, ἐκκλησίαν ἀθροίσας τῶν
 Μιλησίων, τάδε εἶπεν· Ἐμοὶ μὲν, ὦ
 Μιλήσιοι, ἀνάγκη τοῖς οἰκοῖ ἄρχεσσι πεί-
 θεσθαι· ὑμᾶς δὲ ἐγὼ ἄξιῳ προθυμοτά-
 τες εἶναι εἰς τὸν πόλεμον, διὰ τὸ οἰκῶν-
 τας ἐν βαρβάροις πλεῖστα κακὰ ἤδη ὑπ'
 αὐτῶν πεπονθέναι. δεῖ δὲ ὑμᾶς ἐξηγεῖ-
 σθαι τοῖς ἄλλοις συμμαχοῖς, ὅπως ἂν
 τάχιστα τε καὶ μάλιστα βλάπτωμεν τοὺς
 πολεμίους, ἕως ἂν οἱ ἐκ Λακεδαίμονος ἡ-
 κώσῃ, οὓς ἐγὼ ἐπέμψα χρήματα ἄρον-
 τας· ἐπεὶ τὰ ἐνθάδε ὑπάρχοντα Λύσαν-
 δρος Κύρῳ ἀποδοὺς, ὡς περιττὰ ὄντα, οἰ-
 χέαι· Κύρος δὲ, ἐλθόντος ἐμοῦ ἐπ' αὐ-
 τόν, αἰεὶ ἀνεβάλλετό μοι διαλεχθῆναι·
 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὰς ἐκεῖνς θύρας φοιτᾷν ἐκ
 ἡδυπάμην ἐμαυτὸν πείσαι. ὑπὸ χινῶμαι δὲ
 ὑμῖν ἀντὶ τῶν συμβάντων ἡμῖν ἀγαθῶν
 ἐν τῷ χρόνῳ, ὃ ἂν ἐκεῖνα προσδεχώμε-

ses ac Lacedaemonios reconciliaturum;
 Milesium discessit. Inde missis Lacedae-
 monem triremibus ad poscendam pecu-
 niam, et convocatis ad concionem Mile-
 siis, hanc orationem habuit: ' Me qui-
 ' dem, Milesii patriae magistratibus ob-
 ' temperare necesse est: a vobis autem
 ' peto, ut imprimis strenue bello huic
 ' incumbatis. Nam quia medios inter
 ' barbaros habitatis, jampridem ab eis
 ' mala plurima perpessi estis. Aequum
 ' vero est, vos sociis reliquis in eo prae-
 ' ire; ut interea, dum Lacedaemone re-
 ' deunt, quos afferendae pecuniae caus-
 ' sa mihi, summa celeritate hostes de-
 ' trimento maximo afficiantur. Etenim
 ' quod heic erat pecuniae, id discedens
 ' Lyfander, tanquam superfluum, Cyro
 ' restituit. Cyrus autem, quum ad ipsum
 ' venissem, moram semper interponebat,
 ' quo me minus ad colloquium admitter-
 ' ret. Ego vero persuadere mihi non
 ' poteram, ut frequenter ad ipsius por-
 ' tas accederem. Polliceor autem vobis,
 ' me pro illis commodis, quae interea
 ' vobis evenerint, dum pecuniam danto

* expectamus, dignam vobis gratiam re-
 * laturum. Ostendamus barbaris tan-
 * dem, Diis bene juvantibus, posse nos
 * * ulcisci hostes nostros, licet ipsos non
 * * suspiciamus.' Haec quum dixisset, sur- 8
 gunt multi, maximeque illi, qui quod
 Callicratidae adversarentur, insimula-
 bantur: praeque metu rationem pecu-
 niae conficiundae primi ostendunt, et
 privatim etiam de suo promittunt. Hac
 ille accepta pecunia, et e Chio praeterea
 quinque drachmarum viatico in nautas
 singulos coacto; Methymnam Lesbi op-
 pidum, quod ab hostium partibus stabat,
 proficiscitur. Quum Methymnaei trans- 9
 ire ad ipsum nollent, quod Athenienses
 praesidiarios haberent, atque illi, qui re-
 rum summae praeerant, Atheniensium
 partes sequerentur; admotis copiis, op-
 pidum vi capit. Itaque fortunae eorum
 omnes a militibus direptae sunt, manei-
 pia vero in forum Callicratidas coëgit.
 Quumque focii Methymnaeos etiam ven-
 di vellent: respondit, quod se imperato-
 re Graecorum nemo in servitutem re-
 digeretur, quantum quidem in ipso ef-

θα, χάριν ἄξιαν ἀποδώσειν. ἀλλὰ ἔν
 τοῖς Θεοῖς δεῖζωμεν τοῖς βαρβάροις ὅτι
 καὶ ἄνευ τῆς ἐκείνης θαυμάζειν, δυνάμεθα
 τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι. Ἐπεὶ δὲ
 ταῦτ' εἶπεν, ἀνιστάμενοι πολλοί, καὶ μάλιστα
 οἱ αἰτιαζόμενοι ἐναντιῶσθαι, δεδιότες, εἰση-
 γοῦντο πόρον χρημάτων, καὶ αὐτοὶ ἐπαγ-
 γελλόμενοι ἰδία. λαβὼν δὲ ταῦτα ἐκεῖνος,
 καὶ ἐκ Χίς πενταδραχμίαν ἐκάστῳ τῶν ναυ-
 τῶν ἐφοδιασάμενος, ἐπλεύσε τῆς Δέσσης ἐπὶ
 Μήθυμναν πολεμίαν οὔσαν. Οὐ βελομέ-
 νων δὲ τῶν Μηθυμναίων προχωρεῖν, ἀλλ'
 ἐμφρούρων ὄντων Ἀθηναίων, καὶ τῶν τὰ
 πράγματα ἐχόντων ἀττικίζόντων, προσβα-
 λὼν αἰρεῖ τὴν πόλιν κατὰ κράτος. τὰ μὲν
 ἐν χρήματα πάντα διήρπαζον οἱ στρατιώ-
 ται, τὰ δὲ ἀνδράποδα πάντα ξυνήθροισεν ὁ
 Καλλικρατίδης ἐς τὴν ἀγοράν. καὶ κελευ-
 ὄντων τῶν συμμάχων ἀποδόσθαι καὶ τοῖς
 Μηθυμναίοις, ἐκ ἔφη, ἑαυτῷ γε ἄρχοντος,
 ἐδέξατο Ἑλλήνων ἐς τὸ κείνους δυνατὸν ἀνδρα-

ποδιαθῆναι. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τὴς μὲν ἐλευ-
 θέρης ἀφῆκε, τὴς δὲ τῶν Αθηναίων Φρου-
 ρῆς, καὶ τὰ ἀνδράποδα τὰ δούλα πάντα ἀ-
 πέδοτο. Κόνωνι δὲ εἶπεν, ὅτι παύσει αὐ-
 τὸν μοιχῶντα τὴν θάλατταν. κατιδὼν δὲ
 αὐτὸν ἀναγόμενον ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἐδίωκεν,
 ὑποτεινόμενος τὸν ἐς Σάμον πλοῦν, ὅπως
 μὴ ἔχεισε Φύγη. Κόνων δὲ ἔφευγε ταῖς
 ναυσὶν εὖ πλεέσας, διὰ τὸ ἐκ πολλῶν
 πληρωμάτων ἐς ὀλίγας ἐκλελέχθαι τοὺς
 ἀρίστους ἐρέτας· καὶ καταφεύγει ἐς Μιτυ-
 λήνην τῆς Λέσβου, καὶ ζὺν αὐτῷ τῶν δέκα
 στρατηγῶν Λέων καὶ Ερασινίδης. Καλλι-
 κρατίδας δὲ ζυνεισέπλευσεν ἐς τὸν λιμένα,
 δώκων ναυσὶν ἑκατὸν καὶ ἑξομήκοντα. Κό-
 νων δὲ, ὡς ἔφθη ὑπὸ τῶν * πολεμίων κα-
 τακωλυθεὶς, ἠναγκάσθη ναυμαχῆσαι πρὸς
 τῷ λιμένι, καὶ ἀπώλεσε ναῦς τριάκοντα. οἱ
 δ' ἄνδρες ἐς τὴν γῆν ἀπέφυγον. τὰς δὲ λοι-
 πὰς τῶν νεῶν, τετραράκοντα ἕσας, ὑπὸ τῷ
 τείχει ἀνείλκυσε. Καλλικρατίδας δὲ ἐν

10set. Postridie corpora libera dimittit;
sed praesidiarios Atheniensium, ac fer-
vilis conditionis captivos omnes vendit.
Cononi etiam denunciat, effecturum se,
ne deinceps maris moechus esset. Quum-
que illum prima luce provehi videret in
altum, intercepto itinere, ne Samum se
fuga recipere posset, hominem persequi-

11itur. At Cono fugam cum navibus ex-
peditis faciebat, quod de multis supple-
mentis peritissimi remiges in paucas na-
ves delecti fuerant; seque cum duobus
ex ducibus, Leonte ac Erasinide, Mi-
tylenem oppidum Lesbi recipit. Eum
cum CLXX navibus Callicratidas perse-

12quens, in eundem portum navigat. Tum
Cono, quem hostes antevertendo inter-
clusissent, ad portum navali pugna de-
cernere coactus fuit, et triginta naves
amisit, hominibus ad terram fugiendo e-
lapsis. Reliquas naves XL. sub ipsum
murum subduxit. At Callicratidas por-
tum ingressus Cononem obsidebat, quum

illic potestatem exeundi suis cum navigi-
 is haberet: atque etiam terra Methym-
 nacorum plebe omni arcessita, de Chio
 quoque copias traduxit. Allata fuit tunc
 ipsi et a Cyro pecunia. Cono, quum terra 1 3
 marique obsideretur, neque commeatus
 parare copiam alicunde posset, quum et
 magna esset hominum in oppido multitu-
 do, et Athenienses opem non ferrent,
 quod horum nihil adhuc comperissent;
 naves duas ex omni numero expeditissi-
 mas in mare deduxit, et ante diem in-
 struxit, deque navibus unversis remiges
 optimos delegit, in navim concavam mi-
 lites classarios imposuit, remis usitatis
 alios adjecit. Ac die quidem illo ita sei 4
 continebant. Sub vesperam, ubi primum
 tenebrae oborirentur, in terram eos ex-
 ponebat, ne id ipsos agere hostibus in-
 notesceret. Die quinto, cibariis, quan-
 tum satis esset, instructi; ipso meridie,
 quum speculatores partim negligenter
 haec observarent, partim etiam quieti se

τῷ λιμένι ὀρμισάμενος, ἐπολιόρκει, ἐνταῦθα τὸν ἐκπλυν ἔχων. καὶ κατὰ γῆν μεταπεμφάμενος τοὺς Μηθυμναίους πανδημεῖ, καὶ ἐκ Χίου τὸ στρατεύμα διεβίβασε· χρήματά τε παρὰ Κύρου αὐτῷ ἦλθεν. Ὁ δὲ Κόνων, ἐπεὶ ἐπολιορκεῖτο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ σίτων ὑδαμόθεν ἦν εὐπροῆσαι, οἱ δὲ ἄνδρωποι πολλοὶ ἐν τῇ πόλει ἦσαν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ ἐβουλήθη, διὰ τὸ μὴ πυνθάνεσθαι ταῦτα, καθελκύσας τῶν νεῶν τὰς ἄριστα πλεῖστας δύο, ἐπλήρωσε πρὸς ἡμέρας, ἐξ ἀπασῶν τῶν νεῶν τοὺς ἀρίστους ἐρέτας ἐκλέξας, καὶ τὰς ἐπιβάτας ἐσχοίλην ναῦν μεταβιβάσας, καὶ τὰ παραρρύμαλα παραβαλὼν. Τὴν μὲν ἐν ἡμέραν οὕτως ἀνείχον, ἐς δὲ τὴν ἐσπέραν, ἐπεὶ σκότος εἶη, ἐξεβίβαζεν, ὥς μὴ καταδήλως εἶναι τοῖς πολεμίοις ταῦτα ποιοῦντας. τῇ πέμπτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐσθόμενοι σῖτα μέτρια, ἐπειδὴ ἤδη μέσον ἡμέρας ἦν, καὶ οἱ * ἐφορῶντες ὀλιγώρως εἶχον, καὶ ἐνιοὶ ἀνεπαύοντο.

* ἰσορμῆντες.

ἔξεπλευσεν ἔξω τῷ λιμένος. καὶ ἡ μὲν ἐπὶ
 Ἑλλησπόνῳ ὥρμησεν, ἡ δὲ ἐς τὸ πέλα-
 γος. Τῶν δὲ ἐφορώντων ὡς ἕκαστοι ἦνοι-
 γον, τὰς τε ἀγκύρας ἀποκόπτοντες, καὶ
 ἐγειρόμενοι, ἐβόηθουν τεταραγμένοι, τυ-
 χόντες ἐν τῇ γῇ ἀριστοποιούμενοι· ἐσθάν-
 τες δὲ ἐδίωκον τὴν ἐς τὸ πέλαγος ἐφορμή-
 σασαν, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ δύνοντι κατέλα-
 βον· καὶ κρατήσαντες μάχῃ, ἀναδυσάμενοι
 ἀπῆγον ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοῖς ἀνδράσιν.
 Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ Ἑλλησπόντῃ Φυγῆσα ναῦς
 διέφυγε, καὶ ἀφικομένη ἐς τὰς Αθήνας ἐξαγ-
 γέλλει τὴν πολιορκίαν. Διομέδων δὲ βοη-
 θῶν Κόνωνι πολιορκουμένῳ, δώδεκα ναυσὶν
 ὥρμήσατο ἐς τὸν εὐρίπον τῶν Μιτυληναί-
 ων. ὁ δὲ Καλλικρατίδας ἐπιπλεύσας αὐ-
 τῷ ἐξαίφνης, δέκα μὲν τῶν νεῶν ἔλαβε·
 Διομέδων δὲ ἔφυγε τῇ τε αὐτῇ, καὶ ἄλλῃ.
 Οἱ δὲ Αθηναῖοι, τὰ γεγενημένα καὶ τὴν πο-
 λιορκίαν ἐπεὶ ἤκυσαν, ἐψηφίσαντο βοηθεῖν
 ναυσὶν ἑκατὸν καὶ δέκα, ἐσβιβάζουσι τὰς ἐν

dedissent, e portu navigarunt, provec-
 ta in altum navi una, versus Hellespon-
 1 5 tum tendente altera. Tum illi, qui age-
 bant in excubiis, uti quisque sibi viam
 aperiebat, ancoras abrumpere, excitari,
 cum tumultu accurrere. Nam forte tunc
 in litore prandebant. Quumque con-
 scendissent naves, illam, quae in altum
 se proripuerat, insequuntur: quumque
 sole jam occidente ad eam pervenissent,
 proelio commisso, vi ea potiuntur, ac re-
 ligatam cum ipsis vectoribus ad classem
 1 6 suam deducunt. At quae versus Hel-
 lespontum se contulerat, effugit: Athe-
 nasque delata, classem obsideri nuntiat.
 Tum ferens opem Cononi obsesso Dio-
 medon, cum navibus XII. in Mitylenae-
 orum fretum se contulit. Adversus hunc,
 re improvisa, Callicratidas navigans, de-
 cem naves capit: Diomedonte cum sua,
 1 7 et quadam alia, sibi fuga consulente. Hoc
 ubi accidisse, nihiloque minus obsideri
 suos Athenienses accepere; centum ac
 decem navibus his succurrendum esse

decernunt, in quas universi, qui adole-
vissent, servi ac liberi, imponerentur.
Classe ex navium intra diem trigesimum
instructa, solvunt: magna etiam equitum
parte naves ingressa. Secundum haec 1 8
Samum perveniunt, ubi quum naves Sa-
mias decem sibi adjunxissent: etiam alias
a fociis aliis collegerunt, plures quam
xxx, coactis omnibus, ut eas conscende-
rent. Idem de navibus illis factum, quae
forte tunc aberant. Universae plures
fuere quam cl. Posteaquam accepisset 1 9
Callicratidas, jam apud Samum Atheni-
ensium classem esse, quae suis opem fer-
ret; naves ad obsidionem quinquaginta
relinquit, eisque praeficit Eteonicum:
cum caeteris cxx proventus in altum ad
Maleam Lesbi promontorium, e regione
Mitylenae, coena suorum corpora curat.
Eodem die forte fortuna etiam Athenien-
ses ad Arginusas coenabant, quae et ip-
sae e regione Lesbi ad Maleam promon-
torium Mitylenae oppositae sunt. Noc- 20
tu Callicratidas conspectis hostium igr

ἡλικία ὄντας ἅπαντας, καὶ δούλους, καὶ ἐλευ-
 θέρους· καὶ πληρώσαντες δέκα καὶ ἑκατὸν ἐν
 τριάκοντα ἡμέραις, ἀπῆραν. εἰσέβησαν δὲ
 καὶ τῶν ἱππέων πολλοί. Μετὰ ταῦτα
 ἀνήχθησαν εἰς Σάμον, καὶ κεῖθεν Σαμίας
 ναῦς ἔλαβον δέκα. ἤθροισαν δὲ καὶ ἄλλας
 πλείους ἢ τριάκοντα παρὰ τῶν ἄλλων συμ-
 μάχων, ἐσβαίνειν ἀναγκάσαντες ἅπαντας.
 ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τινες αὐτοῖς ἔτυχον ἔξω
 οὔσαι. ἐγένοντο δὲ αἱ πᾶσαι πλείους ἢ πεν-
 τήκοντα καὶ ἑκατόν. Ὁ δὲ Καλλικρατίδας
 ἀκούων τὴν βοήθειαν ἤδη ἐν Σάμῳ οὔσαν,
 αὐτῷ μὲν κατέλιπε πεντήκοντα ναῦς, καὶ
 ἄρχοντα Εὐτέονικον· ταῖς δὲ εἴκοσι καὶ ἑκα-
 τὸν ἀναχθεῖς, ἐδειπνοποιεῖτο τῆς Λέσβου
 ἐπὶ τῇ Μαλέᾳ ἄκρᾳ, ἀντίον τῆς Μιτυ-
 λήνης. τῇ δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔτυχον καὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι δειπνοποιούμενοι ἐν ταῖς Ἀργινού-
 σαις. αὐταὶ δὲ εἰσὶν ἀντίον τῆς Λέσβου,
 ἐπὶ τῇ Μαλέᾳ ἄκρᾳ, ἀντίον τῆς Μιτυ-
 λήνης. Τῆς δὲ νυκτὸς ἰδὼν τὰ πυρὰ, καὶ

τινων αὐτῷ εξαγχιλάντων, ὅτι Ἀθηναῖοι
 εἶεν, ἀνήγετο περὶ μέσας νύκτας, ὡς ἔξαπι-
 ναίως προσπέσοι. ὕδωρ δ' ἐπιγενόμενον πο-
 λὺ καὶ βρονταὶ διεκώλυσαν τὴν ἀναγωγὴν.
 ἐπεὶ δὲ ἀνέρχεν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἐπλεῖ ἐπὶ
 τὰς Ἀργινέσας. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀντανή-
 γοντο ἐς τὸ πέλαγος τῷ εὐωνύμῳ, παρα-
 τεταγμένοι ὧδε. Ἀριστοκράτης μὲν τὸ εὐώ-
 νυμον ἔχων ἡγεῖτο πεντεκαίδεκα ναυσί, με-
 τὰ δὲ ταῦτα Διομέδων ἑτέrais πεντεκαί-
 δεκα. ἐπετέτακτο δὲ Ἀριστοκράτει μὲν Πε-
 ρικλῆς, Διομέδωνι δὲ Εὐρασιπίδης. παρὰ δὲ
 Διομέδωνι, οἱ Σάμιοι, δέκα ναυσὶν ἐπὶ μι-
 ᾷς τεταγμένοι. ἐστρατήγει δὲ αὐτῶν Σά-
 μιος, ὀνόματι Ἰππεύς. ἐχόμεναι δὲ τῶν
 ταξιάρχων δέκα καὶ αὐταὶ ἐπὶ μιᾷς. ἐπὶ
 δὲ ταύταις αἱ τῶν ναυάρχων τρεῖς, καὶ εἰ-
 ρινες ἄλλαι ἦσαν συμμαχίδες. τὸ δὲ δε-
 ξιὸν κέρας Πρωτόμαχος εἶχε πεντεκαίδε-
 κα ναυσί. παρὰ δ' αὐτὸν, Θρασύλος ἑ-
 τέrais πεντεκαίδεκα. ἐπετέτακτο δὲ Πρω-

RERUM GRAEC. I. 98

nibus, ac nonnullis renunciantibus, effo-
 hos Athenienses; circiter noctem medi-
 am solvit, ut eos subito nec opinantes in-
 vaderet. Verum ab imbribus copiosis, ac
 tonitruis impeditus, progredi non po-
 tuit. Ut primum tempestas cessavit, pri-
 21 ma luce navigat versus Arginusas. Ei lae-
 va parte occurrunt in alto Athenienses,
 in hunc modum acie instructa: Prima in
 fronte ad laevam cum xv navibus Ari-
 stocrates erat, deinde cum aliis xv Di-
 omedon. Post Aristocratem, Pericles,
 post Diomedontem, Erasinides, collocati
 erant. Propter Diomedontem Samii cum
 decem navibus singillatim instructi e-
 rant: quorum dux erat Samius quidam
 Hippeus. His proximae tribunorum de-
 cem naves erant, et ipsae singillatim in-
 structae. Secundum has, tres classi prae-
 fectorum, et si quae aliae sociorum na-
 ves erant. Dextrum cornu cum navibus
 xv Protomachus tenebat, et juxta eum
 Thrasylus cum aliis xv navibus. Post
 Protomachum Lysias cum navibus toti-

dem, post Thrasylum Aristogenes collocatus erat. Atque hoc modo aciem in-2 3
struxerant, ne perrumpendi classem suam hosti facultatem concederent. Erant enim ipsorum naves minus ad navigandum expeditae. At Lacedaemoniorum naves universae singillatim instructae, et ad perruptionem classis hostilis, et circumventionem comparatae erant, propterea quod expeditius proveherentur. Cornu dextrum Callicratidas ipse tenebat. Atque heic Hermo Megarensis Callicra-2 3
tidae gubernator, eum monet, recte sibi consulturum, si discederet. Nam triremium numero longe superiores erant Athenienses. Ei respondit Callicratidas : Spartam, se moriente, nihilo pejus habituram; se fugere sine dedecore non posse. Post haec diu certatum, primo con-2 4
fertis navibus, deinde sparsum. Verum posteaquam et Callicratidas irruptione cum navi sua in hostium classem facta, in mare delapsus nusquam apparuit; et Protomachus, atque illi, qui aderant ei, cornu dextro laevum hostile vicerunt: tum

τομάχῳ μὲν Λυσίας, ἔχων τὰς ἴσας ναῦς.
 Θρασύλῳ δὲ Αῤῖσογένης. Οὕτω δὲ ἐ-
 τάχθησαν, ἵνα μὴ διέκπλυν διδοῖεν. χεῖ-
 ρον γὰρ ἔπλεον. αἱ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων
 ἀντιτεταγμέναι ἦσαν ἅπασαι ἐπὶ μιᾷ, ὡς
 πρὸς διέκπλυν καὶ περίπλυν παρεσκευασ-
 μέναι, διὰ τὸ βέλτιον πλεῖν. εἶχε δὲ τὸ
 δεξιὸν κέρασ Καλλικρατίδας. Ἑρμῶν δὲ
 καὶ Μεγαρεὺς ὁ τῷ Καλλικρατίδᾳ κυβερ-
 νῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι εἴη καλῶς ἔχον
 ἀποπλεῦσαι. αἱ γὰρ τριήρεις τῶν Ἀθηναί-
 ων πολλῷ πλέονες ἦσαν. Καλλικρατίδας
 δὲ εἶπεν, ὅτι ἡ Σπάρτη ὕδεν μὴ κάκιον οἰ-
 κιεῖται αὐτῷ ἀποθανόντι. Φεύγειν δὲ αἰ-
 σχροὺς εἶναι ἔφη. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐναυ-
 μάχησαν χρόνον πολὺν, πρῶτον μὲν, ἀ-
 θρόαι, ἔπειτα δὲ, διεσκεδασμένοι. ἐπεὶ δὲ
 Καλλικρατίδας τε, ἐμβαλέσης τῆς νεῶς,
 ἀποπεσὼν ἐς τὴν θάλατταν ἠφανίσθη,
 Πρωτόμαχος τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τῷ δε-
 ξίῳ τὸ εὐώνυμον ἐνίκησαν· ἐντεῦθεν Φυγῇ

τῶν Πελοποννησίων ἐγένετο εἰς Χίον, πλεί-
 στων δὲ καὶ εἰς Φώκαιαν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πάλιν
 εἰς τὰς Ἀργινοῦσας κατέπλευσαν. ἀ-
 πόλοντο δὲ τῶν μὲν Ἀθηναίων νῆες πέντε
 καὶ εἴκοσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν, ἐκτὸς ὀλίγων
 τῶν πρὸς τὴν γῆν προσερεχθέντων. τῶν δὲ
 Πελοποννησίων, Λακωνικαὶ μὲν ἑννέα, πα-
 σῶν ἡσῶν δέκα· τῶν δὲ ἄλλων συμμαχῶν
 πλείους, ἢ ἑξήκοντα. Ἐδοξε δὲ καὶ τοῖς τῶν
 Ἀθηναίων στρατηγοῖς, ἐξ μὲν καὶ τετραρά-
 κοντα ναυσὶ Θηραμένην τε καὶ Θρασύβυλον,
 τριηράρχους ὄντας, καὶ τῶν ταξιάρχων τι-
 νὰς, πλεῖν ἐπὶ τὰς καταδεδυκυίας ναῦς,
 καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀνθρώπους· ταῖς δὲ ἄλ-
 λαις ἐπὶ τὰς μετ' Ἐτεονίκου τῇ Μιτυλή-
 νῃ ἐφορμύσας. ταῦτα δὲ βελομένους ποιεῖν
 ἄνεμος καὶ χειμῶν αὐτὰς διεκώλυσε, μέγας
 γενόμενος. τρόπακον δὲ σήσαντες αὐτῶν, ἠύ-
 λίζοντο. Τῷ δὲ Ἐτεονίκῳ ὁ ὑπηρετικὸς
 κέλης πάντα ἐξήγγειλε τὰ περὶ τὴν ναυ-
 μαχίαν. ὁ δὲ αὐτὸν πάλιν ἐξέπεμψεν,

scilicet Peloponesii fuga se in Chium,
 maximaque ex parte Phoceam recipere.
 Athenienses ad Arginusas redeunt. A-
 miserunt hi naves xxv, una cum vecto-
 ribus; paucis exceptis, qui ad litus eva-
 sere. Peloponesii, ex navibus Lacedae-
 moniorum ix, ex reliquorum sociorum
 25 navibus supra lx desiderarunt. Secun-
 dum haec statuunt Atheniensium du-
 ces, ut cum xlvi navibus triremium
 praefecti Theramenes et Thrasybulus,
 ac tribuni quidam, ad demersas naves ac
 naufragos pergerent, caeterae adversus
 illas, quae cum Eteonico apud Mityle-
 nen stationem habebant, navigarent.
 Haec quum facere vellent, a vento et
 tempestate, quae tunc ingens coorieba-
 tur, sunt impediti. Quamobrem eo loci
 26 manent, ac tropaeum statuerunt. Inter-
 ea celox actuaria rem omnem Eteonico
 de navali proelio exponit. Ille rursus ab-

legat eam, quum vectoribus edixisset, ut
 taciti nemine compellato, discederent,
 statimque in haec castra sua coronati re-
 verterentur: simul Callicratidam proe-
 lio navali vicisse clamarent, universam-
 que classem Atheniensium esse deletam. 27
 Dum illi parent atque abeunt, ipse sa-
 crum facit, ob rei feliciter gestae nunti-
 um. Mandat etiam militibus, ut coena-
 rent; et mercatoribus, ut merces suas
 sine tumultu ac tacite navigiis impone-
 rent, et una cum triremibus quamceler-
 rime, quod esset ventus secundus, in Chi-
 um discederent. Ipse castris succensis, pe-
 destres copias Methymnam ducit. Tum 28
 Cono deductis navibus suis, posteaquam
 et hostes propere discesserant, et ventus
 spirabat lenior; Atheniensibus occur-
 rens, qui jam ab Arginusis solverant,
 quid de Eteonico accidisset, exponit. Il-
 li Mitylenen navigant, inde provehū-

εἰπὼν τοῖς ἐνῶσι, σιωπῇ ἐκπλεῖν, καὶ μηδενὶ
 διαλέγεσθαι, παραχρῆμα δὲ αὐτοῖς πλεῖν
 εἰς τὸ ἐαυτῶν στρατόπεδον ἐσεφανωμένους, καὶ
 βοῶντας, ὅτι Καλλιράτιδας νενίκηκε ναυ-
 μαχῶν, καὶ ὅτι αἱ τῶν Ἀθηναίων νῆες ἀ-
 πολώλασιν ἅπασαι. Καὶ οἱ μὲν ταῦτ'
 ἐποίουν· αὐτὸς δ', ἐπειδὴ ἐκεῖνοι κατέπλε-
 ον, ἔθηκε τὰ εὐαγγέλια, καὶ τοῖς στρατιώ-
 ταις παρήγγειλε δειπνοποιεῖσθαι, καὶ τοῖς
 ἐμπόροις, τὰ χρήματα σιωπῇ ἐνθεμένους εἰς
 τὰ πλοῖα, ἀποπλεῖν εἰς Χίον, (ἦν δὲ τὸ
 πνεῦμα οὐριόν) καὶ τὰς τρέφεις τὴν ταχί-
 σην. αὐτὸς δὲ τὸ πρῶτον ἀπήγευεν εἰς τὴν
 Μήθυμναν, τὸ στρατόπεδον ἐμπρήσας. Κό-
 νων δὲ καθελκύσας τὰς ναῦς, ἐπεὶ οἱ τε
 πολέμοι ἀποδεδράκεσαν, καὶ ὁ ἄνεμος εὐδι-
 αίτερος ἦν, ἀπαντήσας τοῖς Ἀθηναίοις ἤδη
 ἀνηγμένοις ἐκ τῶν Ἀργινεσῶν, ἔφρασε τὰ
 περὶ τοῦ Εὔτεινός. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατέ-
 πλευσαν εἰς τὴν Μιτυλήνην, ἐκεῖθεν δ' ἐπ-
 ακήχθησαν εἰς τὴν Χίον. καὶ οὐδὲν διέ-

πράξάμενοι, ἀπέπλευσαν ἐπὶ Σάμου.

Ζ. Οἱ δὲ ἐν οἴκῳ τέττες μὲν τῆς στρα-
τηγῆς ἔπαυσαν, πλὴν Κόνωνος· πρὸς δὲ
τέτῳ εἰλοντο Αδείμαντον, καὶ τρίτον Φιλο-
κλέα. τῶν δὲ ναυμαχησάντων στρατηγῶν
Πρωτόμαχος μὲν, καὶ Αριστογένης, ἐκ ἀπ-
ῆλθον εἰς Αθήνας· τῶν δὲ ἔξ καταπλευ-
σάντων, Περικλῆς, καὶ Διομέδουλος, καὶ Λυ-
αῖα, καὶ Αριστοκράτης, καὶ Θρασύλκ, καὶ Ερα-
σινίδης, Αρχέδημος * ὁ τῷ δήμῳ τότε προ-
εστὴς ἐν Αθήναις, καὶ τῆς † Δεκελείας
ἐπιμελόμενος, Ερασινίδῃ ἐπιβελὴν ἐπιβα-
λὼν, κατηγόρει ἐν δικαστηρίῳ, Φάσκων εἶς
Ἑλλησπόντις αὐτὸν ἔχειν χρήματα ὄντα
τῷ δήμῳ. κατηγόρει δὲ καὶ περὶ τῆς στρα-
τηγίας. καὶ ἔδοξε τῷ δικαστηρίῳ, δεῖν
τὸν Ερασινίδην. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῇ
βουλῇ διηγοῦντο οἱ στρατηγοὶ περὶ τε τῆς
ναυμαχίας, καὶ τῷ μεγέθους τῷ χειμῶνος.
Τιμοκράτης δὲ εἰπόντος, ὅτι καὶ τῆς ἄλλης
χρὴ δεθέντας εἰς τὸν δῆμον παραδοθῆναι, καὶ

* Αρχέδημος τότε προεστὴς. † Διοκλείας.

tur in Chium, infectaque re Samum discedunt.

VII. Interim Athenis hisce ducibus imperium abrogatur, excepto Conone: cui Adimantus, et Philocles tertius, adjunguntur. Ex ducibus autem, qui pugnam hanc navalem pugnarant, Protomachus et Aristogenes Athenas non sunt reversi. Caeteri sex, Pericles, Diomedon, Lysias, Aristocrates, Thrasylus, Erasimides, quum domum navigassent: Archedemus qui tunc populi princeps Athenis erat, et cui Deceleae cura mandata fuerat, Erasimidem per insidias aggressus, apud tribunal sic accusabat: ut eum pecunias publicas ex Hellesponto sibi servasse diceret, atque etiam munus imperatorium male administrasse. Iudices Erasimidem in vincula duendum esse decernunt. Post haec duces, in senatu, de proelio navali et magnitudine tempestatis, rem omnem commemorant. Verum referente Timocrate, caeteros etiam duces victos populo tradendos

esse, senatus eos vinciri iussit. Secundum haec concio cogitur, in qua duces inter alios etiam Theramenes imprimis accusabat; jure ab ipsis exigendam rationem dicens, quamobrem naufragos non sustulissent. Nam quod alium neminem attigissent, epistolae productae testimonio docebat, quam duces ipsi ad senatum et ad populum misissent: in qua causam aliam nullam afferrent, quam tempestatem. Post haec duces singuli brevibus, 3 quod eis secundum legem dicere non liceret, sese purgant; et rem, uti erat gesta, commemorant: se adversus hostes profectos fuisse; naufragos autem ut tollerent, triremiam praefectis, hominibus ad res gerendas idoneis, et imperatorio munere functis imperasse; Therameni, Thrasybulo, aliis talibus. Quod si qui sint hac in parte accusandi, alios non esse accusandos, quam illos, quibus ea res mandata fuerit. Neque tamen, aiebant, propterea mentiemur, quod hi modo nos accusant, atque in hos culpam conferemus: quum tempestatis magnitudo, quo-

βελή ἔθηκε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκκλησία ἐ-
γένετο, ἐν ἣ τῶν στρατηγῶν κατηγοροῦν ἄλ-
λοι τε, καὶ Θηραμένης μάλιστα, δικαίως εἶ-
ναι λέγων λόγον ὑποχεῖν, διότι οὐκ ἀνεί-
λοντο τὴν ναυαγίαν. ὅτι μὲν γὰρ ὕδενός ἄλ-
λα καθήπτοντο, ἐπιστολὴν ἐπεδείκνυ μαρ-
τύριον, ἣν ἔπεμψαν οἱ στρατηγοὶ εἰς τὴν
βελὴν καὶ εἰς τὸν δῆμον, ἄλλο οὐδὲν αἰτιώ-
μενοι, ἢ τὸν χειμῶνα. Μετὰ δὲ ταῦτα
οἱ στρατηγοὶ βραχείως ἕκαστος ἀπελογήσα-
το· (ὃ γὰρ πρὸ τέθη σφίσι λόγος κατὰ τὸν
νόμον·) καὶ τὰ πεπραγμένα διηγῶντο, ὅτι
αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τῆς πολεμίας πλέοιεν· τὴν
δὲ ἀναίρεσιν τῶν ναυαγῶν προσάξαιεν τῶν
τριηράρχων ἀνδράσιν ἱκανοῖς καὶ ἐστρατηγη-
κόσιν ἤδη, Θηραμένει καὶ Θρασυβύλῳ, καὶ
ἄλλοις τοιούτοις· καὶ εἶπερ γέ τινας δέοι πε-
ρὶ τῆς ἀναίρεσεως, ὕδενά ἄλλον ἔχειν αὐ-
τὴν αἰτιάσθαι, ἢ τῆς, οἷς προσετάχθη.
καὶ ἔχ' ὅτι γε κατηγοροῦσιν ἡμῶν, (ἐφασαν)
ψευδόμεθα φάσκοντες αὐτὴν αἰτίαν εἶναι,

ἀλλὰ τὸ μέγας τοῦ χειμῶνος εἶναι τὸ
 πολλῦσαν τὴν ἀναίρεσιν. τῶν δὲ μάρτυ-
 ρας παρείχοντο τὰς κυβερνήτας, καὶ ἄλλας
 τῶν συμπλέοντων πολλὰς. Ταῦτα λέ-
 γοντες ἐπειθον τὸν δῆμον. ἐβέβητο δὲ πολ-
 λοι τῶν ἰδιωτῶν ἐβγαῖναι ἀνιστάμενοι. ἔ-
 δοξε δὲ ἀναβαλέσθαι εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν
 (τότε γὰρ ὁ φέην, καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἂν
 καθέωρων) τὴν δὲ βουλὴν προβουλευσασαν
 εἰσενεγκεῖν ὅτῳ τρόπῳ οἱ ἄνδρες κρίνονται.
 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγένετο Απατούρια, ἐν
 οἷς οἷτε πατέρες καὶ οἱ συγγενεῖς ζῶνται
 σφίσιν αὐτοῖς. οἱ δὲ περὶ τὸν Θηραμένην
 παρεσκεύασαν ἀνδρώπους μέλανα ἱμάτια
 ἔχοντας, καὶ ἐν χρῶ κεκαρμένους πολλὰς ἐν
 ταύτῃ τῇ ἑορτῇ, ἵνα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν
 ἦκοιεν ὡς δὴ συγγενεῖς ὄντες τῶν ἀπολω-
 λότων. καὶ Καλλίξενον ἔπεισαν ἐν τῇ βε-
 λῇ κατηγορεῖν τῶν στρατηγῶν. ἐντεῦθεν
 ἐκκλησίαν ἐποίησαν, εἰς ἣν ἡ βελὴ εἰσήνεγκε
 τὴν ἐαυτῆς γνώμην, Καλλίξενος εἰπόντος

minus naufragi tolli potuerint, impe-
 diverit. Atque harum rerum et guber-
 natores et multos alios, qui expeditionis
 4 socii fuerant, testes producebant. Haec
 quum dicerent, ita populo satisfaciebant,
 ut multi homines privati surgerent, ac
 fatisdare ipsorum nomine vellent. Ve-
 rum ad proximae concionis tempus rem
 extrahendam esse visum fuit, quod paul-
 lo jam serius esset, ac manus haud cer-
 nerent: senatumque, re prius delibera-
 ta, ad populum referre, quo pacto de
 horum caussa in iudicio cognoscendum
 5 esset. Sequuta sunt Apaturia, quo festo
 inter se parentes et cognati conveniunt.
 Quapropter hisce feriis amici Thera-
 menis homines complures, ad eum us-
 que rastos, nigris vestibus induunt; ut ii
 tanquam eorum, qui periissent, propin-
 qui, hoc habitu ad populi conventum
 accederent. Praeterea Callixenum per-
 movent, ut duces in senatu accusaret.
 Hinc ad concionem populum advocant,
 in qua senatus ad populum, recitante
 Callixeno, decretum huiusmodi retulit;

Quia concione proxima tam illorum qui 6
duces accusarunt, quam ipsorum ducum
se purgantium audita sunt orationes;
Athenienses universi tributim suffragia
ferunto: in tribu qualibet urnae binae
collocantur: itidem qualibet in tribu ca-
duceator proclamato, ut cuicumque vi-
deantur injuste duces fecisse, qui cives
navali proelio victores non sustulerint,
is priorem in urnam calculum conjiciat:
cui contra, in posteriorem. Quod si eos
injuste fecisse visum fuerit, morte mul-
tantur: undecim viris traduntur, bona
publicantur: eorum decumae Minervae
sunt. Prodiit et alius quidam in con- 7
ventum, qui se in vase farinario diceret
incolumem evasisse: mandasse autem sibi
eos, qui periissent, ut si quidem salvus e-
vaderet, exponeret populo; non sustu-
lisse duces, eos cives, qui pro patria for-
tissime se gessissent. Sed Callixenum 8
scripti contra leges decreti provocando
postulabant, Euryptolemus Pisianactis fi-
lius, et quidam alii. Idem nonnulli e po-

τήνδε. Ἐπειδὴ τῶν τε καίηγορέων κα-
τὰ τῶν στρατηγῶν, καὶ ἐκείνων ἀπολογου-
μένων ἐν τῇ προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ ἀκηκόασι,
διαψηφίσασθαι Ἀθηναίους πάντας κατὰ φυ-
λὰς, δεῖναι δὲ ἐς τὴν φύλιν ἐκάστην δύο
ὑδρίας· ἐφ' ἐκάστη δὲ τῇ φυλῇ κήρυκα κη-
ρύττειν, ὅτω δοκῶσιν ἀδικεῖν οἱ στρατηγοί,
ἢ ἀνελόμενοι τοὺς νικήσαντας ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ, ἐς τὴν προτέραν ψηφίσασθαι· ὅ-
τω δὲ μὴ, ἐς τὴν ὑσέραν· ἂν δὲ δόξωσιν ἀδι-
κεῖν, θανάτῳ ζημιῶσαι, καὶ τοῖς ἑνδεκα πα-
ραδῶναι, καὶ τὰ χρήματα δημοσιεῦσαι· τὸ
δ' ἐπιδέκατον τῆς Θεῆς εἶναι. Παρῆλθε
δὲ τις ἐς τὴν ἐκκλησίαν, φάσκων ἐπὶ τεύ-
χος ἀλφίτων σωθῆναι· ἐπισέλλειν δ' αὐ-
τῷ τὸς ἀπολλυμένους, εἴαν σωθῇ, ἀπαγ-
γεῖλαι τῷ δήμῳ, ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἢ ἀνεί-
λοντο τὸς ἀρίστους ὑπὲρ τῆς πατρίδος γενο-
μένους. Τὸν δὲ Καλλίξενον προεκάλεσαν-
το, παράνομα φάσκοντες συγγεγραφέναι,
Εὐρυπλόλεμός τε ὁ Πεισιάνακτος, καὶ ἄλ-

λαί τινές· τῷ δὲ δήμῳ ἔνοι ταῦτα ἐπὶνεν.
 τὸ δὲ πλῆθος ἐβόα, δεινὸν εἶναι, εἰ μὴ τις
 εἰσείη τὸν δῆμον πρᾶττειν ὃ ἂν βέληται· καὶ
 ἐπὶ τέτοις εἰπόντος Λυκίσκου, καὶ τότε τῇ
 αὐτῇ ψήφῳ κρίνεσθαι, ἥ περ καὶ τοὺς στρα-
 τηγούς, εἰ μὴ ἀφώσι τὴν ἐκκλησίαν, ἐπε-
 θορύβησε πάλιν ὁ ὄχλος, καὶ ἠναγκασθήσαν
 ἀφίεναι τὰς κλήσεις. Τῶν δὲ Πρυτάνεων
 οὐ φασκόντων προθήσειν τὴν διαψήφισιν
 παρὰ τὸν νόμον, αὐθις Καλλίξενος ἀνα-
 βὰς κατηγορεῖ αὐτῶν τὰ αὐτά. οἱ δὲ ἐ-
 βόων καλεῖν τὸς ὁ φασκόντας. οἱ δὲ Πρυ-
 τάνεις φοβηθέντες, ὁμολόγησαν πάντες προ-
 θέσειν, πλην Σωκράτους τῷ Σωφρονίσκου.
 ἔτος δ' οὐκ ἔφη ἄλλ' ἢ κατὰ νόμον ποιή-
 σαι. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀναβὰς Εὐρυπίδης
 λέμμος ἔλεξεν ὑπὲρ τῶν στρατηγῶν τάδε·
 «ΤΑ μὲν κατηγορήσω, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ἀνέβην ἐνθάδε, Περικλῆς, ἀναγ-
 γκαίς μοι ὄντος καὶ ἐπιτηδεύς, καὶ Διομέδον-
 τος φίλος· τὰ δ' ὑπεραπολογησόμενος»

pulo sentire se profitebantur. At plebs indignum esse, clamitare: non concedi populo, ut quod ipse velit, agat. Quumque Lyciscus diceret, eodem modo de his etiam cognoscendum esse, quo jam de ducibus cognosceretur, ni concioni jus suum permitterent: rursus a plebe tumultuatum est, atque illi finem postulandi Callixenum facere coacti sunt.

9 Quum vero Prytanes se permissuros negarent, ut praeter legem in suffragia iretur: rursus ascendens Callixenus, eandem ob causam eos accusabat. Tum clamare populus, ut arcesserentur, quotquot assentiri nollent. Heic Prytanes omnes metu perculsi, permissuros se dicebant, ut suffragia ferrentur; extra unum Soeratem Sophronisci filium, qui aliud quidquam facturum se negabat,

10 quam quod esset legi consentaneum. Secundum haec, suggestu conscenso, hanc Euryptolemus pro ducibus orationem habuit: 'Equidem in hunc locum, Athenienses, partim Periclem necessarium et propinquum meum, et Diomedem amicum accusaturus ascendi:

partim eisdem defensusus : partim con-
 sulturus vobis ea, quae conductura pa-
 triae toti arbitror. In hoc igitur eos
 accuso, quod collegis suis, litteras ad Se-
 natum populumque missuris, persuas-
 erint; se Thērameni, ac Thrasybu-
 lo, negotium tollendi naufragos cum
 XLVII navibus dedisse, quod illi impe-
 ratum sibi non fecerunt. Nunc enim
 communem culpam sustinent quae pri-
 vatim ex illorum delicto provenit : et
 sua tum in eos usurpata humanitate se-
 ipsos in discrimen mortis conjecerunt,
 horum ipsorum, et aliorum quorun-
 dam insidiis petiti : quod tamen peri-
 culum vereri non debent, si quidem mi-
 hi vos parebitis, et iuste sancteque vos-
 met geretis. Hinc etiam vel maxime rei
 veritatem intelligetis, neque metuen-
 dum vobis erat, ut posthac poenitentia
 ducti, in duo vos omnium maxima, ni-
 mirum in Deos, et in vosmetipsos, deli-
 quisse deprehendatis. Consulo autem
 vobis illa, in quibus nec a me, nec abs-
 quoquam alio circumveniri dolo poterit-
 tis : et in eos, quos deliquisse cognoverit-

• τὰ δὲ, συμβουλεύσων ἃ μοι δοκεῖ ἄριστα
 • εἶναι ἀπάσῃ τῇ πόλει· κατήγορῶ μὲν ὅτι
 • αὐτῶν, ὅτι ἔπεισαν τοὺς ξυνάρχοντας,
 • βυλομένους πέμπειν γράμματα τῇ τε βυ-
 • λῇ καὶ ὑμῖν, ὅτι ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει καὶ
 • Θρασυβέλῳ τετραράκοντα καὶ ἐπὶ τρη-
 • ρέσιν ἀνελόσθαι τὰς ναυαγίας· οἱ δὲ ἔκ α-
 • νείλοντο· εἴτα νῦν τὴν αἰτίαν κοινὴν ἔ-
 • χουσιν, ἐκείνων ἰδία ἀμαρτόντων· καὶ ἀντὶ
 • τῆς τότε φιλάνθρωπίας, νῦν ὑπ' ἐκείνων
 • τε, καὶ τινῶν ἄλλων ἐπιβυλευόμενοι, κιν-
 • δυνεύουσιν ἀπολέσθαι· οὐκ, ἂν ὑμεῖς γέ
 • μοι * πείθοιαι, τὰ δίκαια καὶ ὅσια ποι-
 • ἔντες· καὶ ὅθεν μάλιστα ἀληθῆ πεύσεσθε, καὶ
 • οὐ μετανοήσαντες, ὑψέρον εὐρήσετε σφᾶς
 • αὐτὰς ἡμαρτήκοτας ἐς τὰ μέγιστα, Θέες
 • τε καὶ ὑμᾶς αὐτούς· συμβυλεύω δὲ ὑμῖν,
 • ἐν οἷς ἔσθ' ὑπ' ἐμῷ ἔσθ' ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου
 • ἐστὶν ἐξαπατηθῆναι ὑμᾶς, καὶ τὰς ἀδικούν-
 • τας εἰδότες κολάσεσθε ἢ ἂν βούλεσθε
 • δίκην, καὶ ἅμα πάντας, καὶ καθ' ἓνα ἕκα-

* scribe πείθεσθαι. H. Steph.

• σον, εἰ μὴ πλέον, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν
 • δόντες αὐτοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογήσαι-
 • σθαι, μὴ ἄλλοις μᾶλλον πιθεύοντες, ἢ
 • ὑμῖν αὐτοῖς. ἴστε δὲ, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι,
 • πάντες ὅτι τὸ Κανὼν ψήφισμά ἐστιν ἰ-
 • χυρότατον, ὃ κελεύει, εἰάν τις τὸν τῶν
 • Αθηναίων δῆμον ἀδικῇ, δεδεμένον ἀποδι-
 • κεῖν ἐν τῷ δήμῳ· καὶ εἰ καὶ καταγνωσθῇ
 • ἀδικεῖν, ἀποθανόντα εἰς τὸ Βάραθρον ἐμ-
 • βληθῆναι· τὰ δὲ χρήματα αὐτῷ δημευ-
 • θῆναι, καὶ τῆς Θεοῦ τὸ ἐπιδέκαλον εἶναι.
 • κατὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα κελεύω κρίνε-
 • σθαι τὰς στρατηγὰς, καὶ νῆ Δία, ἂν ὑ-
 • μῖν γε δοκῇ, πρῶτον Περικλέα τὸν ἐμοὶ
 • προσήκοντα· αἰσχρὸν μοι ἐστίν, ἐκείνον
 • περὶ πλείονος ποιεῖσθαι, ἢ τὴν πόλιν.
 • τῷτο δὲ εἰ βέλεσθε, κατὰ τῶτον τὸν νό-
 • μου κρίνατε, ὅς ἐστιν ἐπὶ τοῖς ἱεροσύλοις καὶ
 • προδόταις, εἰάν τις ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ,
 • ἢ τὰ ἱερά κλέπῃ, κριθέντα ἐν δικαστηρίῳ,
 • ἂν καταγνωσθῇ, μὴ ταφῆναι ἐν τῇ Ατ-

• tis, non solum universos, sed etiam singu-
 • los, quacunque voletis poena, animad-
 • vertetis; tantum uno eis die concessio,
 • si quidem amplius impetrari non po-
 • test, quo sese defendant: ne plus aliis
 • fidei, quam vobis ipsis habeatis. Ve-
 • strum vero, Athenienses, nemo non
 • novit, Canoni decretum gravissimum
 • esse; quod mandat, ut si quis populum
 • Atheniensem laeserit, in vinculis apud
 • populum causam dicat: et si damnatus
 • illatae injuriae fuerit, necatus in Bara-
 • thrum abjiciatur, bonis publicatis, et
 • eorum decuma Minervae consecrata.
 • Ex hujus decreti formula cum ducibus
 • agi volo, ac profecto, si quidem ita vo-
 • bis videbitur, primum omnium cum
 • Pericle necessario meo. Nam maximo
 • mihi dedecori fuerit, pluris hunc a me,
 • quam rempublicam fieri. Sin hoc ma-
 • letis, ex ea lege de his cognoscite, quae
 • de sacrilegis ac proditoribus lata est:
 • ut si quis vel hanc urbem prodiderit,
 • vel res sacras furto subtraxerit, causa
 • pro tribunali cognita damnetur: in At-

• tica non sepeliatur: fisco bona ipsius
 • addicantur. Harum legum utram ma-
 • letis, Athenienses, secundum eam de
 • his hominibus singulis judicate, divis
 • diei tribus partibus: quarum una vos
 • conveniatis, perque calculos indagetis,
 • sintne fontes hi viri, nec ne: altera ve-
 • ro accusentur: tertia sese defendant:
 • Id si fiat, homines injurii supplicium
 • gravissimum incurrent: et extra cul-
 • pam positi, a vobis, Athenienses, libe-
 • rati per injuriam non opprimuntur.
 • Vos etiam ex legis sententia religio-
 • se ac salva fide judicabitis, neque cum
 • Lacedaemoniis patriam oppugnabitis:
 • quod fiet, si hos duces, qui eis proelio
 • victis LXX naves ademerunt, indemna-
 • tos contra legem de medio tolleretis.
 • Quid vero timentes, tantopere festina-
 • tis? an hoc ne vobis non liceat, quem-
 • cunque volueritis, vel interficere, vel
 • liberare, si secundum legem, ac non
 • praeter legem judicaveritis? quemad-
 • modum Callixenus senatui persuasit, ut

1 τικῇ. τὰ δὲ χρήματα αὐτῷ δημόσια εἶ-
 2 ναι. τῶτων ὁποτέρῳ βύλεσθε, ὦ ἄνδρες
 3 Αθηναῖοι, τῷ νόμῳ κρινέσθωσαν οἱ ἄνδρες
 4 κατὰ ἓνα ἕκαστον, διηρημένων τῆς ἡμέρας
 5 τριῶν μερῶν· ἑνὸς μὲν ἐν ᾧ συλλέγεσθαι
 6 ὑμᾶς δεῖ, καὶ διαφηφίζεσθαι, εἴαν τε ἀδι-
 7 κεῖν δοκῶσιν, εἴαν τε μή· ἑτέρῃ δ', ἐν ᾧ
 8 καληγορῆσαι· ἑτέρῃ δ', ἐν ᾧ ἀπολογή-
 9 σασθαι. τῶτων δὲ γιγνομένων, οἱ μὲν ἀ-
 10 δικῶνες τεύξονται τῆς μεγίστης τιμωρίας,
 11 οἱ δ' ἀναίτιοι ἐλευθερώθησονται ὑφ' ὑμῶν,
 12 ὦ Αθηναῖοι, καὶ ἔκ τ' ἀδίκως ἀπολῶνται·
 13 ὑμεῖς δὲ κατὰ τὸν νόμον εὐσεβῶνες καὶ εὐ-
 14 ορκῶνες κρινεῖτε, καὶ οὐ ξυμπολεμήσετε
 15 Λακεδαιμονίοις, τὰς ἐκείνους ἐβδομήκοντα
 16 ναῦς ἀφελομένους καὶ νενικηκότας, τῶτας
 17 ἀπολλύντες ἀκρίτως παρὰ τὸν νόμον. τί
 18 δὲ καὶ δεδιότες, σφόδρα ἔτῳς ἐπείγεσθε; ἢ
 19 μὴ ἔχ ὑμεῖς ὃν ἂν βέλησθε, ἀποκλείνη-
 20 τε, καὶ ἐλευθερώσῃτε, ἂν κατὰ τὸν νόμον
 21 κρίνητε, ἀλλ' οὐκ ἂν παρὰ τὸν νόμον;

† ἀδικῶνες ἀπολ.

ὥσπερ Καλλίξενος τὴν βουλὴν ἐπεισέν,
 ἐς τὸν δῆμον ἐσενεγκεῖν μιᾷ ψήφῳ. ἀλλ'
 ἴσως ἂν τινὰ καὶ ἕκ αὐτίον ὄντα ἀποκλεί-
 νηε, μέλαμελήσει δὲ ὕψερρον, ἀναμνήσθη-
 τε ὡς ἀλγεινὸν καὶ ἀνωφελὲς ἦδη ἐστὶ· πρὸς
 οἷ ἐτι, καὶ * περὶ θανάτου εἰς ἀνθρώπους
 ἡμαρτηκότες. Δεινὰ οἷ ἂν ποιήσητε, εἰ
 Ἀριστάρχῳ μὲν πρότερον τὸν δῆμον κα-
 ταλύοντι, εἶτα δὲ Οἰνόην προδιδόντι Θη-
 βαίοις πολεμίοις οὔσιν, ἔδοτε ἡμέραν ἀπο-
 λογήσασθαι, ἣ ἐβέλειο, καὶ τᾶλλα καὶ αἰὰ
 τὸν νόμον πρᾶθελο· τὰς δὲ στρατηγὰς τὰς
 πάντα ὑμῖν κατὰ γνώμην πράξαντας,
 νικήσαντας δὲ τὰς πολεμίους, τῶν αὐτῶν
 τέτων ἀποσερήσειε· μὴ ὑμεῖς γε, ὦ Ἀ-
 θηναῖοι, ἀλλ' ἐαυτῶν ὄντας τὰς νόμους,
 οἷ ἕς μάλισα μέγιστοι ἐστέ, Φυλάττοντες,
 ἄνευ τούτων μηδὲν πράττειν πειρᾶσθε.
 Επανέλθειε δὲ καὶ ἐπ' αὐτὰ τὰ πράγμα-
 τα, καθ' ἃ καὶ αἱ ἀμαρτίαι δοκῶσι γεγε-
 νῆσθαι τοῖς στρατηγοῖς· ἐπεὶ γὰρ κρα-

* περὶ θανάτου ἀνθρώπου.

ad populum de judicandis omnibus e-
 odem suffragio referretur. At enim si
 quem innocentem interfeceritis, cujus
 deinde vos poeniteat; velim in men-
 tem vobis veniat, quam id triste futu-
 rum sit, et inutile: ac praeterea, si ca-
 pitis sententia tot in homines lata, rec-
 to a iudicio aberraveritis. Indignum
 vero fuerit Aristarcho, qui antehac sta-
 tum popularem evertere voluit, ac de-
 inde Thebanis hostibus nostris Oe-
 noen prodidit, diem ad defendendum
 se arbitrato suo concessum a vobis fu-
 isse, atque alia secundum legem per-
 missa: nunc ducibus illis ea denegari,
 qui omnia ex sententia vestra gesse-
 runt, ac victoria de hoste potiti sunt.
 Ne hoc feceritis, cives, sed legibus ve-
 stris observatis, per quas imprimis ad
 maximam hanc potentiam pervenistis;
 nihil absque his faciundum existimate.
 Ad res ipsas vos convertite, in quibus
 deliquisse duces videantur. Posteaquam
 navali proelio victores ad litus classem

' subduxere, censuit Diomedon, ut uni-
 ' versis copiis in cornu ductis navium
 ' fragmina cum naufragis tollerentur :
 ' Erasimides autem, ut universa cum clas-
 ' se quam celerrime adversus illos ho-
 ' stes, qui erant apud Mitylenen, navi-
 ' garent : tertius Thrasylus aiebat, u-
 ' trumque fieri posse, si naves partim
 ' istic relinquerent, partim in hostem
 ' ducerent. Hac sententia comprobata
 ' visum, ut quoniam VIII essent duces,
 ' quisque de classe sua naves tres relin-
 ' queret, una cum decem tribunorum
 ' navibus, decem Samiorum, tribus na-
 ' varchorum. Hae omnes XLVII navi-
 ' um numerum explent. Ita ut naves
 ' quatuor circa unam ex iis quae nau-
 ' fragium fecerant, occuparentur. Erant
 ' enim illae omnino duodecim. Ex iis au-
 ' tem praefectis, qui relictis fuere, Thra-
 ' sybulus et Theramenes erant, is qui
 ' concione proxima duces accusavit. Cum
 ' reliquis navibus duces adversus clas-
 ' sem hostilem perrexere. Quid horum

ἡσανίτες τῇ ναυμαχίᾳ ἐς τὴν γῆν κατέ-
 πλευσαν, Διομέδων μὲν ἐκέλευεν ἀναχ-
 θέντας ἐπὶ κέρως ἅπαντας ἀναιρεῖσθαι τὰ
 ναυάγια καὶ τὰς ναυαγούς· Ερασινίδης δὲ,
 ἐπὶ τὰς ἐς Μίθυλήνῃν πολεμίους τὴν τα-
 χίστην πλεῖν ἅπαντας· Θρασύλος δ' ἄμ-
 φότερα ἔφη γενέσθαι, ἂν τὰς μὲν αὐτῶ
 καταλίπωσι, ταῖς δὲ ἐπὶ τὰς πολεμίους
 πλέωσι. Καὶ δοξάντων τέτων, καταλι-
 πεῖν τρεῖς ναῦς ἕκασον ἐκ τῆς αὐτοῦ
 συμμορίας, τῶν στρατηγῶν ὀκτὼ ὄντων,
 καὶ τὰς τῶν ταξιάρχων δέκα, καὶ τὰς τῶν
 Σαμίων δέκα, καὶ τὰς τῶν ναυάρχων
 τρεῖς· αὗται ἅπασαι γίνονται ἐπὶ καὶ
 τετταράκοντα· τέτταρες περὶ ἑκάστην
 ναῦν, τῶν ἀπολωλυῶν δώδεκα ὄσων· τῶν
 δὲ καλαλειφθέντων ταξιάρχων ἦσαν Θρα-
 σύλος καὶ Θηραμένης, ὅς ἐν τῇ προτέ-
 ρᾳ ἐκκλησίᾳ κατηγορεῖ τῶν στρατηγῶν·
 ταῖς δὲ ἄλλαις ναυσὶν ἐπλεον ἐπὶ τὰς
 πολεμίας· τί τέτων ἔχ' ἱκανῶς καὶ κα-

λῶς ἐπραξαν; ἔκῃν δίκαιον, τὰ μὲν πρὸς
 τὰς πολεμίους μὴ καλῶς πραχθέντα,
 τὰς πρὸς τέττας ταχθέντας ὑπέχθην λό-
 γον· τὰς δὲ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν, μὴ ποι-
 ῆσαντας ἃ οἱ στρατηγοὶ ἐκέλευσαν, διότι
 ἐκ ἀνείλωνο, κρίνεσθαι. τοσούτον δὲ ἔ-
 χω εἰπεῖν ὑπὲρ ἀμφοτέρων, ὅτι ὁ χει-
 μῶν διεκώλυσε μηδὲν πράττειν ὧν οἱ στρα-
 ττηγοὶ παρεκελεύσαντο. τέττων δὲ μάρ-
 τυρες οἱ σωθέντες ἀπὸ τῆς αὐτομάτης, ὧν
 εἰς τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν ἐπὶ κατα-
 δύσης νεῶς σωθεῖς, ὃν κελεύουσι τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ κρίνεσθαι, καὶ αὐτὸν τότε δεόμενον
 ἀναιρέσεως, ἥ περ τοὺς οὐ πράξαντας τὰ
 προσαχθέντα. μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀ-
 θηναῖοι, ἀντὶ μὲν τῆς νίκης καὶ τῆς εὐτυ-
 χίας ὅμοια ποιήσητε τοῖς ἡττημένοις τε
 καὶ ἀτυχῶσιν· ἀντὶ δὲ τῶν ἐκ Θεῶν ἀναγ-
 καίων ἀγνωμονεῖν δόζητε, προδοσίαν κα-
 ταγνόντες ἀντὶ τῆς ἀδυναμίας, οὐχ ἰ-
 καροὺς γενομένους διὰ τὸν χειμῶνα πρᾶ-

non recte atque ordine gestum? Quam-
 obrem aequum est, ut eorum, quae ad-
 versus hostem non satis bene gesta sunt,
 ii rationem reddant, qui hostibus op-
 positi fuerunt: itidemque de illis, qui
 imperata ducum de tollendis naufragis
 non fecerunt, iudicium institui, cur id
 facere neglexerint. Equidem pro u-
 trisque tantum dicere possum, impedi-
 visse tempestatem, quominus ea face-
 rent, quae duces mandarent. Atque hu-
 jus rei testes sunt illi, qui fortuito sal-
 vi evaserunt: quorum e numero est u-
 nus ex ducibus nostris, in navi demer-
 sa conservatus: de quo nunc eosdem
 calculos ferri volunt, quos de iis, qui
 imperata non fecerunt: quum tamen
 id temporis etiam ipse tollentium ope
 indiguerit. Quamobrem nolite, cives,
 in victoria secundoque rerum successu
 ita vosmet gerere, quemadmodum vic-
 ti et adversa usi fortuna solent. Nolite
 committere, ut iniqui rerum aestima-
 tores videamini, quum haec divinitus
 profecta necessitate quadam acciderint:
 neque prodicionis eos condemnate, qui

per tempestatem imperata facere non potuerunt, quum fuerit ea potius quaedam facultatis inopia. Multo agetis acquius, si hos victoria potitos coronis ornabitis, quam si quorundam improborum in gratiam eos morte multaveritis. Hac oratione habita, Euryptolemus rogarionem tulit, ut ex Canoni decreto seorsum de quolibet ducum cognosceretur. Senatus sententia erat, ut uno suffragio de omnibus judicaretur. De his quum calculi ferrentur, primum in Euryptolemi sententiam itum est. Verum petente dilationem Menecle, quum iterum suffragia colligerentur, senatus est probata sententia. Secundum haec duces octo damnati sunt. Ex iis vi qui aderant interemti. Neque multo post, quum Athenienses facti poeniteret, decretum est promulgatum, ut eos de calumnia liceret accusare, qui populum decepissent: atque ut iidem in jus vocari, dum cognitio facta esset, vadimonium praestarent. Ex his unum esse Callixenum. Sunt et alii quatuor delati, et ab iis vincti, qui nomine ipsorum satisfecere-

* ξαί τὰ προσταχθέντα· ἀλλὰ πολὺ δι-
 • καίωτερον, σεφάνοις γεραίρειν τὸς νικῶν-
 • τας, ἢ θανάτῳ ζημιοῦν, πονηρῶς ἀν-
 • θρώποις πειθομένους. Ταῦτ' εἰπὼν Εὐ-
 ρυπλόλεμος, ἔγραψε γνώμην, κατὰ τὸ Κα-
 νὼνς ψήφισμα κρίνεσθαι τοὺς ἄνδρας, δί-
 χα ἕκασον· ἡ δὲ τῆς βελῆς ἦν, μιᾷ ψή-
 Φῳ ἅπαντας κρίνειν. τούτων δὲ διαχειρα-
 τονυμένων, τὸ μὲν πρῶτον ἔκριναν τὴν Εὐ-
 ρυπλόλεμον. ὑπομοσαμένους δὲ Μενεκλέους, καὶ
 πάλιν διαχειροτονίας γενομένης, ἔκριναν τὴν
 τῆς βελῆς. καὶ μετὰ ταῦτα κατεψήφί-
 σαντο τῶν ναυμαχησάντων στρατηγῶν, ὁκ-
 τῶ ὄντων. ἀπέθανον δὲ οἱ παρόντες ἕξ.
 Καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕφερον μετέμελε
 τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἐψήφισαντο, οἳ τινες
 τὸν δῆμον ἐξηπάτησαν, προβολὰς αὐτῶν
 εἶναι, καὶ ἐγγυητὰς καταστῆσαι, εἰάν κρι-
 θῶσιν. εἶναι δὲ καὶ Καλλίξενον τούτων.
 προὔβληθήσαν δὲ καὶ ἄλλοι τέτταρες, καὶ
 ἐδέθησαν ὑπὸ τῶν ἐγγυησαμένων. ὕφερον

δὲ σάσεώς τινος γενομένης, ἐν ἣ Κλεο-
 Φῶν ἀπέθανεν, ἀπέδρασαν οὗτοι πρὶν κρι-
 θῆναι. Καλλίξενος δὲ κατελθὼν, ὅτε καὶ
 οἱ ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ, μισέμενος ὑπὸ
 πάντων, λιμῶ ἀπέθανεν.

rant. Sed quum deinceps seditio quaedam coorta esset, in qua Cleophon est interfectus: hi quatuor aufugere prius quam iudicium de ipsis factum esset. Calixenus id temporis in urbem quum rediisset, quo et alii de Piraeo; exosus universis, fame periit.

RECURRERE

tant. Sed quum deinceps sed no quae-
dam coorta esset, in qua Cleopatra est
interfecta: hi quatuor autem quae prius
quam in hunc de ipsa facta esset. Cal-
purnia id tempus in domo sua is-
tincta, quo et alii de hunc tempore u-
niveris, hunc perit.

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

RECURRERE

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

XENOPHONTIS

RERUM GRAECARUM

LIBER SECUNDUS.

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΟΪΔΕ ἐν τῇ Χίῳ μετὰ τοῦ Ετεονίκου
στρατιῶται ὄντες, ἕως μὲν Θέρους ἦν, ἀπό-
τε τῆς ὥρας ἐτρέφοντο, καὶ ἐργαζόμενοι μι-
σθοῦ κατὰ τὴν χώραν. ἐπεὶ δὲ χειμῶν
ἐγένετο, καὶ τροφὴν ἔχ' εἶχον, γυμνοὶ τε
ἦσαν καὶ ἀνυπόδηοι, ξυνίσαντο ἀλλήλοις, καὶ
ξυνετίθεντο ὡς τῇ Χίῳ ἐπιθησόμενοι. οἷς
δὲ ταῦτα ἀρέσκοι, κάλαμον φέρειν ἐδόκει,
ἵνα ἀλλήλους μάθοικεν ὅποσοι εἶησαν. Πυ-
θόμενος δὲ τὸ ξύνθημα ὁ Ετεόνικος, ἀπό-
ρως μὲν εἶχε, τί χρῶτο τῷ πράγματι, διὰ
τὸ πλῆθος τῶν καλαμοφόρων. τό, τε γάρ
ἐκ τοῦ ἐμφανὲς ἐπιχειρῆσαι σφαλερὸν ἐ-
δόκει εἶναι, μὴ ἐς τὰ ὄπλα ὀρμήσωσι, καὶ
τὴν πόλιν κατασχόντες, καὶ παλέμιοι γενέ-

XENOPHONTIS RERUM GRAECARUM

LIBER SECUNDUS.

MILITES autem, qui cum Eteonico in Chio degebant, quam quidem diu erat aestas, partim maturis fructibus vitam sustentabant, partim per agros insulae mercenarias operas faciendo victum parabant. Verum posteaquam advenisset hyems, nec unde se alerent, restaret quidquam; atque etiam nudi essent, ac discalceati; coeunt inter se, deque occupanda Chio conspirant. Id consilii quibus placuisset, hi ut calamus gestarent, visum fuit: quo se mutuo, quot essent et ipsorum, nosset. Hanc ubi tesseram comperit Eteonicus, quo pacto se in huiusmodi negotio gereret, anceps animi erat; praesertim quum tanta esset calamiferorum copia. Nam aperta vi obviam illis ire, periculosum esse videbatur; ne

correptis armis, civitate occupata hostes
 facti, victoria denique potiti, cuncta e-
 verterent. Ab altera parte dirum puta-
 bat esse facinus, si tot interimerentur so-
 cii: ne forte sui caeterorum Graecorum
 odiis exponerentur, ac militum animi
 ad res gerendas hebetes redderentur.
 Quamobrem xv alios adjungit sibi, pu-
 gionibus instructos, ac per oppidum ob-
 ambulans, quum in hominem ex lippitu-
 dine laborantem, qui de medici officina
 exhibat, et calamum gestabat, incidisset,
 eum interficit. Oborto tumultu, et quae-
 rentibus nonnullis, cur is interemtus es-
 set; nuntiari Eteonicus jubet, eo factum,
 quod calamum habuisset. Id ubi fuisset
 denuntiatum, calamos universi abjiciunt;
 semperque metuebat is, qui haec audie-
 bat, ne et ipse calamum gestare animad-
 verteretur. Deinde convocatis Chiis E-
 teonicus, pecunias uti conferrent, edi-
 xit: ut accepto stipendio, res novas nau-
 tae non molirentur. Illi quum eas con-
 tulissent, imperat suis Eteonicus, uti na-
 ves conscenderent: ac vicissim modo
 hanc, modo illam navem singillatim adi-

μενοί, ἀπολέσωσι πάντα τὰ πράγματα,
 ἂν κρατήσωσι· τό, τ' αὖ ἀπολλύναι ἀν-
 θρώπους ζυμμάχους πολλὰς, δεινὸν ἐφαίνε-
 το εἶναι, μή τινα καὶ ἐς τὰς ἄλλας Ἑλλη-
 νας διαβολὴν σχοῖεν, καὶ οἱ στρατιῶται δύσ-
 νοοι ἐς τὰ πράγματα ὦσιν. Αναλαβὼν δὲ
 μεθ' ἑαυτῶ ἀνδρας πεντεκαίδεκα, ἐγχειρί-
 δια ἔχοντας, ἐπορεύετο κατὰ τὴν πόλιν· καὶ
 ἐντυχὼν τινι ἀνθρώπῳ ὀφθαλμιῶνι, ἀπι-
 όντι ἐξ ἰατροῦ, κάλαμον ἔχοντι, ἀπέκλει-
 νε. Δορύβου δὲ γενομένου, καὶ ἐρωτώντων τι-
 νῶν, διατί ἀπέθανεν ὁ ἀνδρῶπος, παραγ-
 γέλλειν ἐκέλευεν ὁ Εὔτεόνκος, ὅτι τὸν κά-
 λαμον εἶχε· κατὰ δὲ τὴν παραγγελίαν
 ἐρρίπλαν πάντες, ὅσοι εἶχον τὰς καλάμους,
 αἰεὶ ὁ ἀκῶν δεδῶς μὴ ὀφθεῖν ἔχων. Με-
 τὰ δὲ ταῦτα ὁ Εὔτεόνκος ζυγκαλέσας τὰς
 Χίους, χρήματα ἐκέλευσε ζυνεισενεγκεῖν,
 ὅπως οἱ ναῦται λάβωσι μισθόν, καὶ μὴ νεω-
 τερίσωσί τι. οἱ δὲ εἰσῆνεγκαν· ἅμα δὲ ἐς
 τὰς ναῦς ἐσήμανεν ἐμβαίνειν. προσίων δὲ

correptis armis, civitate occupata hostes
 facti, victoria denique potiti, cuncta e-
 verterent. Ab altera parte dirum puta-
 bat esse facinus, si tot interimerentur so-
 cii : ne forte sui caeterorum Graecorum
 odiis exponerentur, ac militum animi
 ad res gerendas hebetes redderentur.
 Quamobrem xv alios adjungit sibi, pu-
 gionibus instructos, ac per oppidum ob-
 ambulans, quum in hominem ex lippitu-
 dine laborantem, qui de medici officina
 exhibat, et calamum gestabat, incidisset,
 eum interficit. Oborto tumultu, et quae-
 rentibus nonnullis, cur is interemtus es-
 set ; nuntiari Eteonicus jubet, eo factum,
 quod calamum habuisset. Id ubi fuisset
 denuntiatum, calamos universi abjiciunt ;
 semperque metuebat is, qui haec audie-
 bat, ne et ipse calamum gestare animad-
 verteretur. Deinde convocatis Chiis E-
 teonicus, pecunias uti conferrent, edi-
 xit : ut accepto stipendio, res novas nau-
 tae non molirentur. Illi quum eas con-
 tulissent, imperat suis Eteonicus, uti na-
 ves conscenderent : ac vicissim modo
 hanc, modo illam navem singillatim adi-

μεκοί, ἀπολέσωσι πάντα τὰ πράγματα,
 ἂν κρατήσωσι· τό, τ' αὖ ἀπολλύναι ἀν-
 θρώπους συμμαχίας πολλὰς, δεινὸν ἐφαίνε-
 το εἶναι, μή τινα καὶ ἐς τὰς ἄλλας Ἑλλη-
 νας διαβολὴν σχοῖεν, καὶ οἱ στρατιῶται δύσ-
 νοοι ἐς τὰ πράγματα ὦσιν. Αναλαβὼν δὲ
 μεθ' ἑαυτῶ ἀνδρας πεντεκαίδεκα, ἐγχειρί-
 δια ἔχοντας, ἐπορεύετο κατὰ τὴν πόλιν· καὶ
 ἐντυχὼν τινι ἀνθρώπῳ ὀφθαλμικῶνι, ἀπι-
 όντι ἐξ ἰατροῦ, κάλαμον ἔχοντι, ἀπέκλει-
 νε. Θορύβου δὲ γενομένου, καὶ ἐρωτῶντων τι-
 νῶν, διατί ἀπέθανεν ὁ ἀνδρῶπος, παραγ-
 γέλλειν ἐκέλευεν ὁ Εὔεονικος, ὅτι τὸν κά-
 λαμον εἶχε. κατὰ δὲ τὴν παραγγελίαν
 ἐρρίπλαν πάντες, ὅσοι εἶχον τὰς καλάμους,
 αἰεὶ ὁ ἀκῶν δεδκὼς μὴ ὀφθεῖν ἔχων. Με-
 τὰ δὲ ταῦτα ὁ Εὔεονικος συγκαλέσας τὰς
 Χίους, χρήματα ἐκέλευσε συνεισενεγκεῖν,
 ὅπως οἱ ναῦται λάβωσι μισθόν, καὶ μὴ νεω-
 τερίσωσί τι. οἱ δὲ εἰσῆνεγκαν· ἅμα δὲ ἐς
 τὰς ναῦς ἐσήμανεν ἐμβαίνειν. προσίων δὲ

ἐν μέρει παρ' ἐκάστην ναῦν, παρεθάρρυνέ τε,
 καὶ παρήνει πολλὰ, ὥς τῷ γεγενημένου οὐ-
 δὲν εἰδώς· καὶ μισθὸν ἐκάσῳ μηνὸς δέδωκε.
 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Χῆοι καὶ οἱ ἄλλοι ζυμ-
 μαχοι, συλλεγόντες ἐς Εφεσον, ἐβουλευσαν-
 το περὶ τῶν ἐνεσηκότων πραγμάτων πρέσ-
 βεις ἐς Λακεδαίμονα πέμπειν, ταῦτά τε
 ἐρῶντας, καὶ Λύσανδρον αἰτήσοντας ἐπὶ τὰς
 ναῦς, εὖ φερόμενον παρὰ τοῖς ζυμμάχοις
 κατὰ τὴν προτέραν ναυαρχίαν, ὅτε καὶ τὴν
 ἐν Νοτίῳ ἐνίκησε ναυμαχίαν. καὶ ἀπε-
 πέμφθησαν πρέσβεις, ζὺν αὐτοῖς δὲ καὶ
 παρὰ Κύρου ταῦτά λεγόντες ἄγγελοι. οἱ
 δὲ Λακεδαιμόνιοι ἔδοσαν τὸν Λύσανδρον ὡς
 ἐπισολέα, ναύαρχον δὲ Αῤακον. οὐ γὰρ
 νόμος αὐτοῖς δις τὸν αὐτὸν ναυαρχεῖν.
 τὰς μὲν τοι ναῦς παρέδοσαν Λυσάνδρῳ, ἐ-
 τῶν ἤδη * πέντε καὶ εἴκοσι παρεληλυθότων.
 Τῷ δὲ τῷ ἐνιαυτῷ καὶ Κῦρος ἀπέκλεινεν
 Αὐτοβοισάκην καὶ Μιτράϊον, ἡεῖς ὄντας τῆς
 † Δαρειαῖς ἀδελφῆς, τῆς τῷ ‡ Ξέρξης τῷ

* ἤδη τῷ πολέμῳ ἰστέ. † Δαρεῖος. ‡ Αἰταξίδης.

ens, animum eis addebat, et quasi nihil
 ejus sciret, quod acciderat, multis eos
 verbis cohortabatur, menstruo singulis
 5 stipendio numerato. Secundum haec
 Chii, reliquique focii, quum Ephesi con-
 venissent; de mittendis Lacedaemonem
 legatis consultant, qui praesentem rer-
 um statum exponerent, Lyfandrumque
 navibus praefectum poscerent: quod is
 in praefectura superiore magna fuisset
 usus sociorum gratia, quo etiam tempo-
 re in commisso ad Notium navali proe-
 lio victor extitisset. Itaque missi sunt le-
 gati, et eis adjuncti a Cyro nuntii, qui
 eadem dicerent. Lacedaemonii Lyfan-
 drum eis concedunt, sed ut legatum, A-
 raco classi praefecto. Nee enim apud ip-
 sos in more est, ut idem classis praefec-
 turam bis obtineat. Sunt autem ei naves
 traditae, quum jam anni (ex quo bellum
 6 coeperat) xxv elapsi essent. Eodem an-
 no Cyrus Autoboesacem ac Mitraeum
 interfecit, sororis Darii filios; quae iti-
 dem, ut Darius, Xerxe patre nata fue-
 rat. Ejus caedis causa fuit, quod quum

occurrissent ei, manus per coren cinctas non involvissent, id quod soli regi Persae deferunt. Est autem core quiddam manica longius, intra quam si manum quis contineat, nihil omnino facere possit. Monuere tunc Hieramenes et ipsius uxor Darium, indignum esse, ad tantam Cyri petulantiam ipsum connivere. Quapropter eum Darius, aegritudinem praetextens, missis nunciis ad se arcessit. Anno sequente, quum Ephori munere fungeretur Archytas, et Archon Athenis esset Alexius; Lyfander Ephesum venit, et e Chio cum navibus Eteonicum arcessit; coactis etiam aliunde navibus universis, ubicunque essent. Ac non solum has reficiebat, sed etiam alias apud Antandrum aedificabat. Deinde profectus ad Cyrum, pecuniam ab eo petebat. Is vero tametsi jam expensas esse pecunias a rege sibi datas diceret, ac praeter has etiam longe plures, indicatis iis, quas singuli classis praefecti acceperant: nihilo tamen minus ei, quod petebat, largiebatur. Hoc argentum Lyfander quum 8

Δαρείου πατρός, ὅτι αὐτῷ ἀπαντῶντες
 ἔδιέζωσαν διὰ τῆς κόρης τὰς χεῖρας· ὃ
 ποιῶσι βασιλεῖ μόνω. ἡ δὲ ἔκ κόρη ἐστὶ μα-
 κρότερόν τι ἢ χεῖρις, ἐν ἣ τὴν χεῖρα ἔ-
 χων οὐδὲν ἂν δύναίτο ποιῆσαι. Ἱεραμένης
 μὲν οὖν καὶ ἡ γυνὴ ἔλεγον πρὸς Δαρεῖαν,
 δεινὸν εἶναι, εἰ περιόψεται τὴν λίαν ὕβριν
 τῆς. ὁ δὲ αὐτὸν μέλαπέμπελαι ὡς ἀρρώ-
 στῶν, πέμψας ἀγγέλους. Τῷ δὲ ἐπίοντι
 ἔτει, ἐπὶ Ἀρχύτῃ μὲν ἐφορεύοντι, ἄρχον-
 τος δ' ἐν Αθήναις Ἀλεξίου, Λύσανδρος ἀφι-
 κόμενος ἐς Εφεσον, μετέπεμψε το Ετεόνικον
 ἐκ Χίῃς ζὺν ταῖς ναυσὶ, καὶ τὰς ἄλλας πά-
 σας ζυγῆθροισεν, εἶπε τις ἦν. καὶ ταύτας τε
 ἐπεσκεύαζε, καὶ ἄλλας ἐν Ἀντάνδρῳ ἐναυ-
 πηγεῖτο. ἔλθων δὲ παρὰ Κύρον, χρήματα
 ἦται. ὁ δὲ αὐτῷ εἶπεν, ὅτι τὰ μὲν παρὰ
 βασιλέως ἀνηλωμένα εἴη, καὶ ἔτι πλείω
 πολλῶ, δεικνύων ὅσα ἕκαστος τῶν ναυάρ-
 χων ἔχοι. ὅμως δὲ ἔδωκε. Λαβὼν δὲ ὁ
 Λύσανδρος τὰργύριον, ἐπὶ τὰς τριήρεις τρι-

ηγάρχους ἐπέστησε, καὶ τοῖς ναύταις τὸν
 ὀφειλόμενον μισθὸν ἀπέδωκε. παρεσκευά-
 ζοντο δὲ καὶ οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ πρὸς
 τὸ ναυτικὸν ἐν τῇ Σάμῳ. Κῦρος δ' ἐπὶ
 τέτοις μελεπέμφατο Λύσανδρον, ἐπεὶ αὐ-
 τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς ἦκεν ἄγγελος, λέ-
 γων ὅτι ἄρρωστῶν ἐκείνον καλοῖη, ὧν ἐν
 Θαμνηρίοις τῆς Μηδείας, ἐγγὺς Καδυσί-
 ων, ἐφ' ὅς ἐστράτευσεν ἀφεςῶτας. Ἦκον-
 τα δὲ Λύσανδρον οὐκ εἶα ναυμαχεῖν πρὸς
 Ἀθηναίους, εἰ μὴ πολλῶ πλείους ναῦς ἔ-
 χη. εἶναι γὰρ χρήματα πολλὰ καὶ βασι-
 λεῖ καὶ ἑαυτῷ, ὥς τε τότε ἕνεκεν πολλὰς
 πληρῆν, παρέδειξε δ' αὐτῷ πάντας τοὺς
 φόρους τοὺς ἐκ τῶν πόλεων, οἱ αὐτῷ ἴδιοι
 ἦσαν, καὶ τὰ περιττὰ χρήματα ἔδωκε. καὶ
 ἀναμνήσας ὡς εἶχε Φιλίας πρὸς τε τὴν
 τῶν Λακεδαιμονίων πόλιν καὶ πρὸς Λύσαν-
 δρον ἰδίᾳ, ἀνέβαινε παρὰ τὸν πατέρα. Λύ-
 σανδρος δ', ἐπεὶ αὐτῷ Κῦρος πάντα πα-
 ραδύς τὰ αὐτοῦ, πρὸς τὸν πατέρα ἄρρω-

accepisset, triremium praefectos constituit, ac nantis stipendium debitum persolvit. Iridem et duces Atheniensium classem apud Samum instruebant. Secundum haec Lyfandrum ad se Cyrus arcessit, posteaquam nuntius ad ipsum a patre venisset, qui narrabat, eum ab agro patre vocari; qui apud Thamneria Medorum ageret, haud procul a Cadusiis, adversus quos defectionem molitos bellum suscepisset. Quum venisset Lyfander, ne cum Atheniensibus proelio navali decerneret, vetuit; nisi multo majorem navium numerum haberet. Satis esse tum regi, tum sibi pecuniarum; quibus expleri magnus hoc nomine navium numerus possit. Deinde tributa ei de urbibus ostendit omnia, quae ipsi peculiariter pendebantur; et pecuniam ingentem ei donat. Quumque commemorasset, quo et Lacedaemoniorum rempublicam, et privatim Lyfandrum ipsum amore complecteretur; ad patrem ascendit. Lyfander, quum Cyrus traditis ipsi suis omnibus ad patrem adversa valetu-

dine laborantem profectus esset, qui e-
 um arcessiverat: diviso in militem sti-
 pendio, in Cerameum Cariae sinum cum
 classe pergit; et admotis ad Cedreas (no-
 men hoc oppidi, quod erat in Athenien-
 sium foedere) castris, postridie captas ex-
 pugnando diripit. Et erant ii, qui oppi-
 dum inhabitabant, semibarbari. Hinc
 Rhodum navigat. Athenienses autem, I
 quum e Samo solvissent, regis fines de-
 populati, Chium et Ephesum versus na-
 vigabant, et ad navale proelium sese pa-
 rabant. Lecti etiam duces ab eis praeter
 priores, Menander, Tydeus, Cephiso-
 dotus. Interim Lysander e Rhodo prop-
 ter Ioniam versus Hellespontum, ad ob-
 servandum navium per Hellespontum i-
 ter, et ad oppida, quae ab ipsis defece-
 rant, pergit. Itidem Athenienses in alto
 Chium versus provehuntur. Etenim A-
 siam infestam sibi habebant. Lysander I 2
 Abydo relicta Lampsaenum contendit,
 quod erat Atheniensium in societate op-
 pidum. Aderant ei cum aliis Abydeni,

φῆναι μετάπεμπλος ἀνέβαινε, μισθὸν δια-
 δὲς τῇ στρατιᾷ, ἀνήχθη τῆς Καρίας ἐς τὸν
 Κεράμειον κόλπον· καὶ προσβαλὼν πόλει
 τῶν Ἀθηναίων συμμάχῳ, ὄνομα Κεδρεΐ-
 αϊς, τῇ ὑπεραΐᾳ προσβολῇ κατὰ κράτος
 αἶρεϊ, καὶ ἐξηνδραπόδισεν· ἦσαν δὲ μεξοβαρ-
 βαροι οἱ ἐνοικῆντες. ἐκεῖθεν δὲ ἀπέπλευσεν
 ἐς Ῥόδον. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου
 ὀρμώμενοι, τὴν βασιλέως κακῶς ἐποίουν,
 καὶ ἐπὶ τὴν Χίον καὶ τὴν Εφεσον ἐπέπλεον,
 καὶ παρεσκευάζοντο πρὸς ναυμαχίαν· καὶ
 στρατηγούς πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν εἶλοντο
 Μένανδρον, Τυδέα, Κηφισόδοτον. Λύσαν-
 δρος δὲ ἐκ τῆς Ῥόδου παρὰ τὴν Ἰωνίαν ἐκ-
 πλεῖ πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον πρὸς τε τῶν
 πλοίων τὸν ἐκπλεον, καὶ ἐπὶ τὰς ἀφεσηκί-
 ας αὐτῶν πόλεις. ἀνήγοντο δὲ καὶ οἱ Ἀθη-
 ναῖοι ἐπὶ τῆς Χίου πελάγιοι. ἡ γὰρ Ἀσία
 πολεμία αὐτοῖς ἦν. Λύσανδρος δὲ ἐξ Α-
 βύδου παρέπλει ἐς Λάμφακον, ζύμμαχον
 ἔσαν Ἀθηναίων· καὶ οἱ Ἀβυδηνοὶ καὶ οἱ ἄλ-

λοι παρῆσαν πεζῇ· ἡγεῖτο δὲ Θώραξ Λα-
κεδαιμόνιος. προσβαλόντες δὲ τῇ πόλει, αἰ-
ρῆσι κατὰ κράτος, καὶ δῆρπασαν οἱ στρατιώ-
ται, οὔσαν πλεσίαν, καὶ οἶνον καὶ σίτην καὶ τῶν
ἄλλων ἐπιτηδείων πλήρη· τὰ δὲ ἐλεύθερα
σώματα πάντα ἀφῆκε Λύσανδρος. Οἱ δὲ Α-
θηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες, ὠρμίσαντο τῆς
Χερρόνησος ἐν Ελεῖντι, ναυσὶν ὀγδοήκοντα καὶ
ἐκατόν. ἐνλαῦθα δὴ ἀριστοποιημένοι αὐτοῖς
ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λαμψάκου, καὶ εὐθὺς
ἀνήχθησαν εἰς Σητόν. ἐκεῖθεν δ' εὐθὺς ἐπι-
σπιδάμενοι ἐπλευσαν εἰς Αἰγὸς ποταμὸς, ἀν-
τίον τῆς Λαμψάκου· διεῖχε δὲ ὁ Ἑλλή-
σποινος * ταύτῃ σταδίους ὡς πεντεκαίδεκα,
ἐνλαῦθα δὴ ἐδειπνοποιῶντο. Λύσανδρος δὲ τῇ
ἐπιούσῃ νυκτὶ, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμηνεν εἰς
τὰς ναῦς ἀριστοποιησάμενους ἐσθάνειν. πάν-
τα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν,
καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεί-
πεν ὡς μηδεὶς κινήσῃτο ἐκ τῆς τάξεως, μηδὲ
ἀνάξῃτο. οἱ δὲ Αθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνι-

* ταύτης.

terrestri eo profecti itinere, quorum dux
 erat Thorax Lacedaemonius. Adorti
 civitatem, vi eam capiunt, captamque di-
 ripiunt milites: quum quidem et opu-
 lenta esset, et vino, frumento, commea-
 tu reliquo referta. Ingenuorum homi-
 num corpora Lysander omnia libera di-
 13 misit. Sequuti Athenienses ejus vesti-
 gia, apud Eleuntem in Cherroneso por-
 tum cum CLXXX navibus ingrediuntur.
 Heic eis, quum pranderent, quid acci-
 disset Lampsaco, narratur. Itaque statim
 Sestum pergunt. Inde commeatu secum
 sumto recta navigant ad Aegospotamos,
 qui locus est e regione Lampsaci. Erat
 heic in Hellesponto stadiorum quinde-
 cim intervallum. Atque heic illi tum coe-
 14 nabant. Lysander nocte proxima quam-
 primum illuxisset, imperat suis, ut pransi
 naves conscenderent. Simul ad pugnam
 navalem instructis rebus omnibus, et ad-
 hibitis utrinque ad naves pluteis; ne quis
 suo e loco moveret, vel in altum prove-
 heretur, edixit. Athenienses ut primum
 sol exortus fuit, ad portum aciei suae
 frontem obvertunt, quasi qui proelio

congregari vellent. Verum ubi classem su-
 am Lyfander adversus eos non duxit, jam-
 que advesperasceret, ad Aegospotamos
 redeunt. Tum Lyfander naves omnium 5
 expeditissimas subsequi eos iussit, ac post-
 equam speculatae essent, quid rerum
 hostes in littus egressi agerent, recta dis-
 cedere, ut id sibi renuntiarent. Prius
 quam haec advenissent, militem suum e
 navibus egredi non patiebatur. Atque
 haec per dies quatuor agebat, quum in-
 terim Athenienses adversus eum in al-
 tum proveherentur. Alcibiades autem, 16
 qui de castellis suis conspexisset, Athe-
 nienfes in litore stationem habere, non
 apud oppidum aliquod; et commeatum
 Sesto petere, quae stadiis quindecim a
 navibus abesset; hostes vero in portu et
 urbi vicinos esse, ac rerum omnium a-
 bundare copia: loco ipsos haudquaquam
 opportuno stationem habere aiebat: Ita-
 que monere, Sestum uti repeterent; ubi
 et portum, et oppidum habituri ad ma-
 num essent. Istic, inquit, si fueritis: de-
 cernere proelio cum hoste, ubi vobis li-
 buerit, licebit. Eum duces (imprimis Ty-

χονί ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μείω-
 πῳ ὡς ἐς ναυμαχίαν. ἐπεὶ δ' ἔκ ἀντανή-
 γαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψ' ἦν,
 ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς τοὺς Αἰγὸς ποτα-
 μύς. Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν
 ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις· ἐπει-
 δ' ἂν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ,τι ποῖσιν, ἀ-
 ποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. καὶ ἔ-
 προτερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν, πρὶν αὐταὶ
 ἦκον. ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας·
 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο. Ἀλκιβιάδης δὲ,
 κατιδὼν ἀπὸ τῶν τευχῶν τὰς μὲν Ἀθη-
 ναίους ἐν αἰγιαλῷ ὀρμύνας, καὶ πρὸς ὕδραϊ
 πόλει, τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐκ Σησῶ μετιόν-
 τας, πεντεκαίδεκα σαδίους ἀπὸ τῶν νεῶν,
 τὰς δὲ πολεμίους ἐν λιμένι, καὶ πρὸς πόλιν
 ἔχοντας πάντα, Οὐκ ἐν καλῷ ἔφη αὐτὰς
 ὀρμεῖν, ἀλλὰ μεθορμίσαι ἐς Σησὸν παρή-
 νει, πρὸς τε λιμένα καὶ πρὸς πόλιν· οὐδ' ὅτι
 ναυμαχήσετε, ἔφη, ὅταν βέλῃθε. οἱ δὲ
 στρατηγοὶ (μάλιστα δὲ Τυδεὺς καὶ Μένανδρος)

ἀπιέναι αὐτὸν ἐκέλευσαν· αὐτὸς γάρ νῦν
 στρατηγεῖν, οὐκ ἐκείνων. καὶ ὁ μὲν ὤχελος
 Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἡμέρα ἦν πέμπτη, ἐπι-
 πλέσσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐ-
 τοῦ ἐπομένοις, ἐπὰν κατίδωσιν αὐτὸς ἐκ-
 βεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερ-
 ρόνησον, (ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ'
 ἐκάστην ἡμέραν, τὰ τε σιτία πόρρωθεν ὠ-
 νέμενοι, καὶ καταφρονῶντες δὴ τῷ Λυσάν-
 δρῳ, ὅτι ἐκ ἀντανῆγεν) ἀποπλέοντας τῶν
 πάλιν παρ' αὐτὸν, ἄραι ἀσπίδα κατὰ μέ-
 σον τὸν πλοῦν. οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ὥς
 ἐκέλευσε. Λύσανδρος δ' εὐθύς ἐσήμανε τὴν
 ταχίστην πλεῖν. Συμπαρήει δὲ καὶ Θώραξ,
 τὸ πεζὸν ἔχων. Κόνων δὲ, ἰδὼν τὸν ἐπι-
 πλυν, ἐσήμανεν ἐς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατὰ
 κράτος. διεσκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων,
 αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονό-
 κροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί· ἡ δὲ Κόνω-
 νος, καὶ ἄλλαι περὶ αὐτὸν ἐπ' αὐτὴν, πλήρεις
 ἀνέχθησαν, καὶ ἡ ^β Πάραλος. τὰς δ' ἄλ-

deus et Menander) abire iusserunt: Se-
 jam imperatorio munere fungi, non ip-
 17 sum. Itaque tunc ille discessit. Lysan-
 der, die quinto, ex quo quotidie classis
 Atheniensium adversus eum provecta fu-
 erat, mandat illis qui jussu suo sequi eos
 solebant, ut posteaquam ipsos de navibus
 egressos, ac per Cherronesum palatos vi-
 disSENT; (faciebant autem hoc de die in
 diem magis: quum et cibaria procul e-
 merent, et Lysandrum prae se contem-
 nerent, qui classem adversus ipsos non
 educeret) ad se conversis navibus scutum
 inter navigandum in altum tollerent. Fa-
 ciunt illi, quod imperatum erat. Itaque
 Lysander suis dat signum, uti quam ce-
 lerrime navigent. Hos Thorax in terra
 18 cum peditatu comitabatur. Posteaquam
 hos cum classe irruentes Cono vidit, sig-
 na dat suis, ut totis viribus ad naves opis
 ferendae causa concurrerent. Verum
 quia vectores hinc inde palati vagaban-
 tur, naves aliae binos habebant remiges,
 aliae unum, nonnullis omnino vacuis; so-
 la Cononis naves, et aliae circum ipsum
 septem, cum Paralo, vectoribus instruc-

tae, atque in altum provectae, discesserunt. Reliquas Lyfander universas in litore capit. Hominum copiam maximam in terra coëgit, nonnullis intra oppidula se fuga recipientibus. Cono cum navi-19
bus illis novem fugiens, posteaquam esse perditas Atheniensium res animadvertit; ad Abarnidem Lampfaci promontorium appulit, et magna inde navium Lyfandri vela sustulit, et cum navibus octo ad Euagoram in Cyprum navigavit: navi Paralo Athenas contendente, ut ea, quae accidissent, renuntiaret. At Lyfander 20
naves, captivos, caetera Lampsaecum abducit. Praeter alios duces etiam Philoclem et Adimantum cepit. Quo haec die gesta fuere, Theopompum Milesium praedonem ablegat Lacedaemonem, qui rerum eventum exponeret. Id ab hoc factum, quum iter illud triduo confecisset. Secundum haec sociis Lyfander con-21
vocatis, uti de captivis consultant, hortatur. Ibi tum multae sunt Atheniensium accusationes institutae de iis quae

λας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρὸς τῇ γῇ·
 τὴς δὲ πλείους ἀνδρας ἐν τῇ γῇ ζυνέλε-
 ξαν· οἱ δὲ καὶ ἔφυγον εἰς τὰ * τευχύδρια·
 Κόνων δὲ ταῖς ἐννέα ναυσὶ Φεύγων, ἐπεὶ
 ἔγνων τῶν Αἰθιναίων τὰ πράγματα διέ-
 φθαρμένα, κατασχὼν ἐπὶ τὴν Αἰαρινίδα τὴν
 Λαμφάκας ἄκραν, ἔλαβεν αὐτόθεν τὰ με-
 γάλα τῶν Λυσάνδρου νέων ἰστιά· καὶ αὐτὸς
 μὲν ὀκτὼ ναυσὶν ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγό-
 ραν εἰς Κύπρον· ἡ δὲ Πάραλος, εἰς τὰς Αἰ-
 θήνας, ἀπαγγέλλουσα τὰ γεγονότα· Λύ-
 σανδρος δὲ τὰς τε ναῦς καὶ τοὺς αἰχμαλώ-
 τας καὶ τὰλλα πάντα εἰς Λάμφακον ἀπή-
 γαγεν· ἔλαβε δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν ἄλλους
 τε, καὶ Φιλοκλέα καὶ Αἰδείμαντον· ἥ δ' ἡμέ-
 ρα ταῦτα κατεργάσατο, ἐπέμψε Θεό-
 πομπον τὸν Μιλήσιον ληστὴν εἰς Λακεδαί-
 μονα, ἀπαγγελῆναι τὰ γεγονότα· ὃς ἀφι-
 κόμενος τρίτατος ἀπήγγειλε· Μετὰ δὲ
 ταῦτα Λύσανδρος ἀθροίσας τοὺς συμμά-
 χους, ἐκέλευσε βεβλῦεσθαι περὶ τῶν αἰχ-

* χείδρια.

μαλώτων. ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαι ἐγί-
νοντο πολλάι τῶν Ἀθηναίων, αἵ τε ἤδη
παρανενομήκεσαν, καὶ αἱ ἐψηφισμένοι ἦσαν
ποιεῖν, εἰ κράτήσεται τῇ ναυμαχίᾳ, τὴν
δεξιὰν χεῖρα ἀποκόπτεν τῶν ζωγρηθέντων
πάντων. καὶ ὅτι λαβόντες δύο τριήρεις, Κο-
ρινθίαν καὶ Ἀνδρίαν, τὰς ἀνδρας ἐξ αὐτῶν
πάντας κατακρημνίσαιαν. Φιλοκλῆς δ' ἦν
στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ὅς τύττες διέφθει-
ρεν. Ελέγετο δὲ καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ἔδο-
ξεν ἀποκτεῖναι τῶν αἰχμαλώτων ὅσοι ἦ-
σαν Ἀθηναῖοι, πλὴν Ἀδειμάντη, ὅτι μόνος
ἐπελάβετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ περὶ τῆς ἀ-
ποτομῆς τῶν χειρῶν ψηφίσματος. ἠτιάθη
μέν τοι ὑπὸ τινων προδῆναι τὰς ναῦς. Λύ-
σανδρος δὲ Φιλοκλέα πρῶτον ἐρωτήσας, ὅς
τὰς Ἀνδρίδας καὶ Κορινθίους κατακρημνίσαιε,
τί εἴη ἄξιος παθεῖν, ἀρξάμενος ἐς Ἑλλη-
νας παρανομεῖν, ἀπέσφαζεν.

β'. Επεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμφάκῃ κα-
τεσῆσατο, ἐπλεῖ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον καὶ Χαλ-

jam ante contra jus et fas improbe commisissent; et de aliis quae patrare decrevis-
sent, nimirum ut si navali pugna superi-
ores evaderent, omnibus illis dextra ma-
nus amputaretur, qui eorum in potesta-
tem vivi pervenissent. Praeterea quod
captis duabus triremibus, quarum una
fuisset Corinthia, altera ex Andro, vec-
tores omnes de rupe praecipites egissent.
Erat autem dux Atheniensium Philocles,
qui hoc modo animos eorum depravarat.

22 Posteaquam et alia multa in medium al-
lata fuissent, visum est, ut captivi omnes,
quotquot Athenienses essent, uno Adi-
manto excepto, interficerentur. Nam is
solus decreto concionis de amputandis
manibus intercesserat, atque etiam a non-
nullis infirmatus fuit, quasi naves ho-
stibus prodidisset. Lyfander Philoclem,
qui Andrios et Corinthios praecipitio in-
teremerat, prius interrogatum, quid sup-
plicii meritus esset, qui primus auctor vi-
olatarum adversus Graecos aequitatis le-
gum extitisset, morte multavit.

II. Rebus deinde Lampsaci constitu-
tis, Byzantium et Chalcedonem navigat.

Ab iis admissus est, impetrato, ut Atheniensium praefidarii fide data dimitterentur. Tum illi, qui Byzantium Alcibiadi prodiderant, in Pontum se fuga receperunt; postea vero Athenas, ubi cives facti sunt. Lyfander autem praefidarios Atheniensium, atque alios, quoscunque alicubi reperiret Athenienses, Athenas ablegabat: illuc tantum navigandi securitate concessa, non usquam alio. Norat enim, tanto citius commeatu carituros, quanto plures et in urbem et in Piraeum confluerent. Byzantii et Chalcedone relicto Sthenelao Lacedaemonio praefecto, Lampfacum ipse navigat, et classem reficit. Interea quum navis Paralus noctu Athenas appulisset, et accepta glades atque calamitas ab ea nuntiaretur: ululatus hominum de Piraeo per muros longos in urbem ipsam penetravit, uno rem gestam alteri nuntiante. Atque adeo nocte illa somnum cepit nemo, quum non solum eos, qui perierant, lugerent: sed multo magis ipsi se per-

κηδόνα. οἱ δὲ αὐτὸν ὑπεδέχοντο, τὰς τῶν
 Αθηναίων Φρυγὰς ὑποσπόνδους ἀφέντες. οἱ
 δὲ προδόντες Ἀλκιβιάδῃ τὸ Βυζάντιον, τό-
 τε μὲν ἔφυγον εἰς τὸν Πόντον, ὕστερον δὲ εἰς
 Αθήνας, καὶ ἐγένοντο Αθηναῖοι. Λύσανδρος δὲ
 τὰς τε Φρυγὰς τῶν Αθηναίων, καὶ εἴ τινα
 που ἄλλον ἴδοι Αθηναῖον, ἀπέπεμπεν εἰς
 τὰς Αθήνας, διδὼς ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν
 ἀσφάλειαν, ἄλλοι δὲ οὐ. εἰδὼς ὅσω ἂν
 πλείους συλλεγῶσιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πει-
 ραιᾶ, θατίον τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσε-
 ῖσαι. καταλιπὼν δὲ Βυζαντίον καὶ Χαλκη-
 δόνος Σθενέλαον ἄρμωσιν Λάκωνα, αὐτὸς
 ἀποπλεύσας εἰς Λάμψακον, τὰς ναῦς ἐπε-
 σκεύαζεν. Ἐν δὲ ταῖς Αθήναις τῆς Πα-
 ράλης ἀφικομένης νυκτός, ἐλέγελον ἡ ζυμφο-
 ρὰ, καὶ ἡ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν
 μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῶ
 ἑτέρῳ παραγγέλλων. ὥς κεῖνης τῆς νυκ-
 τὸς ὕδεις ἐκοιμήθη, καὶ μόνον τὰς ἀπολωλό-
 τας πένθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ ἔτι μᾶλλον

αὐτοὶ ἑαυτοὺς πείσεσθαι νομίζοντες, οἳ
ἐποίησαν Μηλῖς τε, Λακεδαιμονίων ἀποί-
κας ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἰσι-
έας, καὶ Σκιωναίους, καὶ Τορωναίους, καὶ Αἰγι-
νήτας, καὶ ἄλλους πολλὰς τῶν Ἑλλήνων,
τῇ δὲ ὕφεραία ἐκκλησίᾳ ἐποίησαν, ἐν ἣ
ἔδοξε τὰς τε λιμένας ἀποχωῶσαι, πλὴν ἐ-
νὸς, καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν, καὶ φυλα-
κὰς ἐφιστάναι, καὶ τὰλλα πάντα ὡς ἐς πο-
λιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν. Καὶ
οὗτοι μὲν περὶ ταῦτα ἦσαν. Λύσανδρος
δὲ ἐκ τῆς Ἑλλησπόντου ναυσὶ διακοσίαις
ἀφικόμενος ἐς τὴν Λέσβον, κατεσκευάσατο
τάς τε ἄλλας πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ Μιτυ-
λήνην· ἐς δὲ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία ἔπεμ-
ψε δέκα τριήρεις ἔχοντα Ετεόνικον, ὃς τὰ
ἐκεῖ πάντα πρὸς Λακεδαιμονίους μετέστη-
σεν. εὐθὺς δὲ καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς ἀφεισθήκει
Ἀθηναίων μετὰ τὴν ναυμαχίαν, πλὴν
Σαμίων. οὗτοι δὲ σφαγὰς τῶν γνωρίμων
ποίησαντες, κατεῖχον τὴν πόλιν. Λύσαν-

pessuros existimarent ea, quae prius in
 Melios, Lacedaemoniorum coloniam,
 quam obsessam vi ceperant, et in Histio-
 chenses, Scionaeos, Toronenses, Aegine-
 tas, aliosque Graeci nominis permultos
 perpetraverant. Postridie concionem co-
 gunt, in qua decretum, ut excepto uno,
 portus omnes aggesta terra occluderen-
 tur, muri repararentur, constituerentur
 excubiae, omnia denique ad sustinendam
 3 obsidionem in urbe compararentur. At-
 que his rebus dum Athenienses occupati
 essent, Lyfander ex Hellesponto cum na-
 vibus in Lesbum vectus, cum alia in ea
 oppida, tum Mitylenem instaurat. Ad
 Thraciae oppida cum decem triremibus
 Eteonicum mittit, qui locis illis omnia
 Lacedaemoniorum partes sequi coëgit.
 Neque multo post pugnam reliqua eti-
 am Graecia, Samo excepta, ab Athenien-
 sibus defecit. Nam Samii caesis homini-
 bus apud se nobilibus civitatem ipsi re-
 4 nebant, Secundum haec Lyfander ad A-

gin, ac Deceleam, Lacedaemonemque, mittit qui nuntiarent; adventare se cum ccc navium classe. Tum Lacedaemonii, reliquique Peloponesii, cum copiis universis prodierunt, exceptis Argivis: denuntiante, uti convenirent, Pausania, Lacedaemoniorum rege altero. Posteaquam universi confluxissent, eis secum summis, ad urbem Atheniensem in gymnasio, quod Academiam vocant, castra metatus est. Lyfander autem profectus Aeginam, oppidum Aeginetis restituit; collectis eorum, quam poterat, plurimis. Idem Meliis, caeterisque praestitit, quibus oppida patria fuerant adempta. Secundum haec Salamine vastata, cl. navibus ad Piraeum appellit; et aditum, ne qua navis accederet, intercludit. Athenienses terra marique obsessi, quum neque classem, neque socios, neque frumentum haberent; quid facerent, ambigebant. Nullam sibi reliquam esse salutem arbitrabantur, omninoque vicissim per-

δρος
τε
π
μ
λο
λο
Π
α
π
γ

δρος δὲ μετὰ ταῦτα ἔπεμψε πρὸς Ἀγν-
 τε καὶ ἐς Δεκέλειαν καὶ ἐς Λακεδαίμονα, ὅτι
 προσπλεῖ σὺν διακοσίαις ναυσί. Λακεδα-
 μόνιοι δὲ ἐξήεσαν πανδημεῖ, καὶ οἱ ἄλλοι Πε-
 λοπονήσιοι, πλὴν Ἀργείων, παραγγεί-
 λαντος τοῦ ἑτέρου Λακεδαιμονίων βασιλέως
 Πausanίς. ἐπεὶ δὲ ἅπαντες ἠθροίσθησαν,
 ἀναλαβὼν αὐτὸς, πρὸς τὴν πόλιν ἐσφαλ-
 πέδευσεν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῷ καλουμένῳ
 γυμνασίῳ. Λύσανδρος δ' ἀφικόμενος πρὸς
 Αἴγινα, ἀπέδωκε τὴν πόλιν Αἰγινήταις,
 ὅσους ἠδύνατο πλείους ἀθροίσας αὐτῶν· ὡς
 δ' αὐτως καὶ Μηλίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι
 τῶν αὐτῶν ἐσέροντο. μετὰ δὲ τῆτο δηώ-
 σας Σαλαμίνα, ὥρμισατο πρὸς τὸν Πει-
 ραιᾶ ναυσὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, καὶ τὰ
 πλοῖα εἵργε τῷ εἰσπλῶ. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι
 πολιορκέμενοι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατ-
 ταν, ἠπόρουν τί χρὴ ποιεῖν, ἕτε νεῶν ἕτε
 συμμάχων αὐτοῖς ὄντων, ἕτε σίτης. ἐνό-
 μιζον δ' ὑδεμίαν εἶναι σωτηρίαν, εἰ μὴ πα-

θεῖν, ἃ οὐ τιμωρούμενοι ἐποίησαν, ἀλλὰ
 διὰ τὴν ὕβριν ἠδίκην ἀνθρώπων μικροπολί-
 τας, ὃδ' ἐπὶ μιᾷ αἰτίᾳ ἑτέρα, ἢ ὅτι ἐκεί-
 ροις συνεμάχουν. διὰ ταῦτα τῆς ἀτίμου
 ἐπιτίμου ποιήσαντες, ἐκαρτέρουν· καὶ ἀπο-
 θησκόντων ἐν τῇ πόλει λιμῶ πολλῶν, ὃ δι-
 ελέγοντο περὶ διαλλαγῆς. Ἐπεὶ δὲ παν-
 τελῶς ἦδη ὁ σῖτος ἐπιλελοίπει, ἔπεμψαν
 πρέσβεις παρὰ Ἀγιν, βεβλόμενοι ζύμμαχοι
 εἶναι Λακεδαιμονίοις, ἔχοντες τὰ τεῖχη καὶ
 τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐπὶ τέτοις ξυνθήκας ποι-
 εῖσθαι. ὁ δὲ αὐτοὺς ἐς Λακεδαίμονα ἐκέ-
 λευεν ἵεναι· ὃ γὰρ εἶναι κύριος αὐτός. Ἐ-
 πεὶ δ' ἀπήγγειλαν οἱ πρέσβεις ταῦτα
 τοῖς Ἀθηναίοις, ἔπεμψαν αὐτὸς ἐς Λακε-
 δαίμονα. Οἱ δ', ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ,
 πλησίον τῆς Λακωνικῆς, καὶ ἐπύθοντο αὐ-
 τῶν οἱ Εὐφοροὶ ἃ ἔλεγον, ὄντα οἷά περ καὶ
 πρὸς Ἀγιν, αὐτόθεν αὐτὸς ἐκέλευον ἀπιέ-
 ναι, καὶ εἴτι δέονται εἰρήνης, κάλλιον ἦκειν
 βεβουλευμένους. οἱ δὲ πρέσβεις ἐπεὶ ἤκου

petienda, quae ipsi non illatas injurias puniendi studio, sed mera petulantia adversus humilium oppidorum incolas, alia nulla de causa, designassent; quam quod Lacedaemoniorum societate continerentur. Quapropter in pristinum honoris statum repositis iis, qui notati ignominia fuerant, obsidionem tolerabant. Quumque multi in urbe fame perirent, nulla tamen de compositione facta mentio. Posteaquam vero frumentum omne prorsus jam defecisset, ad Agin legatos mittunt, ac velle se Lacedaemoniorum socios esse significant, solosque muros urbis cum Piraeo retinere, atque his conditionibus foedus icere. Jubet ille legatos Lacedaemonem pergere. Nam esse sua rem in potestate negabat. Ea verba quum Atheniensibus legati renuntiassent, Lacedaemonem eos misere. Sellasiam quum pervenissent, haud procul a Laconica, auditaque ab Ephoris ipsorum esset oratio, illi consentanea, qua prius apud Agin usi fuerant: abire eos jusserunt, ac si quidem pacis egerent, re melius deliberata reverti. Legati domum profecti,

quum haec suis exposuissent : mirifice omnes perturbari : putare futurum, ut in servitutem redigerentur : ac si maxime legatos alios mitterent, multos cives interea fame perituros. Qui ferendum 9 suaderet, ut ab hoste muri diruerentur, erat nemo. Nam Arcestratus, quum dixisset in senatu, e reipublicae commodo maxime futurum, si cum Lacedaemoniis pacem facerent iis conditionibus, quas ipsi obtulissent : coniectus in vincula fuerat. Volebant autem illi muros longos ad stadia decem utrinque dirui. De quo ne cui deinceps in medium suadendi causa quidquam afferre liceret, decreto sancitum erat. Hic quum rerum 10 status esset, dixit in concione Theramenes, si ablegare se ad Lyfandrum et Lacedaemonios velint, reversurum re explorata, num idcirco in sententia de murorum demolitione persistent, quod velint urbem evertere; an vero fidei causa. Missus a suis, ultra menses tres apud Lyfandrum est commoratus, id tempus observans, quo Athenienses ob frumenti defectum iis assensuri essent, quae dice-

οἰκαδο
λιν,
δραπ
τέρω
δα
σέως
τος
οκ
εἰρή
τῶν
θελ
ἐξέ
τω
πε
ρα
ξε
βο
π
Δ
ὁ
πε

οἴκαδε, καὶ ἀπήγγειλαν ταῦτα εἰς τὴν πό-
λιν, ἀθυμία ἐνέπεσε πᾶσιν. ὥντο γὰρ ἀν-
δραποδιαθήσεσθαι, καὶ, ἕως ἂν πέμπωσιν ἐ-
τέρους πρέσβεις, πολλὰς τῷ λιμῷ ἀπολεί-
δαι. Περὶ δὲ τῶν τειχῶν τῆς καθαιρέ-
σεως ὁδοὶς ἠβέλειο συμβαλεῦεν. Ἀρχέστρα-
τος γὰρ εἰπὼν ἐν τῇ βελῇ, Λακεδαιμονί-
οις κράτιστον εἶναι ἐφ' οἷς προεκαλοῦντο
εἰρήνην ποιεῖσθαι, ἐδέθη. προεκαλοῦντο δὲ
τῶν μακρῶν τειχῶν ἐπὶ δέκα σταδίαις κα-
θελεῖν ἐκάτερον. ἐγένετο δὲ ψήφισμα μὴ
ἐξεῖναι περὶ τούτων συμβαλεῦεν. Τοιού-
των δὲ ὄντων, Θηραμένης ἐν ἐκκλησίᾳ εἶ-
πεν ὅτι, εἰ βέλονται αὐτὸν πέμψαι πα-
ρὰ Λυσάνδρον καὶ Λακεδαιμονίους, εἰδὼς ἡ-
ξει πότερον ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν
βουλόμενοι ἀνέχουσι περὶ τῶν τειχῶν, ἢ
πίστεως ἕνεκα. πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ
Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν
ὅποτε Ἀθηναῖοι ἔμελλον, διὰ τὸ ἐπιλελοι-
πέναι τὸν σῖτον ἅπαντα, ὅ,τι τίς λέγοι

ὁμολογήσειν. Ἐπεὶ δὲ ἦκε τῷ τετάρτῳ μηνί, ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ, ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχει, εἴτα κεύθει ἐς Λακεδαίμονα ἵεναι. οὐ γὰρ εἶναι κύριος ὧν ἐρωτῶτο ὑπ' αὐτῷ, ἀλλὰ τοὺς Εφόρους. μετὰ ταῦτα ἡρέθη πρεσβευτὴς ἐς Λακεδαίμονα αὐτοκράτωρ δέκατος αὐτός. Λύσανδρος δὲ τοῖς Εφόροις ἐπέμψεν ἀγγελοῦντα μετ' ἄλλων Λακεδαιμονίων Ἀριστοτέλην Φυγαῖδα, Ἀθηναῖον ὄντα, ὅτι ἀποκρίναίσοιτο Θηραμένει, κείνης κυρίως εἶναι εἰρήνης καὶ πολέμου. Θηραμένης δὲ, καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις, ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτώμενοι ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν, εἶπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης. μετὰ ταῦτα οἱ Εφοροὶ καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. ἐπεὶ δὲ ἦκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἣ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδίσαι.

i i rentur. Mense quarto quum rediisset, in concione renuntiat, haecenus ab Lysandro detentum se fuisse: jam vero mandari sibi, ut Lacedaemonem proficisceretur. Non enim id, quod peteretur, in sua; sed Ephororum esse potestate. Post haec ipse, cum decem aliis, ut Lacedaemonem plena cum potestate legatus iret, deligitur. At Lysander ad Ephoros inter caeteros Lacedaemonios Aristotelem Atheniensem exulem mittit, qui eos certiores faceret, se respondisse Therameni, Ephoros pacis ac belli arbitros esse.

1 2 Posteaquam Theramenes ac legati reliqui Sellasiam venissent, interrogati, quibus cum mandatis adessent; plena se cum potestate missos aiunt, ut de pace agant. Tum arcessi eos Ephori jubent. Quum accessissent, concione coacta, praecipue Corinthii ac Thebani, ac praeter hos alii Graeci non pauci, foedus cum Atheniensibus ineundum negabant, sed funditus evertendos esse. Lacedaemonii respondebant, minime se Graeci nominis urbem everfuros, quae in maximis Grae-

ciae periculis operam imprimis utilem navasset. Itaque pacem faciebant iis conditionibus, ut muri longi, et Piraeus, diruerentur: naves, exceptis duodecim, omnes traderent: exules reducerent: eundem cum Lacedaemoniis amicum vel hostem existimarent: eodem mari ac terra sequerentur, quocunque tandem ducerent. Has condiciones Theramenes¹³ cum iis, qui ipsi adiuncti in legatione fuerant, Athenas perfert. Urbem quum ingrederentur, magna se hominum turba circumfundeat; metuentium, ne re infecta reverterentur. Nec enim dilationem res patiebatur, propter eorum multitudinem, qui fame exstinguebantur. Postridie legati exponunt, quibus conditionibus pax a Lacedaemoniis esset impetrata. Simul suadebat primus inter eos Theramenes, parendum Lacedaemoniis esse, murosque diruendos. Quum autem nonnulli quidem adversarentur, sed multo plures sententiam ipsius comprobarent; decreto sancitur, pacem hanc accipiendam esse. Secundum haec in Pirae¹⁴ cum Lyfander navigat, et reducuntur

εἶν, μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μέ-
γιστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι·
ἀλλ' ἐποιῶντο εἰρήνην, ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ
τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας, καὶ τὰς
ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας, καὶ τὰς φυ-
γάδας κατὰζάντας, τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ
Φίλον νομίζοντας, Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι
καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ὅποι' ἂν
ἤγνωνται. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
πρέσβεις ἐπανεφέροντο ταῦτα ἐς τὰς Ἀ-
θήνας. εἰσιόντας δὲ αὐτοὺς ὄχλος περιέ-
χεϊτο πολὺς, φοβέμενοι μὴ ἀπρακτοὶ ἦ-
κοιεν. οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μένειν, διὰ τὸ
πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμένι. τῇ
δὲ ὑπεραία ἀπήγγελλον οἱ πρέσβεις ἐφ' οἷς
οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῖντο τὴν εἰρήνην. προη-
γόρει δὲ αὐτῶν Θηραμένης, λέγων, ὥς χρὴ
πεῖθεσθαι Λακεδαιμονίοις, καὶ τὰ τεῖχη
περιαρεῖν. ἀντειπόντων δὲ τιπὼν αὐτῷ,
πολλῷ δὲ πλείονων ξυνεπαινεσάντων, ἔδοξε
δέχεσθαι τὴν εἰρήνην. Μετὰ δὲ ταῦτα

Λύσανδρός τε κατέπλει ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οἱ Φυγάδες κατήεσαν, καὶ τὰ τεῖχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐληϊρίδων πολλῇ προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας. καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἔληγεν, ἐν ᾧ μεσῶντι Διονύσιος ὁ Ἑρμοκράτης Συρακούσιος ἐτυράννησε, μάχη μὲν πρότερον ἡττηθέντων ὑπὸ Συρακυσίων Καρχηδονίων, σπάνει δὲ σίτε ἐλόντων Ακράγαντα, ἐκλιπόντων τῶν Σικελικῶν τὴν πόλιν.

γ'. Τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει, ἐν ᾧ ἦν Ολυμπιάς, ἣ τὸ σταδίων ἐνίκα Κροκίνας Θετταλὸς, Εὐδίκης ἐν Σπάρτῃ ἐφορεύοντος, Πυθοδώρος δ' ἐν Αθήναις ἄρχωντος, ὃν Αθηναῖοι, ὅτι ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἡρέθη, ἐκ ὀνομάζουσιν· ἀλλ' Ἀναρχίαν τὸν ἐνιαυτὸν καλῶσιν. ἐγένετο δὲ αὐτῇ ἡ ὀλιγαρχία ὧδε. Ἔδοξε τῷ δήμῳ τριάκοντα ἄνδρας ἐλέσθαι, οἱ τὰς παλῆρας νόμους συγγράφουσι, καθ' ἕνα πολίτεύουσι καὶ ἡρέθησαν ἕτοι, Πολυάρχης, Κριτίας, Μηλόβιος, Ἰππόλοχος, Εὐκλείδης, Ἰέρων, Μνησίλοος.

exules, murique ad tibicinarum cantum magno cum hominum studio diruuntur, qui hunc diem libertati Graeciae initium dedisse putarent. Hic fuit ejus anni exitus, cujus in medio Dionysius, Hermocratis filius, Syracusanus, regnum arripuit: quum prius Carthaginienses proelio quidem illi ab Syracusanis victi essent, sed Agrigentum tamen, annonae inopia desertam a Siculis, cepissent.

III. Anno sequente, in quem incidit Olympias, ea qua Crocinas Theffalus in stadio victoriam adeptus est, Ephori magistratum apud Spartam Eudicus gerebat, Archontis apud Athenienses Pythodorus, quem illi, quod lectus tempore dominatus paucorum fuerit, plane non recensent; sed annum illum Anarchiam vocant. Caeterum paucorum ille dominatus hunc ortum habuit. Visum fuit populo, deligendos esse viros xxx, qui leges patrias conscriberent, secundum quas in republica vivendum deinceps esset. Delecti fuere Polyarches, Critias, Melobius, Hippolochus, Euclides, Hi-

ero, Mnesilochus, Chremo, Therame-
 nes, Arefias, Diocles, Phaedria, Chae-
 relaus, Anaetius, Pison, Sophocles, E-
 ratosthenes, Charicles, Onomacles, The-
 ognis, Aeschines, Theogenes, Cleome-
 des, Erasistratus, Phidon, Dracontides,
 Eumathes, Aristoteles, Hippomachus,
 Mnesithides. Haec quum acta fuissent, 3
 Samum Lyfander cum classe discedit :
 Agis autem pedestres copias abductas
 Decelea dimisit, facta potestate singulis
 ad suos revertendi. Eodem tempore cir-
 ca defectum solis Lycophron Pheraeus,
 quum Thessaliae totius affectaret impe-
 rium; adversantes conatui suo Thessalos
 quosdam, in quibus et Larissaei et alii
 nonnulli erant, multis interfectis proelio
 vicit. Praeterea Dionysius tyrannus Sy- 4
 racusanus a Carthaginensibus pugna vic-
 tus, Gelam et Camarinam amisit. Neque
 multo post Leontini, qui Syracusis ha-
 bitabant, defectione a Dionysio et Syra-
 eusanis facta, suum in oppidum recesserunt.

χος, Χρέμων, Θηραμένης, Αρεσίας, Διο-
κλῆς, Φαιδρίας, Χαιρέλεως, Αναΐτιος, Πεί-
σων, Σοφοκλῆς, Εραίστοδότης, Χαρκλῆς, Ο-
νομακλῆς, Θέογνις, Αἰσχίνης, Θεογένης,
Κλεομήδης, Ερασίστρατος, Φεῖδων, Δρακον-
τίδης, Εὐμάθης, Αριστοτέλης, Ἴππόμαχος,
Μνησιθεΐδης. Τῶν δὲ πραχθέντων, ἀπέ-
πλη Λύσανδρος πρὸς Σάμον· ἅγις δ' ἐκ τῆς
Δεκελείας ἀπαγαγὼν τὸ πεζὸν στρατεύμα,
διέλυσε κατὰ πόλεις ἐκάστης. κατὰ δὲ τῶτον
τὸν καιρὸν περὶ ἡλίου ἔκλειψιν Λυκόφρων
ὁ Φεραῖος, βεβλόμενος ἄρξαι ὅλης τῆς Θετ-
ταλίας, τῆς ἐναντιομένης αὐτῷ τῶν Θετ-
ταλῶν Λαρισαίων τε καὶ ἄλλους ἐνίκησε
μάχη, καὶ πολλοὺς ἀπέκλεινεν. Ἐν δὲ τῷ
αὐτῷ χρόνῳ καὶ Διονύσιος ὁ Συρακῆσιος τύ-
ραννος, μάχη ἠτλήθεις ὑπὸ Καρχηδονίων,
Γέλλαν καὶ Καμαρίναν ἀπώλεσε. μετ' ὀ-
λίγον δὲ καὶ Λεοντῖνοι Συρακασίοις ξυνοικῶν-
τες, ἀπέστησαν ἐς τὴν αὐτῶν πόλιν ἀπὸ
Διονυσίου καὶ Συρακασίων· παραχρῆμα δὲ

καὶ οἱ Συρακῆσιοι ἱππεῖς ὑπὸ Διονυσίῳ ἐξ
 Κατάνην ἀπεσάλησαν. Οἱ δὲ Σάμιοι, πο-
 λιορκούμενοι ὑπὸ Λυσάνδρου πάντῃ, ἐπεὶ
 βυλευομένων αὐτῶν τοπρῶτον ὁμολογεῖν,
 προσβάλλειν ἤδη ἔμελλεν ὁ Λύσανδρος, ὡ-
 μολόγησαν ἐν ἱμάτιον ἔχων ἕκαστος ἀπεί-
 ναι τῶν ἐλευθέρων, τὰ δ' ἄλλα παραδῆ-
 ναι· καὶ ὕτως ἐξῆλθον. Λύσανδρος δὲ τοῖς
 ἀρχαίοις πολίταις παραδοὺς τὴν πόλιν καὶ
 τὰ ἐνόμια πάντα, καὶ δέκα ἀρχονίας κατα-
 σῆσας Φρυγούς, ἀφῆκε τὸ τῶν συμμάχων
 ναυλικὸν καὶ πόλεις· ταῖς δὲ Λακωνικάϊς
 ναυσὶν ἀπέπλευσεν εἰς Λακεδαίμονα, ἀπά-
 γων τὰ τε τῶν αἰχμαλώτων νεῶν ἀκρω-
 τήρια, καὶ τὰς ἐκ τοῦ Πειραιῶς τριήρεις,
 πλὴν δώδεκα, καὶ σεφάνες ὅς παρὰ τῶν πό-
 λεων ἐλάμβανε δῶρα ἰδία, καὶ ἀργυρίῳ τε-
 τρακόσια καὶ ἑξομήκοντα τάλαντα, ἃ περι-
 εγένοντο τῶν Φόρων, ὅς αὐτῷ Κῦρος παρῆ-
 ρειξεν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ εἴτι ἄλλο προσ-
 ἐκλήσατο ἐν τῷ πολέμῳ. Ταῦτα δὲ πάν-

runt: et Syracusani equites confestim
 5 Catanam a Dionysio missi sunt. Samii
 vero, quum undique a Lyfandro obsidi-
 one premerentur, quod jam copias ad-
 moturus muris Lyfander esset id tempo-
 ris, quo primum de deditioe consulta-
 bant; ita tandem se dedunt, ut liberis
 hominibus singulis cum una veste disce-
 dendi facultas esset, reliqua ipsi trade-
 rent. Atque ita illi tunc oppido excesse-
 6 runt. Lyfander, civibus pristinis, oppi-
 do et universis in eo rebus, traditis, ac
 decem praefectis custodiae causa consti-
 tutis, fociorum navales copias singulas ad
 suos remisit: Laconica vero cum classe
 Lacedaemonem navigavit, quum et de-
 tracta captis navibus spolia secum ave-
 heret, et abductas e Piraeo triremes,
 exceptis duodecim, et coronas, quibus
 ipse peculiariter a civitatibus donatus fu-
 erat, et argenti talenta CCCCLXX, quae
 superabant e tributis, quae ad bellum
 hoc ei Cyrus assignaverat: quidquid ali-
 7 ud denique bello acquisiverat. Haec u-

niverſa Lacedaemoniis tradidit ſub æſtatis finem qua poſt xxviii annum, ſextumque menſem, bello finis eſt impoſitus. His annis Ephori, qui quidem numerantur, hi fuere: Primus Aeneſias, quo magiſtratum gerente bellum coepit, anno xv poſt pactas annorum xxx inducias, quum Euboea capta fuiſſet. Eum hi ſequuti ſunt: Braſidas, Iſanor, Soſtridas, Exarchus, Ageſiſtratus, Angenidas, Onomacles, Zeuxippus, Pityas, Pliſtolas, Clinomachus, Ilarchus, Leon, Chaeridas, Pateſiadas, Cleoſthenes, Lycarius, Eperatus, Onomantius, Alexippidas, Miſgolaidas, Iſias, Aracus, Euar-chippus, Pantacles, Pityas, Archytas, Eudicus: quo munus hoc gerente Lyſander, rebus iis, quas diximus, geſtis, in patriam cum claſſe rediit. Caeterum A- 8
rhenis Triginta-viri ſtatim lecti fuere, poſteaquam muri longi et Piraei moenia fuiſſent diruta. Verum ad hoc delecti, ut leges conſcriberent, ſecundum quas adminiſtraretur reſpublica, dilata ſemper

τα Λακεδαιμονίοις ἀπέδωκε, τελευτῶντος
 τῷ Θέρει, ἐς ὃ ὁ ἐξάμενος καὶ ὀκτὼ καὶ εἴκο-
 σιν ἔτη τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα, ἐν οἷς Ε-
 φοροὶ ἀριθμούμενοι οἶδε ἐγένοντο· Αἰνησίας
 πρῶτος, ἐφ' ᾧ ἤρξατο ὁ πόλεμος, πέμπτῳ
 καὶ δεκάτῳ ἔτει τῶν μετ' Εὐβοίας ἁλῶσαι
 τριακονταετίδων σπονδῶν. μετὰ δὲ τῷτον,
 οἶδε· Βρασίδας, Ισάνωρ, Σωκρατίδας, Εξ-
 αρχος, Αἰγισίστρατος, Αἰγινίδας, Ονο-
 μακλῆς, Ζεύξιππος, Πίλυας, Πλεισόλας,
 Κλεινόμαχος, Ιλαρχος, Λέων, Χαυρίδας,
 Πατησιάδας, Κλεοθένης, Λυκάριος, Ε-
 πήραλος, Ονομάνιος, Αλεξιππίδας, Μισ-
 γολαΐδας, Ισίας, Αρακος, Εὐάρχιππος,
 Πανίακλῆς, Πιτύας, Αρχύτας, Εὐδίκος·
 ἐφ' οὗ Λύσανδρος πράξας τὰ εἰρημένα, οἱ-
 καδε κατέπλευσεν. Οἱ δὲ τριάκοντα ἠρέ-
 θησαν μὲν, ἐπεὶ τάχιστα τὰ μακρὰ τεί-
 χη καὶ τὰ περὶ τὸν Πειραιᾶ καθηρέθη.
 αἰρεθέντες δὲ ἐφ' ᾧ τε συγγράφαι νόμους,
 καθ' οὓς τινες πολιτεύσονται, τούτους μὲν

αἰεὶ ἔμελλον ζυγγράφειν τε καὶ ἀποδεικνύ-
 ναι· βελὴν δὲ, καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς καλέ-
 σθαι, ὡς ἔδοκει αὐτοῖς. ἔπειτα πρῶτον
 μὲν οὓς πάντες ἤδεσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ
 ἀπὸ συκοφαντίας ζῶντας, καὶ τοῖς καλοῖς
 καὶ ἀγαθοῖς βαρεῖς ὄντας, συλλαμβάνοντες
 ὑπῆγον θανάτῳ· καὶ ἥτε βουλὴ ἠδέως αὐ-
 τῶν κατεψηφίζετο, οἳ τε ἄλλοι ὅσοι ζυ-
 γήδεσαν ἑαυτοῖς μὴ ὄντες τοιοῦτοι, εὐδὲν ἤχ-
 θοντο. Ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο βυλεύεσθαι, ὅπως
 αἱ ἐξείη αὐτοῖς τῇ πόλει χρῆσθαι ὅπως
 βούλονται, ἐκ τούτων πρῶτον μὲν πέμψαν-
 τες εἰς Λακεδαιμόνα Αἰσχίνην τε καὶ Ἀρι-
 στοτέλην, ἔπεισαν Λύσανδρον Φρυγῆς σφί-
 σι ζυμπράττειν ἐλθεῖν, ἕως δὴ τὰς πονηροὺς
 ἐκποδῶν ποιησάμενοι, κατασῆσαντο τὴν
 πολιτείαν· θρέψαντες οἳ αὐτοὶ ὑπὸ χυλῶν.
 ὁ δὲ πεισθεὶς, τὰς τε Φρυγῆς καὶ Καλλί-
 βιον ἀρμόσῃν ζυνέπραξεν αὐτοῖς πεμφθῆ-
 ναι. Οἳ οἳ ἐπεὶ τὴν Φρυγῆν ἔλαβον, τὸν
 μὲν Καλλίβιον ἐδεράπευσον πάσῃ δερα-

in aliud tempus earum promulgatione;
 senatum magistratusque caeteros arbi-
 tratu suo constituebant. Deinde ante om-
 nia quos in statu reipublicae populari ex
 injustis aliorum accusationibus se aluisse
 constabat apud omnes, et qui optimo ac
 honestissimo cuique graves erant: eos
 comprehensos capitis arcessebant. At-
 que hos tum senatus magna cum volup-
 tate damnabat, tum alii, qui minime sibi
 flagitiorum ejusmodi consilii essent, id
 9 haudquaquam moleste ferebant. Ve-
 rum posteaquam consultare coeperunt,
 quo pacto pro sua libidine gerere rem-
 publicam possent; primum Aeschine et
 Aristotele Lacedaemonem missis, Lysan-
 dro persuaserunt, daret ipsis operam ut
 praesidarii mitterentur, donec improbis
 e republica sublati civibus, eam recte
 constituere possent. Pollicentur etiam, se
 hos alere sumtu suo velle. Lysander eis
 acquiescens perfecit, ut Callibius prae-
 fectus cum praesidiariis ad eos mittere-
 10 tur. Tum illi accepto praesidio Callibium
 omni cultu demulcebant, quo laudaret u-
 niversa, quae ipsi agerent: praeterea mit-

tente Callibio cum ipsis praefidiarios, quosunque vellent, comprehendebant non jam tantum improbos, et nullius existimationis homines: sed illos etiam, quos minime laturos ipsorum violentas contra se actiones, eisque obviam ituros, et hominum ad se confluentium copias maximas habituros existimarent. Erat initio Critias in eadem cum Theramene sententia, et amicitiam inter se colebant, Sed postea quam praeceps ad complurimum e populo caedes esse coepit, quippe qui aliquando a populo multatus exilio fuisset: opposuit ei se Theramenes, quum diceret, haudquaquam par esse illos interimi, qui apud populum in honore essent, et optimos quosque nulla re laederent. Nam et ego, ait, et tu multatum diximus, tum fecimus, ut gratiam apud populum iniremus. At ille, dum adhuc Theramene familiariter uteretur, sic ei respondebat; ut fieri non posse diceret, quin illi, qui esse loco supra caeteros meliore velint, maxime tollant eos e medio, quotquot ad impediendam ipsorum potestatem plurimum virium ha-

πεία, ὡς πάντα ἐπαινοίη, ἃ πράττειεν·
 τῶν δὲ Φρυγῶν τέττ * συμπεμπόνιος αὐ-
 τοῖς, οὓς ἐβέλοντο, ξυνελάμβανον ἐκέτι τῆς
 πονηρῆς τε καὶ ὀλίγου ἀξίους, ἀλλ' ἤδη οὓς
 ἐνόμιζον ἥκιστα μὲν παρωθουμένους ἀνέχε-
 σθαι, ἀντιπράττειν δὲ τι ἐπιχειροῦντας,
 πλείους ἂν τοὺς ξυνελθόντας λαμβάνειν.
 Τῷ μὲν οὖν πρώτῳ χρόνῳ ὁ Κριτίας τῷ
 Θηραμένει ὁμογνώμων τε, καὶ φίλος ἦν.
 ἐπεὶ δὲ αὐτὸς μὲν προπετής ἦν ἐπὶ τὸ
 πολλὰς ἀποκτεῖναι, ἅτε καὶ Φυγῶν ἀπὸ
 τῆς δῆμῃς, ὁ δὲ Θηραμένει ἀντέκοπτε, λέ-
 γων ὅτι ἐκ εἰκὸς εἴη θανατῆν, εἴ τις ἐτι-
 μάτο ὑπὸ τῆς δῆμῃς, τοὺς δὲ καλὰς καὶ ἀ-
 γαθὰς μὴδὲν κακὸν εἰργάζετο. ἐπεὶ καὶ ἐγώ,
 ἔφη, καὶ σὺ πολλὰ δὴ τῆς ἀρέσκειν ἕνεκα
 τῇ πόλει καὶ εἵπομεν καὶ ἐπράξαμεν. ὁ δὲ
 (ἐτι γὰρ οἰκείως ἐχρῆτο τῷ Θηραμένει)
 ἀντέλεγεν, ὅτι οὐκ ἐγχωροίη τοῖς πλεο-
 νεκτεῖν βυλομένοις μὴ ἐκ ἐκποδῶν ποιῆσθαι
 τῆς ἱκανωτάτης διακωλύειν. εἰ δὲ ὅτι τρι-

* συμπεμπόνιος.

ἄκοντα ἑσμέν, καὶ οὐχ εἷς, ἥτιόν τι οἶε;
 ὥσπερ τυραννίδος, ταύτης τῆς ἀρχῆς χρῆ-
 ναι ἐπιμελεῖσθαι, εὐθύς εἶ. Ἐπεὶ δὲ ἀπο-
 θνησκόντων πολλῶν καὶ ἀδίκως, πολλοὶ δὴ-
 λοι ἦσαν ξυνιστάμενοί τε καὶ θαυμάζοντες,
 τί ἔσοιο ἡ πολιτεία; πάλιν ἔλεγεν ὁ Θη-
 ραμένης, ὅτι, εἰ μή τις κοινωνὸς ἱκανὸς λή-
 φοιτο τῶν πραγμάτων, ἀδύνατον ἔσοιτο
 τὴν ὀλιγαρχίαν διαμένειν. ἐκ τούτου μὲν
 τοι Κριτίας καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐκ τῶν τριά-
 κοντα, ἤδη φοβέμενοι, καὶ οὐχ ἦκιστα τὸν
 Θηραμένην, μὴ συρρῶσιν πρὸς αὐτὸν οἱ
 πολῖται, καταλέγχοι τριχιλίς τῶς με-
 θέξοντας δὴ τῶν πραγμάτων. Ὁ δὲ αὖ
 Θηραμένης καὶ πρὸς ταῦτα ἔλεγεν, ὅτι ἄ-
 τοπον δοκοίη ἑαυτῷ εἶναι, τὸ πρῶτον μὲν
 βελομένους τῶς βελτίστους τῶν πολίων κοι-
 νωνὸς ποιήσασθαι, τριχιλίς * καταλέξα-
 σθαι ὥσπερ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἔχοντά
 τινα ἀνάγκην καλὰς καὶ ἀγαθὰς εἶναι, καὶ
 ὅτ' ἔξω τέτων σπυδαίους, ὅτ' ἐντὸς τού-

* Desideratur vox καταλέξασθαι in aliis edis.

berent. Quod si propterea, quia non unus, sed xxx numero sumus, minus debere nos de hoc imperio sollicitos esse arbitraris, atque de tyrannide; stultus es. Denique quum multis, et iis injuste perentibus, multi palam se conjungerent, et quid de republica futurum esset, mirarentur; rursus aiebat Theramenes, Fieri non posse ut hic paucorum dominatus perduraret, nisi tot in societatem administrationis rerum adsciscerentur, quot satis esset. Tum vero Critias, et caeteri xxx, ab ipso etiam Theramene non parum sibi metuentes, ne cives ad eum confluerent; civium iudicio deligunt, qui gerendae reipublicae participes essent.

13 Heic rursus aiebat Theramenes, absurdum sibi videri, quod quum ab initio voluerint optimos quosque civium in societatem rerum adsciscere, nunc iudicio legerint; quasi numerus hic necessitatem quandam habeat, ut hi viri boni et honesti sint; neque fieri possit, ut vel extra illos sint ulli virtute praediti, vel in eo-

rum numero improbi. Deinde, ait, duo
 vos facere video, maxime sibi invicem
 adversantia. Nam et violentum imperi-
 um constituitis, et subjectorum viribus
 impar. Atque haec quidem tum a The-¹⁴
 ramene dicebantur. At illi quum tria, de
 quibus diximus, civium millia in foro,
 caeteros extra hunc numerum alibi re-
 censuissent, ac deinde ut arma caperent,
 imperassent: abeuntibus illis, mittunt
 praesidiarios cum civibus, qui ab ipso-
 rum partibus stabant, et universis adi-
 munt arma, exceptis illis ¹⁵ ~~hic~~ ^{hic}. Quum-
 que in arcem ea deportassent, in fano
 deponunt. His gestis, quasi jam ipsis om-
 nia pro libidine faciundi potestas esset,
 complures inimicitiarum caussa interi-
 munt, nonnullos propter opes. Decreve-
 runt etiam, ut haberent, unde praesidia-
 riis stipendium solverent, singulos ex ip-
 sis comprehendere singulos cives adve-
 nas debere; atque illis interemtis, pecuni-
 as ipsorum indicandas esse: Theramenem

των πονηρὸς οἶόν τε εἶη γενέσθαι. ἔπειτα
 δ' ἔφη, ὁρῶ δ' ἔγωγε δύο ὑμᾶς τὰ ἐναντιώ-
 τατα πράττοντας, βιαίαν τε τὴν ἀρχήν, καὶ
 ἡττονα τῶν ἀρχομένων κατὰσκευαζομένους.
 Ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεγεν. οἱ δ' ἐξέτασιν ποι-
 ῆσαντες τῶν μὲν τριχιλίων, ἐν τῇ ἀγορᾷ,
 τῶν δὲ ἔξω τῆ καταλόγου ἄλλων, ἀλλα-
 χῶ, ἔπειτα κελεύσαντες ἐπὶ τὰ ὄπλα· ἐν
 ᾧ ἐκεῖνοι ἀπεληλύθεισαν, πέμψαντες τοὺς
 Φρυγῆς, καὶ τῶν πολιτῶν τὰς ὁμογνώμονας
 αὐτοῖς, τὰ ὄπλα πάντων, πλὴν τῶν τρις-
 χιλίων παρείλοντο· καὶ ἀνακομίσαντες ταῦ-
 τα εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ξυνέθηκαν ἐν τῷ
 ναῷ. Τούτων δὲ γενομένων, ὡς ἔξον ἦδη
 ποιεῖν αὐτοῖς ὅ,τι βούλοιντο, πολλοὺς μὲν
 ἔχθρας ἔνεκα ἀπέκλεινον, πολλὰς δὲ χρη-
 μάτων. ἔδοξε δ' αὐτοῖς, ὅπως ἔχοιεν καὶ
 τοῖς Φρυγοῖς χρήματα δίδοναι, καὶ τῶν
 μετοίκων ἓνα ἑκάστον λαβεῖν, καὶ αὐτοὺς
 μὲν ἀποκτεῖναι, τὰ δὲ χρήματα αὐτῶν
 ἀποσημῆναι· ἐκέλευον δὲ καὶ τὸν Θηρα-

μένην λαβεῖν ὃν τινα βέλοιτο. ὁ δὲ ἀπε-
 κρίνατο· Ἀλλ' οὐ δοκεῖ μοι, ἔφη, καλὸν εἶ-
 ναι Φάσκοντας βελτίστους εἶναι, ἀδικώτερα
 τῶν συκοφάντων ποιεῖν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ
 παρ' ὧν χρήματα λαμβάνοιεν, ζῆν εἰων· ἡ-
 μεῖς δὲ ἀποκτενέμεν μηδὲν ἀδικῶντας, ἵνα
 χρήματα λαμβάνωμεν. πῶς ἔταῦτα τῷ
 παντὶ ἐκείνων ἀδικώτερα; Οἱ δὲ, ἐμπο-
 δῶν νομίζοντες αὐτὸν εἶναι τῷ ποιεῖν ὅ, τι
 βέλοιντο, ἐπίβλεψουσιν αὐτῷ, καὶ ἰδίᾳ πρὸς
 τὰς βουλευτάς ἄλλος πρὸς ἄλλον διέβαλ-
 λον, ὥς λυμαινόμενον τὴν πολιτείαν. καὶ
 παραγγείλαντες νεανίσκοις, οἳ ἐδόκουν αὐτοῖς
 δρασύτατοι εἶναι, ξιφίδια ὑπὸ μάλης ἔ-
 χοντας παραγενέσθαι, ξυνέλεξαν τὴν βε-
 λήν. ἐπεὶ δὲ ὁ Θηραμένης παρῆν, ἀναστὰς
 ὁ Κριτίας ἔλεξεν ὧδε· ὦ ἄνδρες βου-
 • λευταί, εἰ μὲν τις ὑμῶν νομίζει πλέο-
 • νας τοῦ καιροῦ ἀποθνήσκειν, ἐννοησάτω
 • ὅτι ὅπως πολιτεῖαι μεθίσανται, παν-
 • τοῦ ταῦτα γίνεται. πλείστους δ' αἰ-

etiam hortantur, ut quemcunque vellet, caperet. At ille: Non satis honestum, inquit, esse mihi videtur, eos, qui se optimates profiteantur, injustiora designare, quam haecenus sycophantae consueverint. Nam illi vitam iis relinquebant, quibus extorquebant pecuniam: nos nihil committentes occidimus, ut opes eorum consequamur. Quo pacto non haec ipsorum facinoribus omnino improbi-
 16 ra sunt? Tum illi, qui esse Therame-
 nem ipsis impedimento arbitrarentur, quo minus id, quod luberet, facerent; insidias homini struunt, ac privatim alius apud alium senatorem illum criminatur, quasi reipublicae statum convelleret. Quumque nonnullis adolescentibus, qui praestare ipsis audacia viderentur, ut adessent cum sicis sub ala tectis, imperassent; senatum cogunt. Ubi jam Theramenes accessisset, confurgens Critias, hu-
 17 jusmodi orationem habuit: ‘ Si quis ve-
 ‘ strum, Senatores, interfici plures, quam
 ‘ expediat, arbitratur: is cogitet velim,
 ‘ ubicunque respublicae mutantur, hu-
 ‘ jusmodi accidere. Praeterea quamplu-

'rimos esse infestos iis necesse est, qui
 'ad paucorum dominatum mutatione
 'facta transierunt; partim quod haec urbs
 'una omnium, quae Graeci nominis sunt,
 'populosissima existat: partim quod diu-
 'tissime populus hic libertatis alumnus
 'fuerit. Nos autem quum non ignore-
 'mus, gravem nobis ac vobis esse civilis
 'administrationis formam popularem, at-
 'que etiam populum Lacedaemoniis, qui
 'nos conservarunt, nunquam amicum
 'fore, ab solis vero optimatibus perpe-
 'tuam fidem expectandam esse: idcirco
 'de Lacedaemoniorum consilio repu-
 'blicam hanc constituimus, et si quem
 'animadvertimus paucorum dominatui
 'adversantem, hunc quantum possumus,
 'e medio tollimus. Longe vero aequi-
 'sum arbitramur, eum poenas dare,
 'qui de nobis ipsis statum hunc labefac-
 'tare conetur. At enim Theramenem
 'hunc perfentiscimus, quacunque ratio-
 'ne possit, et nos et vos perditum ire.
 'Atque hoc verum ut esse intelliga-
 'tis, reperietis neminem, si quidem a-
 'nimum libebit advertere, neque re-
 'prehendere acrius praesentem rerum

• νάγκη πολεμίους εἶναι τοῖς ἐς ὀλιγαρ-
 • χίαν μεθισᾶσι, διὰ τε τὸ πολυανθρωπο-
 • τάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν εἶναι,
 • καὶ διὰ τὸ πλείστον χρόνον ἐν ἐλευθερία
 • τὸν δῆμον τετράφθαι. Ἡμεῖς δὲ, γνόν-
 • τες μὲν τοῖς, οἷοις τε ἡμῖν καὶ ὑμῖν, χα-
 • λεπὴν πολιτείαν εἶναι δημοκρατίαν, γνόν-
 • τες δὲ ὅτι Λακεδαιμονίοις τοῖς περισώ-
 • σασιν ἡμᾶς, ὁ μὲν δῆμος οὐ ποτ' ἂν Φί-
 • λος γένοιτο, οἱ δὲ βέλτιστοι αἰεὶ ἂν πι-
 • σοὶ διατελοῖεν, διὰ ταῦτα σὺν τῇ Λα-
 • κεδαιμονίων γνώμῃ τήνδε τὴν πολιτείαν
 • καθίσταμεν· καὶ ἐάν τινα αἰσθανώμεθα
 • ἐναντίον τῇ ὀλιγαρχίᾳ, ὅσον δυνάμεθα,
 • ἐκποδῶν ποιεῖμεθα. Πολὺ δὲ μάλιστα ἡ-
 • μῖν δοκεῖ δίκαιον εἶναι, εἴ τις ἡμῶν αὐ-
 • τῶν λυμαίνεται ταύτῃ τῇ κατασάσει,
 • δίκην αὐτὸν δίδοναι. νῦν οὖν αἰσθανόμε-
 • θα Θηραμένην τουτονὶ οἷς δύναται ἀ-
 • πόλλύντα ἡμᾶς τε καὶ ὑμᾶς· ὥς δὲ ταῦ-
 • τα ἀληθῆ, ἣν κατανοῆτε, εὐρήσετε ὅτε

† φέγοντα ἔδνα μᾶλλον Θηραμένους του-
 † τουὶ τὰ παρόντα, οὔτε ἐναντιούμενον, ὅ-
 † ταν τινὰ ἐκποδῶν βεβλώμεθα ποιήσασθαι
 † τῶν δημαγωγῶν. Εἰ μὲν τοίνυν ἐξ ἀρ-
 † χῆς ταῦτα ἐγίγνωσκε, πολέμιος μὲν
 † ἦν, οὐ μὲν τοι πονηρὸς γ' ἂν δικαίως ἐνο-
 † μίζετο. νῦν δὲ, αὐτὸς μὲν ἄρξας τῆς
 † πρὸς Λακεδαιμονίους πίσεως καὶ φιλί-
 † ας, αὐτὸς δὲ τῆς τοῦ δήμου καταλύσε-
 † ως, μάλιστα δὲ ἐξορμήσας ἡμᾶς τοῖς
 † πρώτοις ὑπαγομένοις ἐς ἡμᾶς δίκην ἐπι-
 † τιθέναι· νῦν, ἐπεὶ καὶ ὑμεῖς καὶ ἡμεῖς φα-
 † νερώς ἐχθροὶ τῷ δήμῳ γεγενήμεθα, οὐ-
 † κέτ' αὐτῷ τὰ γυγιόμενα ἀρέσκει, ὅπως
 † αὐτὸς μὲν αὖ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καταστῇ,
 † ἡμεῖς δὲ δίκην δώμεν τῶν πεπραγμένων.
 † Ὡς εἰ μόνον ὡς ἐχθρῷ αὐτῷ προσήκει,
 † ἀλλὰ καὶ ὡς προδότῃ ὑμῶν τε καὶ ἡμῶν δι-
 † δόναι τὴν δίκην. καίτοι τοσέτω μὲν δει-
 † νότερον προδοσία πολέμου, ὅσω χαλεπώ-
 † τερον φυλάττασθαι τὸ ἀφανὲς τῷ φανερῷ·

' statum, quam hic ipse Theramenes fa-
 ' ciat: neque adversari magis, quum ali-
 ' quem factionis popularis principem tol-
 ' lere de medio volumus. Jam si ab ini-
 ' tio hac in sententia fuisset, hostis qui-
 ' dem ille, sed improbus jure putari ne-
 ' quaquam potuisset. At princeps ipse fi-
 ' dei Lacedaemoniis datae, et initae ami-
 ' citiae, princeps status popularis ever-
 ' sor extitit: atque etiam imprimis nos
 ' impulit, ut in eos, qui primi delati ad
 ' nos fuere, animadverteremus. Nunc
 ' tamen, posteaquam et vos et nos palam
 ' populi hostes esse coepimus, non am-
 ' plius ei, quae geruntur, placent: ni-
 ' mirum ut res suas rursus in tuto collo-
 ' cet, nos vero poenas eorum, quae feci-
 ' mus, luamus. Quamobrem eum non
 ' solum ut hostem, sed etiam ut prodito-
 ' rem vestrum ac nostrum omnium, sup-
 ' plicio multari aequum fuerit. Atqui
 ' tanto gravius malum est proditio, quam
 ' bellum: quanto difficilius occulta ca-
 ' veri possunt, quam aperta. Iridem eo

majus odium meretur, quod hostes foedera rursus iciunt, fidemque datam inter se servant: qui vero prodidisse aliquem deprehenditur, cum eo neque pacis ineuntur foedera, neque quisquam ei deinceps fidem habet. Enimvero ut videatis, non haec recens ab ipso fieri coepta, sed esse hunc hominem a natura proditorem: ea, quae fecit olim, vobis in memoriam redigam. Nam quum esset initio, magno apud populum in honore, sicut et pater ipsius Hagno: admodum tamen in transferenda rerum summa a populo ad cccc praeceps fuit, atque inter eos princeps evasit. Sed ubi animadvertit, quosdam adversus horum dominatum coeuntes agitare consilia, vicissim primus populo ducem se adversus cccc praebuit, Quamobrem cothurnus dicitur; Cothurnus enim utrique pedi congruit, et ad utrumque pertinet. At vero, Theramenes, virum vita dignum non in hoc ingeniosum oportet esse, ut eos,

τοσούτῳ δ' ἔχθιον, ὅσῳ πολέμιοι μὲν
 ἄνθρωποι καὶ σπένδονται αὐθις, καὶ πιστοὶ
 γίγνονται· ὃν δ' ἂν προδιδόντα λαμβά-
 νωσι, τούτῳ οὔτε ἐσπείσατο πώποτε
 εἰς, ἔτ' ἂν σπείσαιτο τῷ λοιπῷ. Ἵνα
 δὲ εἰδῆτε, ὅτι οὐ καινὰ ταῦτα οὗτος
 ποιεῖ, ἀλλὰ φύσει προδότης ἐστίν, ἀ-
 ναμνήσω ὑμᾶς τὰ τούτῳ πεπραγμένα.
 οὗτος γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὲν τιμώμενος ὑπὸ
 τῷ δήμῳ, κατὰ τὸν πατέρα Ἀγνώνα,
 προπετέσας ἐγένετο τὴν δημοκρατίαν
 μετασῆσαι εἰς τοὺς τετρακοσίους, καὶ ἐ-
 πρώτευεν ἐν ἐκείνοις. ἐπεὶ δ' ἤσθετο
 ἀντίπαλόν τι τῇ ὀλιγαρχίᾳ ξυνισάμε-
 νον, πρῶτος αὖ ἡγεμὼν τῷ δήμῳ ἐπ'
 ἐκείνους ἐγένετο. ὅθεν δήπερ καὶ κό-
 θορνος ἐπικαλεῖται. καὶ γὰρ ὁ κόθορνος
 ἀρμόττειν μὲν τοῖς ποσὶν ἀμφοτέροις δο-
 κεῖ, ἀποβλέπει δ' ἐπ' ἀμφοτέρον. Δεῖ
 δέ, ὥς Θεράμενες, ἄνδρα τὸν ἄξιον ζῆν
 οὐ προάγειν μὲν δεινὸν εἶναι τοὺς ξυγόν-

* τας ἐς πράγματα, ἣν δέ τι ἀντικόπη,
 * εὐθὺς μεταβάλλεσθαι· ἀλλ' ὥσπερ ἐν
 * νῆϊ διαπονεῖσθαι, ἕως ἂν ἐς οὖρον κατα-
 * σῶσιν. εἰ δὲ μὴ, πῶς ἀφίκοιτό ποτε ἐν-
 * * θα δεῖ, εἰ ἐπειδάν τι ἀντικόψῃ, εὐθὺς
 * * ἐς τὰνάντια πλέοικεν; Καὶ εἰσὶ μὲν δῆ-
 * * που πᾶσαι μεταβολαὶ πολιτειῶν θα-
 * * νατηφόροι. σὺ δὲ, διὰ τὸ εὐμετάβολος
 * * εἶναι, πλείστοις μὲν μεταίτιος εἶ ἐξ ὀλι-
 * * γαρχίας ὑπὸ τοῦ δήμου ἀπολωλέναι,
 * * πλείστοις δ' ἐκ δημοκρατίας ὑπὸ τῶν
 * * βελτιόνων. οὗτος δέ τοι ἐστίν, ὃς ταχ-
 * * ρεῖς ἀνελέσθαι ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τῆς
 * * καταδύνας Ἀθηναίων ἐν τῇ περὶ Λέσβου
 * * ναυμαχίᾳ, αὐτὸς οὐκ ἀνελόμενος, ὅμως
 * * τῶν στρατηγῶν κατήγορῶν ἀπέκλεινεν αὐ-
 * * τῆς, ἵνα αὐτὸς περισωθεῖη. Ὅς τις γε
 * * μὴν φανερός ἐστὶ τῷ μὲν πλεονεκτεῖν ἀεὶ
 * * ἐπιμελόμενος, τοῦ δὲ καλῶ καὶ τῶν Φί-
 * * λων μὴδὲν ἐντρεπόμενος, πῶς τέττα χρή
 * * ποτε φείσασθαι; πῶς δ' οὐ φυλάττα-

quibuscum versatur, ad res capeffandas
impellat, ac si quid deinde sit impedi-
menti, statim mutetur: sed tanquam in
navi laborando se exercere donec ven-
tus secundus aspiret. Id nisi fiat, quo
pacto pervenire homines eo possint, quo
volunt; si ubi quid impediat, diversam
in partem navigent? Nimirum omnes
rerum publicarum mutationes caedes
secum ferunt. At tu quod admodum
mutabilis esses, in caussa fuisti, quam-
obrem plurimi paucorum dominatui
adhaerentes, a populo; rursus pluri-
mi status popularis studiosi, ab optima-
tibus interimerentur. Hic ille scilicet
est, cui quum id negotii dedissent im-
peratores, ut Athenienses prope Les-
bum navali proelio demersos tolleret;
quanquam eos ipse non sustulisset, du-
ces tamen accusatos morte multavit,
ut ipse incolumis evaderet. Enimvero
si quis palam commodi sui rationem
semper habet, ac neque honesti decus,
neque amicos reveretur; quamobrem il-
li parcendum sit? quamobrem non cave-

' bimus, ne idem in nos perpetrandi fa-
 ' cultatem consequatur, quum in eo mo-
 ' tus animi mutabiles esse non ignore-
 ' mus? Itaque hunc deferimus, ut insi-
 ' diatorem, et proditorem nostri ac ve-
 ' stri. Facere autem nos ab aequitate
 ' non abhorrentia, ut intelligatis; hoc
 ' etiam cogitetis velim. Longe nimirum
 ' pulcherrimus est Lacedaemoniorum
 ' reipublicae status. At in eo si quis E-
 ' phororum haudquaquam pluribus ob-
 ' temperare nitatur, sed imperii ratio-
 ' nem carpere, atque iis, quae agerentur,
 ' adversari: an non illum existimatis re-
 ' liquos Ephoros cum universis ordini-
 ' bus dignum iudicatueros gravissimo sup-
 ' plicio? Et vos igitur, si quidem sapi-
 ' tis, non huic, sed vobismetipsis par-
 ' cetis. Nimirum si hic incolumis e-
 ' vaferit, multis eorum animos addet,
 ' qui sententiis a nobis diffident: sin-
 ' peribit, spes omnium, qui et in ur-
 ' be, et extra urbem sunt, praecidet.
 His dictis Critias confedit. Tum sur- 18

• σθαι, εἰδότες αὐτῷ τὰς μεταβολὰς, ὥς
 • μὴ καὶ ἡμᾶς ταυτὸ δυνασθῇ ποιῆσαι;
 • ἡμεῖς οὖν τῷτον ὑπάγομεν καὶ ὥς ἐπιβου-
 • λεύοντα, καὶ ὥς προδιδόντα ἡμᾶς τε καὶ
 • ὑμᾶς. Ὡς δὲ εἰκότα ποιεῖμεν, καὶ τά
 • δὲ ἐννοήσατε. καλλίστη μὲν γὰρ δῆπου
 • δοκεῖ πολιτεία εἶναι ἡ Λακεδαιμονίων.
 • εἰ δὲ ἐκείνη ἐπιχειρήσειέ τις τῶν Ε-
 • φόρων ἀντὶ τῷ τοῖς πλείοσι πείθεσθαι,
 • ψέγειν τε τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐναντιῶσθαι
 • τοῖς πραττομένοις, οὐκ ἂν οἶεσθε αὐτὸν
 • καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Εφόρων, καὶ ὑπὸ
 • τῆς ἄλλης ἀπάσης πόλεως τῆς μεγί-
 • στης τιμωρίας ἀξιοθῆναι; καὶ ὑμεῖς οὖν,
 • εἰάν σωφρονῇτε, ὃ τέττε, ἀλλ' ὑμῶν αὐ-
 • τῶν φείσεσθε. ὥς οὗτος σωθεὶς μὲν πολ-
 • λὲς ἂν μέγα φρονεῖν ποιήσκει τῶν ἐναν-
 • τία γιγνωσκόντων ὑμῖν· ἀπολόμενος δὲ,
 • πάντων καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν
 • ἔξω ὑπολέμοι ἂν τὰς ἐλπίδας. Ὁ μὲν
 • ταῦτ' εἰπὼν ἐκαθέζετο. Θηραμένης δὲ ἀ-

νάσας ἔλεξεν· Ἀλλὰ πρῶτον μὲν μνη-
 σθήσομαι, ὦ ἄνδρες, ὃ τελευτήϊον κατ'
 ἐμῷ εἶπε. φησὶ γάρ με τοὺς στρατηγὰς
 ἀποκλείναι κατηγορεῖν. ἐγὼ δὲ ἐκ ἡρ-
 χον δῆπερ κατ' ἐκείνων λόγῳ, ἀλλ' ἐκεῖ-
 νοι ἔφασαν προσάχθῃν με ὑφ' ἑαυτῶν
 ἐκ ἀνελέσθαι τὰς δυστυχῆσιν ἐν τῇ πε-
 ρὶ Λέσβου ναυμαχίᾳ. ἐγὼ δὲ ἀπολο-
 γόμενος, ὥς διὰ τὸν χειμῶνα ἔδὲ πλεῖν,
 μὴ ὅτι ἀναυρεῖσθαι τὰς ἀνδρας, δυνατόν
 ἦν, ἔδοξα τῇ πόλει εἰκότα λέγειν, ἐκεῖ-
 νοι δὲ ἑαυτῶν κατηγορεῖν ἐφαίνοντο. φά-
 σκοντες γάρ, οἷόν τε εἶναι σῶσαι τὰς ἀν-
 δρας, προέμενοι αὐτὰς ἀπολέσθαι, ἀπο-
 πλέοντες ὥχοντο. Οὐ μέντοι θαυμάζω
 γε, τὸν Κριτίαν παρανενομημέναι, ὅτε
 γὰρ ταῦτα ἦν, οὐ παρῶν ἐτύγχανεν.
 ἀλλ' ἐν Θετταλίᾳ μὲν Προμηθέως δη-
 μοκρατίαν καίεσκεύαζε, καὶ τὰς Πενέσας
 ὥπλιζεν ἐπὶ τοὺς δεσπότας. ὧν μὲν οὖν
 ἕτος ἐκεῖ ἐπραττε, μηδὲν ἐνθάδε γένοιτο.

gens Theramenes: ' Ego vero, inquit,
 ' primum ejus mentionem faciam, quod
 ' est in accusatione Critiae postremum.
 ' Ait me duces accusatos necasse. At e-
 ' go primus eos accusare non coepi, sed
 ' commemorabant illi, me licet ab se
 ' jussum, tamen eos, qui naufragium in
 ' proelio juxta Lesbum navali fecerant,
 ' non sustulisse. Tum equidem me de-
 ' fendens, ostendebam; per vim tempe-
 ' statis ne navigari quidem, nedum nau-
 ' fragos tolli, potuisse. Haec a me vero
 ' consentanea dici judicabant omnes. At
 ' illi se ipsos accusare videbantur. Nam
 ' quum servari eos potuisse dicerent, ni-
 ' hilominus ipsi cum classe discesserant,
 ' atque illos extingui passi fuerant. Ne-
 ' que tamen miror, haec Critiam injuste
 ' mihi objecisse. Nam quo haec tempore
 ' gerebantur, ipse non aderat: sed in
 ' Thessalia cum Prometheo statum po-
 ' pularem instituebat, ac Penestas adver-
 ' sus dominos suos armabat. Enimvero
 ' quae Critias istic egit, Dii, ne heic fi-

' ant, avertant. In hoc tamen ei assen-
 ' tior, aequum esse, ut is, qui vos impe-
 ' rio dejicere velit, et illorum, qui vo-
 ' bis infidiantur, vires adaugere, gravis-
 ' simo supplicio multetur. Quis sit au-
 ' tem is, qui hoc faciat, existimatu-
 ' ros vos pulcherrime arbitror, si et ea quae
 ' facta sunt hactenus, et quae abs quovis
 ' nostrum modo fiunt, vobiscum confide-
 ' raveritis. Igitur quam quidem diu vos
 ' in Senatum legeremini, et magistratus
 ' creabantur, ac sycophantae notorii de-
 ' ferebantur, omnes eadem eramus in
 ' sententia. Verum posteaquam hi bo-
 ' nos et honestos homines comprehen-
 ' dere coeperunt, ex eo tempore coepi
 ' et ipse ab eis diffidere. Noram enim
 ' futurum, ut si Leon Salaminus inter-
 ' ficeretur, qui et esse videbatur, et erat
 ' vir egregius, neque quidquam delique-
 ' rat; cives ejus similes sibi metuerent,
 ' ac metu perculsi, huic reipublicae ad-
 ' ministrationi adversarentur. Animad-
 ' vertebam quoque futurum, ut si Nice-

ἑτάδε γε μέν τοι ὁμολογῶ ἐγὼ τέττω, εἴ
 ἑτις ὑμᾶς μέν τῆς ἀρχῆς βούλειαι παῦ-
 ἑσαι, τὲς δὲ ἐπιβλεύουσαι ὑμῖν ἰσχυρὰς
 ἑποιεῖν, δίκαιον εἶναι τῆς μεγίστης αὐτὸν
 ἑτιμωρίας τυγχάνειν. ὅσις μέν τοι ὁ
 ἑταῦτα πράττων ἐστίν, οἶμαι ἂν ὑμᾶς
 ἑκάλλιστα κρίνειν, τὰ τε πέπραγμένα,
 ἑκαὶ ἂ νῦν πράττει ἕκαστος ἡμῶν, εἰ καὶ ἀ-
 ἑνοήσειε. Οὐκ ἔν μὲχρι μέν τοῦ ὑμᾶς τε
 ἑκαταστῆναι ἐς τὴν βουλήν, καὶ ἀρχὰς ἀ-
 ἑποδειχθῆναι, καὶ τὲς ὁμολογεμένως συ-
 ἑκοφάντας ὑπάγεσθαι, πάντες ταῦτα ἐ-
 ἑγινώσκομεν. ἐπεὶ δὲ οὗτοι ἤρξαντο ἄν-
 ἑδρας καλὰς τε καὶ ἀγαθὰς συλλαμβάνειν,
 ἑἐκ τέττε καὶ γὰρ ἤρξάμεν τὰναντία τοῦ-
 ἑτοις γινώσκειν. ἦδειν γὰρ ὅτι ἀποθνή-
 ἑσκοντος μὲν Λέοντος τῷ Σαλαμίνις, ἀνδρὸς
 ἑκαὶ ὄντος καὶ δοκῆντος ἱκανῶς εἶναι, ἀδικῆν-
 ἑτος δὲ ἔδδ' ἐν, οἳ ὅμοιοι τέττω φοβήσον-
 ἑτο. Φοβόμενοι δὲ, ἐναντίοι τῇδε τῇ πρῶ-
 ἑλήλειά ἐσομένο. Εἰ γινώσκον δὲ ὅτι ζυλ-

λαμβανομένους Νικηράτας τῷ Νικίου, καὶ
 πλοσίς, καὶ ἔδεν πώποτε δημοτικὸν ἔτε
 αὐτῷ ἔτε τῷ πατρὸς πράξαντος, οἱ τῷ
 τῷ ὅμοιοι δυσμενεῖς ὑμῖν γενήσονται. ἀλ-
 λὰ μὲν καὶ Ἀντιφῶντος ὑφ' ὑμῶν ἀπολ-
 λυμένου, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ δύο τριήρεις
 εὖ πλεῖσας παρείχετο, ἠπιστάμενη ὅτι καὶ
 οἱ πρόθυμοι τῇ πόλει γεγεννημένοι, πάν-
 τες ὑπόπλιος ὑμῖν ἔσται. ἀνλείπον δὲ καὶ
 ὅτε τῶν μετοίκων ἓνα ἕκαστον λαβεῖν ἔ-
 φασαν χρῆναι. εὐδὴλον γὰρ ἦν, ὅτι τῶν
 ἀπολομένων καὶ οἱ μέτοικοι ἅπαν-
 τες πολέμιοι τῇ πολιτείᾳ ἔσονται. Ἀν-
 τεῖπον δὲ καὶ ὅτε τὰ ὅπλα τῷ πλήθους
 παρηροῦντο, οὐ νομίζων χρῆναι ἀοδυνῇ
 τὴν πόλιν ποιεῖν. οὐδὲ γὰρ τοὺς Λακε-
 δαιμονίους ἐώρων τῆς τοῦ ἔνεκα βυλομένους
 περισῶσαι ἡμᾶς, ὅπως ὀλίγοι γενόμενοι
 μηδὲν δυνάμεθα αὐτοὺς ὠφελεῖν. ἔξῃν
 γὰρ αὐτοῖς, εἰ τῆς γε δέοντο, καὶ μη-
 δένα λιπεῖν, ὀλίγον ἔτι χρόνον τῷ λιμῷ

' ratus Niciae filius, comprehenderetur;
 ' qui et dives esset, et nihil unquam in
 ' populi gratiam fecisset, sicut nec ipsius
 ' pater: cives ipsius similes infesti nobis
 ' redderentur. Itidem si Antiphontem
 ' nos interficeremus, qui belli tempore
 ' triremes duas reipublicae suppeditasset
 ' expeditas admodum: sciebam etiam il-
 ' los omnes, qui cupide rempublicam ju-
 ' vissent, nos suspectos habituros. Prae-
 ' terea tum quoque sum adversatus, quum
 ' dicerent, debere unumquemque civem
 ' advenam unum comprehendere. Nam
 ' cuius perspicuum erat, his interemtis,
 ' reliquos advenas omnes huic governa-
 ' tioni infestos fore. Sum adversatus id
 ' temporis, quum hi arma multitudini
 ' adimerent; quod existimarem, patriam
 ' minime debilitandam esse. Nec enim
 ' Lacedaemonios idcirco nos servare vo-
 ' luisse perspiciebam, ut ad paucos re-
 ' ducti, nihil ipsis commodare possemus.
 ' Nam hoc si spectassent, licuisset eis nos
 ' ad exiguum adhuc tempus sic fame

' premere; ut nemo nostrum hodie su-
 ' perstes esset. Nec mihi placuit praesi-
 ' diarios conducere: quum tot cives no-
 ' bis adungere potuissemus, donec sub-
 ' ditis superiores evaderemus. Enimve-
 ' ro quum multos in urbe viderem im-
 ' perio nostro infestos, multos in exili-
 ' um ejici: nequaquam arbitrabar vel
 ' Thrasybulum, vel Anytum, vel Alci-
 ' biadem proscribendum esse. Noram e-
 ' nim, hoc pacto vires adversariis nostris
 ' accedere: si multitudo duces idoneos
 ' nacta esset, ac ducum munere fungi
 ' volentibus magnae se copiae sociorum
 ' offerrent. Haec qui aperte monebat,
 ' eumne pro benevolo duci aequius est,
 ' an proditore? Non illi, Critia, qui ne-
 ' multos nobis hostes reddamus, prohi-
 ' bent; neque qui nos monent, ut socios
 ' nobis multos adjungamus, hostium vi-
 ' res adaugent: sed multo magis, qui pe-
 ' cunias per injuriam civibus auferunt,
 ' ac nihil delinquentes occidunt: hi in-
 ' quam multo magis illi sunt, qui et ad-

πῖσαντας. ἔδὲ γε τὸ Φρυγῆς μισθῆσθαι
 ζωνήρεσκέ μοι, ἔξδὸν αὐτῶν τῶν πολιτῶν
 τοσούτους προσλαμβάνειν, ἕως ῥαδίως οἱ
 ἄρχοντες ἐμέλλομεν τῶν ἀρχομένων κρα-
 τήσειν. Ἐπεὶ γε μὴν πολλὰς ἐώρων ἐν τῇ
 πόλει τῇ ἀρχῇ τῇδε δυσμενεῖς, πολλὰς
 δὲ φυγάδας γενομένους, ἔκ ἂν ἐδόκει μοι ὅ-
 τε Θρασύβηλον, ὅτε Ἀνυῖον, ὅτε Ἀλκιβί-
 αδην φυγαδεύειν. ἦδειν γάρ, ὅτι ἔτω γε
 τὸ ἀντίπαλον ἰσχυρὸν ἔσοιτο, εἰ τῷ μὲν
 πλήθει ἡγεμόνες ἱκανοὶ προσγενήσονται,
 ταῖς δὲ ἡγεῖσθαι βουλομένοις ζύμμαχοι
 πολλοὶ φανήσονται. Ὁ ταῦτ' ἐν νεθε-
 τῶν ἐν τῷ φανερῷ, πότερα εὐμενὴς ἂν
 δικαίως, ἢ προδότης νομίζοιτο; οὐχ οἱ
 ἐχθροὶ, ὧ Κριτία, κωλύοντες πολλοὺς
 ποιεῖσθαι, ἔδὲ οἱ ζυμμάχους πλείους δι-
 δάσκοντες κτᾶσθαι, ἔτοι τὰς πολεμίους
 ἰσχυρὰς ποιῶσιν. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ
 ἀδίκως τε χρήματα ἀφαιρέμενοι, καὶ τοὺς
 ἔδὲν ἀδικῆντας ἀποκλείνοντες, οὗτοι εἰσιν

οἱ καὶ πολλὰς τὰς ἐναντίας ποιῶντες, καὶ
 προδιδόντες ὃ μόνον τὰς φίλους, ἀλλὰ καὶ
 ἑαυτὰς δι' αἰχροκέρδειαν. Εἰ δὲ μὴ ἄλ-
 λως γνωστὸν, ὅτι ἀληθῆ λέγω, ὧδε ἐπι-
 σκέψασθε· πότερον οἴεσθε Θρασυβουλον,
 καὶ Ανυλὸν, καὶ τὰς ἄλλας φυγάδας, ἃ ἐγὼ
 λέγω μᾶλλον ἂν ἐνθάδε βέλεσθαι γίγνε-
 σθαι, ἢ ἃ οὗτοι πράττουσιν; ἐγὼ μὲν γάρ
 οἶμαι, νῦν μὲν αὐτοὺς νομίζουσιν συμμά-
 χων πάντα μετὰ εἶναι. εἰ δὲ τὸ κράτι-
 σον τῆς πόλεως προσφιλῶς ἡμῖν εἶχε,
 χαλεπὸν ἂν ἡγέσθαι εἶναι καὶ τὸ ἐπι-
 βαίνειν ποιεῖν τῆς χώρας. Ἄ δ' αὖ εἶπεν
 ὡς ἐγὼ εἰμι οἷος αἰεὶ ποτε μεταβάλλε-
 σθαι, κατανοήσατε καὶ ταῦτα. τὴν μὲν
 γὰρ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν καὶ αὐ-
 τὸς δήπου ὁ δῆμος ἐφηφίσατο, διδασκώ-
 μενος, ὥς οἱ Λακεδαιμόνιοι πάσῃ πολι-
 τείᾳ μᾶλλον ἂν, ἢ δημοκρατίᾳ πισεύ-
 σαιαν. ἐπεὶ δὲ γε ἐκεῖνοι μὲν οὐδὲν ἀνίε-
 σαν, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Μελάνα

versariorum numerum majorem effici-
 unt, et non solum amicos turpis lucri
 causa, sed etiam seipsum produunt. Quod
 si non aliunde verum me dicere ani-
 madvertitis, sic rem considerate: U-
 trum existimatis Thrasybulum, Any-
 tum, exules caeteros malle heic ea fie-
 ri, quae ego dico, quam quae hi per-
 petrant? Equidem arbitror, illos hoc
 sibi tempore sociorum omnia plena esse
 putare. Verum si pars optima reipub-
 licae animi benevolentia conjuncta no-
 bis esset, difficulter se vel agrum no-
 strum alicubi ingressuros existimarent,
 Quod vero talem me dixit esse, qui
 semper mutetur: de eo velim hoc ani-
 madvertatis: Quadringentorum admi-
 nistrationem populus ipse scivit, quum
 edoctus esset, cuius potius reipublicae
 formae Lacedaemonios fidere, quam
 populari. Quum autem illi nihil re-
 mitterent, et Aristoteles, Melanthius,

Aristarchus, duces, palam ad aggerem
 munitionem extruerent, in quam re-
 ceptis hostibus, sibi atque aliis urbem
 subjicere volebant: id me sentientem
 prohibuisse, hoccine vero amicorum est
 proditorem esse? Appellat etiam me
 Cothurnum, ut qui utrisque congrue-
 re nitatur. At qui neutris placet, eum
 per Deos immortales quo tandem no-
 mine appellabimus? Tu nimirum in
 populari statu, acerrimus populi hostis
 habitus es; et in optimatum dominatu,
 nemo te optimates odio magis capitali
 prosequatur. Ego vero, Critia, quem-
 admodum illis semper adversor, qui
 prius popularem statum recte se habe-
 re posse negant, quam et servi, et alii,
 qui ob inopiam drachma civitatem ven-
 derent, ob unam drachmam participes
 ejus fiant; ita me semper iis etiam op-
 pono, qui prius recte constitui posse do-
 minatum paucorum haud putant, quam
 eo res deducta sit, ut a paucis respubli-

* θιον, καὶ Ἀρίσταρχον στρατηγῶνες, φανεροὶ
 * ἐγένοντο ἐπὶ τῷ χώματι ἔρυμα τειχι-
 * ζόντες, ἐς ὃ ἐβέλοντο τὰς πολεμίους δεξά-
 * * μενοι, ὅφ' αὐτοῖς καὶ τοῖς ἑτέροις τὴν πό-
 * * λιν ποιήσασθαι· εἰ ταῦτ' αἰσθανόμενος
 * ἐγὼ διεκώλυσα, τῷτ' ἐστὶ προδότην εἶναι
 * τῶν φίλων; Αποκαλεῖ δὲ Κέθορνόν με,
 * ὥς ἀμφοτέροις πφρώμενον ἀρμόττειν. ὅς-
 * * τις δὲ μὴδ' ἑτέροις ἀρέσκει, τῷτον, ὧ πρὸς
 * τῶν Θεῶν, τί ποιε καὶ καλέσαι χρή; σὺ
 * γὰρ δὴ ἐν μὲν τῇ δημοκρατίᾳ, πάντων
 * * μισοδημότατος ἐνομίζου, ἐν δὲ τῇ ἀρις-
 * * κρατίᾳ, πάντων μισοχρηστότατος γεγέ-
 * * νησαι. ἐγὼ δ', ὧ Κριτία, κείνοις μὲν
 * * αἰεὶ ποιε πολεμῶ, τοῖς δ' πρόσθεν οἰόμε-
 * * νοις καλὴν ἂν δημοκρατίαν εἶναι, πρὶν ἂν
 * * καὶ οἱ δοῦλοι, καὶ οἱ δὲ ἀπορίαν δραχμῆς
 * * ἂν ἀποδόμενοι τὴν πόλιν, δραχμῆς με-
 * * τέχοιεν· καὶ τοῖς δὲ γ' αὖ αἰεὶ ἐναντίος
 * * εἰμὶ, οἱ δ' οἷονται καλὴν ἂν ἐσγενέσθαι
 * * ὀλιγαρχίαν, πρὶν ἂν ἐς τὸ ὑπ' ὀλίγων

• τυραννεῖσθαι τὴν πόλιν καταστήσειαν.
 • * τὸ μὲν τοι σὺν τοῖς δυναμένοις κὶ μεθ'
 • ἵππων κὶ μετ' ἀσπίδων ὠφελεῖν, διὰ τῆ-
 • το τὴν πολίτειαν πρόσθεν ἄριστον ἡγούμεν
 • εἶναι, κὶ νῦν οὐ μέλαβάλλομαι. εἰ δ' ἔ-
 • χεις εἰπεῖν, ὦ Κριτία, ὅπως ἐγὼ ζῶν τοῖς
 • δημοτικοῖς ἢ τυραννικοῖς τοὺς καλοὺς τε
 • καὶ γαθοὺς ἀποσπερεῖν πολιτείας ἐπεχεί-
 • ρησα, λέγε. εἰ γὰρ ἐλεγχθῶ ἢ νῦν ταῦ-
 • τα πράττων, ἢ πρότερον πώποτε πεποι-
 • ηκώς, ὁμολογῶ τὰ πάντων ἐχατώτατα
 • παθὼν ἂν δικαίως ἀποθνήσκην.' Ὡς
 • δ' εἰπὼν ταῦτα ἐπαύσατο, κὶ ἡ βελή ἐ-
 • γένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα· γνῆς δ' Κρι-
 • τίας, ὅτι, εἰ ἐπιτρέψει τῇ βελῇ διαφηφί-
 • ζεσθαι περὶ αὐτῆς, ἀποφεύξαιτο· καὶ τῆτο
 • οὐ βιολὸν ἡγησάμενος, προσελθὼν, καὶ δια-
 • λεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα, ἐξῆλθε, κὶ ἐπι-
 • σῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐλχειρίδια ἔχον-
 • τας φανερώς τῇ βελῇ ἐπὶ τοῖς † δρυφρά-
 • κίοις. πάλιν δ' εἰσελθὼν, εἶπεν· Ἐγώ,

• ὅτι μὲν τοι. † δρυφράκιοις.

' ca per tyrannidem opprimatur. Quod
 ' sane statum reipublicae prius optimum
 ' idcirco fuisse putaverim, quod essent,
 ' qui et cum equis, et cum scutis eam
 ' juvare possent: in hoc ego sententiam
 ' meam minime muto. Tu si dicere po-
 ' tes, Critia, me vel popularibus, vel
 ' tyrannicis factionibus homines probos
 ' et honestos a republica depellere co-
 ' natum fuisse; idipsum profer. Nam si
 ' convictus fuero vel nunc illud moliri,
 ' vel unquam antea fecisse; fatebor, me
 ' extrema perferentem merito interfici.

19 Hoc modo quum perorasset, ac senatus
 quadam cum indicatione benevolentiae
 admurmurasset: intelligens Critias, ho-
 minem evasurum, si senatui de ipso judi-
 candi potestatem concederet: (quod qui-
 dem si eveniret, vitam sibi acerbam fore
 ducebat:) accedit, et cum triginta non-
 nihil colloquutus exit, ac palam eos ad-
 sistere senatui ad cancellos jubet, qui
 pugiones gestabant. Deinde rursus in-
 20 gressus, ait: ' Equidem, Senatores, e-
 ' um praesidiis optimi munere fungi ar-

bitror, qui se vidente circumveniri a-
 micos non patitur. Quamobrem et ip-
 se hoc munere fungar. Nam qui heic
 nobis adstant, permissuros se nobis ne-
 gant, ut hominem palam hanc nostrum
 paucorum potestatem evertentem di-
 mittamus. Est autem perscriptum no-
 vis in legibus, ne quis ex **■**ICIO nume-
 ro sine decreto vestro interficiatur. Eos
 vero, qui hoc numero non continean-
 tur, morte multandi potestatem Tri-
 gintayiris summam esse. Quapropter
 hunc ego Theramenem cum vestrum
 omnium consensu ex hoc catalogo de-
 leo, et eum nos morte multabimus.

His auditis, in aram Theramenes in- 21
 filiens; Ego vero, ait, rem omni-
 um aequissimam suppliciter postulo, ne
 sit in potestate Critiae, ut vel me,
 vel aliquem vestrum, quem quidem
 ipse velit, deleat: sed ut secundum
 eam legem, quae lex ab his Trigin-
 taviris lata de illis est, qui catalogo
 continentur, tam de vobis, quam de
 me cognoscatur. Nec profecto equi-

ὦ βελλή, νομίζω προσάτῃ ἔργον εἶναι οἴου
 δεῖ, ὅς ἂν ὁρῶν τῆς φίλης ἑξαπατωμένους
 μὴ ἐπιτρέπῃ. καὶ ἐγὼ οὖν τῷτο ποιήσω.
 καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεσηκότες οὗ φασιν ἡμῖν
 ἐπιτρέφειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανε-
 ρῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. ἐς
 δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις, τῶν μὲν ἐν τοῖς
 τριχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄ-
 νευ τῆς ὑμετέρας ψήφου. τῶν δ' ἔξω τῷ
 καλαλόγῃ κυρίως εἶναι τῆς τριάκοντα θα-
 ναλοῦν. ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τῷτον
 ἑξαλείφω ἐκ τῷ καλαλόγῃ, ζυγδοκοῦν ἄ-
 πασι ὑμῖν. καὶ τῷτον, ἔφη, ἡμεῖς θανα-
 τῷμεν. Ἀκίστας ταῦτα ὁ Θηραμένης,
 ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐσίαν, καὶ εἶπεν. Ἐγὼ
 δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἰκελεύω τὰ πάντων ἐν-
 νομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι ἑξαλεί-
 φειν μήτε ἐμέ, μήτε ὑμῶν, ὃν ἂν βούλη-
 ται, ἀλλ' ὅνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν
 περὶ τῶν ἐν τῷ καλαλόγῳ, κατὰ τῷτον
 καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. καὶ τῷ-

το μὲν, ἔφη, μὰ ταῦς Θεὸς οὐκ ἄγνοω,
 ὅτι ὕδεν μοι ἀρκέσει ὁδε ὁ βωμὸς, ἀλλὰ
 βέλομαι καὶ τῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὔτοι οὐ
 μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπων ἀδικῶταί, ἀλ-
 λά καὶ περὶ Θεὸς ἀσεβέσεται. ὑμῶν μὲν
 τοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ καγαθοὶ, θαυ-
 μάζω, εἰ μὴ βοηθήσεις ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ
 ταῦτα γιγνώσκοντες, ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν
 ὄνομα εὐεξαλειπνότερον, ἢ τὰ ὑμῶν ἐκά-
 ρκ. Ἐκ δὲ τούτων * ἐκάλεσε μὲν ὁ τῶν
 τριάκοντα κήρυξ τοὺς ἑνδεκα ἐπὶ τὸν Θη-
 ραμένην. ἐκείνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑ-
 πηρέταις, ἡγούμενος αὐτῶν Σατύρος τῷ θρα-
 συάτῃ αὐτῶν καὶ ἀναιδесаτῃ, εἶπε μὲν
 ὁ Κριτίας παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θη-
 ραμένην τούτου καλακεκριμένον κατὰ τὸν
 νόμον· ὑμεῖς δὲ λαβόντες, καὶ ἀπαγαγόντες
 οἱ ἑνδεκα, οὐ δεῖ, τὰ ἐκ τούτων πράσ-
 σετε. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν, εἶλκε μὲν
 ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Σάτυρος, εἶλκεν δὲ οἱ ὑ-
 πηρέταις. ὁ δὲ Θηραμένης, ὥσπερ εἶκος, καὶ

* κίλευσι.

' dem ignoro, nihil admodum aram hanc
 ' mihi profuturam. Nihilominus osten-
 ' dere volo, non hos tantum erga homi-
 ' nes, injustissimos esse: sed etiam erga
 ' Deos, maxime impios. De vobis qui-
 ' dem certe, viri optimi, non potest non
 ' mirum mihi videri, nolle vos opem vo-
 ' bismet ipsis ferre: praesertim quum
 ' intelligatis, nihilo magis esse meum de-
 ' lebile, quam unius cujusque vestrum
 22 ' nomen.' Secundum haec trigintavi-
 rum praeco ad Theramenem Undecim-
 viros arcessivit. Qui posteaquam ingressi
 cum apparitoribus duce Satyro fuissent,
 homine inter ipsos longe tum audacissi-
 mo, tum impudentissimo: ' Tradimus
 ' vobis, ait Critias, Theramenem hunc,
 ' secundum legem damnatum. Eum vos
 ' Undecimviri arreptum, quo oportet,
 ' abducite; ac porro cum illo quod a-
 23 ' gendum erit, facite.' Haec quum dic-
 ta fuissent, non solum Satyrus, sed lic-
 tores etiam reliqui ab ara ipsum avelle-
 bant. At Theramenes, uti par erat, De-

os et homines implorabat, ut quae secum agerentur, adspicerent. Senatus vero tacitus nihil moliri, qui stantes ad cancellos homines Satyri similes, et ante curiam praefidiariis omnia plena conspiceret, nec ignoraret eos sicis instructos adesse. Theramenes quum per forum ducere-²⁴ tur, voce admodum contenta, quo pacto secum ageretur, indicabat. Aiuntque tum hoc quoque verbum ab illo fuisse prolatum: Quum Satyrus diceret, daturum poenas, ni taceret, interrogabat: 'Quod si ergo tacuero, poenas non dabo?' Tandem quum mortem obire cogeretur, et cicutam biberet; proditum est, id, quod reliquum erat in poculo, sic ipsum ejecisse, ut resonaret, simulque dixisse: 'Hoc pulchro illi Critiae propinatum esto.' Nec ignoro equidem, pretium operae non esse, haec ipsius dicta commemorari: sed illud tamen in eo dignum esse admiratione iudico, quod imminente morte, nihil ipsius animus neque de prudentia, neque de jocandi consuetudine remisit.

IV. Hic vitae Theramenis exitus fuit.

Θεὸς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν
τὰ γιγνόμενα. ἡ δὲ βελλὴ ἡσυχίαν εἶχεν,
ὁρῶσα καὶ τὸς ἐπὶ τοῖς δρυφράκτοις ὁμοί-
ως Σατύρῳ, καὶ τὸ ἔμπροσθεν τῆς βελεύ-
τηρις πλήρες τῶν Φρυγῶν, καὶ ἔκ ἀγνοῶν-
τες, ὅτι ἐλχειρίδια ἔχοντες παρῆσαν. Οἱ
δὲ ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς,
μάλα μεγάλη τῇ Φονῇ δηλοῦντα οἷα ἔ-
παχε. λέγεται δὲ ἐν ῥῆμα καὶ τῆτο αὐ-
τοῦ. ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος, ὅτι οἰμῶζοιτο,
εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο. ἂν δὲ σιωπῶ,
ἔκ ἄρα, ἔφη, οἰμῶζομαι; καὶ ἐπεὶ γε ἀ-
ποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κύνειον ἔπιδε,
τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοτιλαδίσαντα
εἰπεῖν αὐτόν. Κριτὶς τῆτ' ἔσω τῷ κα-
λῷ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι ταῦ-
τα ἀποφθέγματα ἔκ ἀξιόλογα. ἐκεῖνο δὲ
κρίνω τῆς ἀνδρὸς ἀγαστὸν, τὸ τῆς θανάτου
παρεσηκότος μήτε τὸ Φρόνιμον, μήτε τὸ
παυγνιδῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

δ. Θηραμένης μὲν δὴ οὕτως ἀπέθανεν.

οἱ δὲ τριάκοντα, ὡς ἔξον ἦδη αὐτοῖς τυραν-
νεῖν ἀδεῶς, προεῖπον μὲν τοῖς ἔξω τῷ κα-
ταλόγῳ μὴ εἰσιέναι ἐς τὸ ἄστυ, ἦγον δὲ ἐκ
τῶν χωρίων, ἵνα αὐτοὶ καὶ οἱ φίλοι τοὺς
τῶν ἀγρῶν ἔχοιεν. Φευγόντων δὲ ἐς τὸν
Πειραιᾶ, καὶ ἐντεῦθεν πολλὰς ἀγῶνας, ἐνέ-
πλησαν καὶ τὰ Μέγαρα καὶ τὰς Θήβας
τῶν ὑποχωρήνων. Ἐκ δὲ τούτου Θρασύ-
βυλος ὀρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν ὡς σὺν ἑβδομή-
κοντα, Φυλὴν χωρίον καταλαμβάνει ἰχυ-
ρόν. οἱ δὲ τριάκοντα ἐβόηθον ἐκ τοῦ ἄστεος
σὺν τε τοῖς τριχιλίοις καὶ σὺν τοῖς ἰππεῦ-
σι, καὶ μάλ' εὐημερίας οὔσης. ἐπεὶ δὲ ἀφί-
κοντο, εὐθὺς μὲν Δρασυνόμενοί τινες τῶν
νέων προσέβαλον πρὸς τὸ χωρίον, καὶ ἐποίη-
σαν μὲν ἑδὲν, τραύματα δὲ λαβόντες ἀπ-
ῆλθον. Βελομένων δὲ τῶν τριάκοντα ἀπο-
τειχίζειν, ὅπως ἐκπολιορκήσειαν αὐτούς,
ἀποκλείσαντες αὐτοῖς τὰς ἐφόδους τῶν ἐπι-
τηδεύων, ἐπγγίγνεται τῆς νυχτὸς χιῶν παμ-
πληθείης· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἷδε νικφόμενοι

Caeterum Trigintaviri, quasi jam metu soluti facultatem exercendae tyrannidis haberent: partim iis, qui catalogo non continebantur, denuntiabant, ne urbem ingrederentur; partim eos e fundis suis abducebant, ut ipsi cum amicis agros illorum possiderent. Hi quum fuga se in Piraeum recepissent, atque etiam inde magno numero a Trigintaviris abducerentur: tum Megara, tum Thebae cedentium turba repletae sunt. Secundum haec quum Thrasybulus Thebis, cum aliis plus minus LXX, movisset; Phylam occupat, locum munitum. Adversus hos Trigintaviri ex urbe cum suis illis **THICIO**, et cum equitatu die perquam sereno pergunt. Phylam ubi ventum esset, mox audaculi quidam juvenes locum adoriuntur, et re infecta vulnerati discendunt. Quum autem Trigintaviri muro eos cingere vellent, ut occlusis itineribus, per quae commeatus deportaretur, tandem eos expugnarent; accidit, ut noctu vis ingens nivis decideret. Quamobrem postridie nivibus obruti ad ur-

bem redeunt, magna calorum parte ab
 iis, qui extra Phylam eruperant, nudati.
 Quumque futurum intelligerent, ut illi
 de agris quoque praedas agerent, si nul-
 li excubitores constituerentur; ad extre-
 mos limites, plus minus quindecim sta-
 diis a Phyla distantes, concessos a Lace-
 daemoniis praesidiarios paucis exceptis
 omnes, cum duabus equitum turmis mit-
 tunt. Hi castris loco arboribus denso
 metatis, excubias agebant. At Thrasy- 4
 bulus collectis jam ad oppidum Phylam
 plus minus 1000, eisque secum sumtis,
 noctu descendit. Quumque trium vel
 quatuor fere stadiorum intervallo a praes-
 idiariis subsistere suos in armis jussisset,
 quiescebat. Posteaquam propius jam dies
 adesse coepisset, et hostium quilibet a
 castris, quo forte cuique opus esset, dis-
 cederet; equisones etiam tergendis e-
 quis strepitum excitarent: tum vero
 Thrasybuli milites sumtis armis cursu
 in hostes feruntur, eorumque nonnullos
 assequuntur, universis autem in fugam
 coniectis a tergo ad stadia sex aut septem
 inhaerent. E gravis armaturae peditum

ἀπῆλθον ἐς τὸ ἄστυ, μάλα συχνοὺς τῶν
σκευοφόρων ἀπὸ τῶν ἐκ Φυλῆς ἀποβαλόν-
τες. γινώσκοντες δὲ, ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν
ληηλατήσοιεν, εἰ μὴ τις Φυλακὴ ἔσοιτο,
διαπέμπουσιν ἐς τὰς ἐχατιάς, ὅσον πεντε-
καίδεκα σάδια ἀπὸ Φυλῆς, τῆς τε Λακω-
νικῆς πλήν ὀλίγων φρερῆς, καὶ τῶν ἱππέων
δύο φυλάς. οὗτοι δὲ στρατοπεδευσάμενοι ἐν
χωρίῳ λασίῳ, ἐφύλαττον. Ὁ δὲ Θρασύ-
βελος, ἥδη συνειλεγμένων ἐς τὴν Φυλὴν
περὶ ἐπιακοσίους, λαβὼν αὐτὸς, καταβαί-
νει τῆς νυκτός. θύμενος δὲ τὰ ὅπλα ὅσον
τρία ἢ τέτταρα σάδια ἀπὸ τῶν φρουρῶν,
ἡσυχίαν εἶχεν. ἐπεὶ δὲ πρὸς ἡμέραν ἐ-
γίγνετο, καὶ ἥδη ἀνίστατο ὅποι ἐδεῖτο ἕκα-
στος ἀπὸ τῶν ὀπλων, καὶ οἱ ἱπποκόμοι ψή-
χοντες τῆς ἱππικῆς ψόφον ἐποίουν, ἐν τῷ
ἀναλαβόντες οἱ περὶ Θρασύβελον τὰ ὅπλα,
δρόμῳ προσέπιπτον· καὶ ἔστι μὲν οὖς αὐτῶν
κατέλαβον, πάντας δὲ τρεψάμενοι ἐδίω-
ξαν ἕξ ἢ ἐπὶ σάδια· καὶ ἀπέκλειναν τῶν

μὲν ὀπλιτῶν πλεον ἢ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, τῶν
 δὲ ἱππέων Νικόστρατόν τε τὸν Καλὸν ἐ-
 πικαλόμενον, καὶ ἄλλους δὲ δύο ἐπικαταλα-
 βόντες ἐν ταῖς εὐναῖς. ἐπαναχωρήσαντες δὲ,
 καὶ τρόπαιον στήσαντες, συσκευασάμενοι ὅ-
 πλα τε ὅσα ἔλαβον καὶ σκεύη, ἀπῆλθον ἐ-
 πὶ Φυλῆς. οἱ δὲ ἐξ ἄσπερος ἱππεῖς βοηθή-
 σαντες, τῶν μὲν πολεμίων ὕδνα ἔτι εἶδον·
 προσμείναντες δὲ ἕως τοὺς νεκροὺς ἀνείλον-
 το οἱ προσήκοντες, ἀνεχώρησαν ἐς τὸ ἄστυ.
 Ἐκ δὲ τῆς οἱ τριάκοντα, ἑκὲτι νομίζον-
 τες ἀσφαλῆ σφίσι τὰ πράγματα, ἐβουλή-
 θησαν Ελευσίνα ἐξιδιώσασθαι, ὥς τε εἶναι
 σφίσι καταφυγὴν εἰ δεήσοι. καὶ παραγγεί-
 λαντες τοῖς ἱππεῦσιν, ἦλθον ἐς Ελευσίνα,
 Κριτίας τε καὶ οἱ ἄλλοι τῶν τριάκοντα, ἐξέ-
 τασίν τε ποιήσαντες ἐν τοῖς ἱππεῦσι, φά-
 σκοντες εἰδέναι βούλεσθαι πόσοι εἴεν, καὶ
 πόσης φυλακῆς προσδεήσοιτο, ἐκέλευον ἀ-
 πογράφεσθαι πάντας· τὸν δὲ ἀπογραφέα-
 μενον αἰεὶ διὰ τῆς πυλίδος ἐπὶ τὴν θά-

numero, supra cxx occidunt; ex equi-
 tibus Nicostratum cognomento Pul-
 chrum, et alios duos, quos adhuc in cu-
 bilibusprehenderant. Postea receden-
 tes constituto tropaeo, et armis ac sarcini-
 nis, quibus potiti erant, collectis; Phy-
 lam redeunt. Interim qui in urbe erant
 equites, quum opis ferendae causa ex-
 currissent; nemine hostium conspecto,
 tantisper manent, donec interfecti a pro-
 pinquis tollerentur: ac deinde in urbem
 5 se recipiunt. Post haec Trigintaviri, qui
 rerum suarum statum non amplius in-
 tuto esse arbitrarentur; Eleusinem, suam
 privatim in potestatem redigere cogitant,
 ut illam refugii loco haberent, si quidem
 ita necessitas posceret. Quamobrem et
 Critias et caeteri Trigintaviri iussis e-
 quitibus secum ire, Eleusinem proficif-
 cuntur. Quumque lustrationem inter e-
 quites instituissent, quod scire se velle
 dicerent, quantus esset Eleusiniorum nu-
 merus, et quanto eis praesidio foret o-
 pus; universos nomina sua profiteri ju-
 bent. Qui professus esset, eum per osti-

olum egredi ad mare jubent. At in li-
 tore collocati ex utraque parte equites
 erant, et lictores quemlibet exeuntem
 vinculis constringebant. Posteaquam om-
 nes comprehensi fuissent, dant hoc Ly-
 simacho equitum praefecto negotii, ut
 abductos Undecimviris traderet. Postri- 6
 die quotquot erant in catalogo gravis ar-
 maturae milites, et equestres item copi-
 as, in Odeum convocant. Tum Critias
 surgens: 'Nos inquit, non minus vobis
 'quam nobis ipsis hac republica consti-
 'tuenda consulimus. Quamobrem ae-
 'quum est vos itidem, ut honorum par-
 'ticipes eritis, sic etiam in periculorum
 'societatem venire. Ut igitur eadem u-
 'tamihi fiducia, qua nos, et eadem me-
 'tuatis; damnandi nobis erunt Eleusinii,
 'quos collectos habemus.' Quumque lo-
 cum quendam demonstrasset, in eo iussit
 ut palam calculi ferrentur. Interea prae-
 sidiarii Laconici dimidiam Odei partem
 armati occupaverant. Atque haec non-
 nulli etiam cives probabant, quotquot
 commodorum privatim suorum duntaxat
 rationem habebant. Secundum haec 7

λατίαν ἐξιέναι. ἐπὶ δὲ τῷ αἰγιαλῷ τοὺς
 μὲν ἱππέας ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατέστησαν, τὸν
 δὲ ἐξιόντα αἰεὶ οἱ ὑπηρεταὶ ζυνέδουν. ἐπεὶ
 δὲ πάντες ζυνειλημμένοι ἦσαν, Λυσίμα-
 χον τὸν ἱππαρχον ἐκέλευσαν ἀναγαγόντα
 παραδῶναι αὐτοὺς τοῖς ἑνδεκα. Τῇ δὲ ὑ-
 ψεραΐᾳ ἐς τὸ Ῥοδεῖον παρεκάλεσαν τοὺς
 ἐν τῷ καταλόγῳ ὀπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους
 ἱππέας. ἀναστὰς δὲ Κριτίας ἔλεξεν· Ἡ-
 μεῖς, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔδδεν ἡττιον ὑμῖν κα-
 τασκευάζομεν τὴν πολίειαν ἢ ἡμῖν αὐ-
 τοῖς. δεῖ οὖν ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ τιμῶν με-
 δεῖτε, οὕτω καὶ τῶν κινδύνων μετέχειν.
 τῶν οὖν ζυνειλεγμένων Ἐλευσινίων κα-
 ταψηφισέον ἐστίν, ἵνα ταῦτά ἡμῖν καὶ
 θάρρητε καὶ φοβῆσθε. δείξας δὲ τι χω-
 ρίον, ἐς τὸτο ἐκέλευσε φανεράν φέρειν τὴν
 ψῆφον. οἱ δὲ Λακωνικοὶ φρεροὶ ἐν τῷ ἡμί-
 σει τῷ Ῥοδείου ἐξωπλισμένοι ἦσαν. ἡν δὲ
 ταῦτα ἀρεσά καὶ τῶν πολιτῶν ὅσοις τὸ
 πλεονεκτεῖν μόνον ἔμελεν. Ἐκ δὲ τούτου

λαβὼν ὁ Θρασύβουλος τοὺς ἀπὸ Φυλῆς,
 περὶ χιλίους ἢδη ξυνειλεγμένους, ἀφικνεῖ-
 ται τῆς νυκτὸς εἰς τὸν Πειραιᾶ. οἱ δὲ τρι-
 άκοντα, ἐπεὶ ἤσθοντο ταῦτα, ἐβοήθουν εὐ-
 ρύς αὐτοῖς ξὺν τε τοῖς Λακωνικοῖς καὶ ξὺν
 τοῖς ἱππεῦσι καὶ τοῖς ὀπλίταις. ἐπεὶ αὖτε
 χώρουν κατὰ τὴν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀμαξι-
 τὸν ἀναφέρουσαν. οἱ δὲ ἀπὸ Φυλῆς ἔτι
 μὲν ἐπεχείρησαν μὴ ἀνιέναι αὐτούς. ἐπεὶ
 δὲ μέγας ὁ κύκλος ὢν πολλῆς φυλακῆς ἐ-
 δόκει δεῖσθαι, οὕτω πολλοῖς οὔσι, ξυνε-
 σπειράθησαν ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν. Οἱ δὲ
 ἐκ τοῦ ἄστεος εἰς τὴν Ἰπποδάμειον ἀγορὰν
 ἐλθόντες, πρῶτον μὲν ξυνετάξαντο, ὥστε ἐμ-
 πλῆσαι τὴν ὁδόν, ἣ φέρει πρὸς τε τὸ ἱε-
 ρὸν τῆς Μουνυχίας Ἀρτέμιδος, καὶ τὸ Βεν-
 δίδειον. καὶ ἐγένοντο βάθος οὐκ ἔλαττον, ἢ
 ἐπὶ πεντήκοντα ἀσπίδων. οὕτω δὲ ξυντε-
 ταγμένοι ἐχώρουν ἄνω. οἱ δὲ ἀπὸ Φυλῆς
 ἀντανέπλησαν μὲν τὴν ὁδόν, βάθος δὲ οὐ
 πλέον ἢ εἰς δέκα ὀπλίτας ἐγένοντο. ἐτάχ-

Thrasylbulus sumtis secum illis, qui apud Phylam prope jam cito numero con-
 yenerant, noctu in Piraeum venit. Id
 posteaquam Trigintaviri animadvertis-
 sent, statim cum praesidiariis Laconicis,
 et equitum peditumque gravis armaturae
 copiis, ad ferendum suis opem concur-
 runt. Deinde via, qua Piraeum versus
 agi plaustra possunt, progrediuntur. At
 qui Phyla venerant, primum eos impe-
 dire conantur. Verum quia ingens esset
 ambitus, magnaque praesidiariorum co-
 pia requiri videretur, quum ipsi necdum
 multi essent; in Munychiam per cohor-
 8 tes se conferti recipiunt. Urbani vero
 quum in forum Hippodameum venissent,
 primum sic instruunt aciem, ut viam om-
 nem complerent, quae ad Munychiae
 Dianae templum, et ad Bendideum du-
 cit. Aciei densitas non pauciores quin-
 quaginta scutatis continebat. Ita illi acie
 sua instructa, fursum pergebant. At qui
 Phyla eruperant, et ipsi viam comple-
 bant; ita tamen, ut aciei densitas ultra
 pedites armaturae gravis decem non ha-
 beret. Post eos et cetrati, et jaculatores

inermes collocati erant, quibus illi succedebant, qui saxa in hostem contorquerent, et eorum sane magna erat copia. Nam horum numerus per cives ex illo ipso loco ad eos accedentes augebatur. Interea dum ad hos progrediuntur ad-versarii; Thrasymbulus suis imperat, ut scuta ponerent. Ipse etiam scuto suo posito, cum armis caeteris stans in agmine medio, hanc orationem habuit: ‘ Volo
 ‘ ego, cives, partim vos docere, partim
 ‘ commonefacere, ex hostibus adversum
 ‘ nos contendentibus, illos, qui cornu
 ‘ dextrum obtinent, eosdem esse, quos
 ‘ die ab hoc quinto in fugam actos per-
 ‘ sequuti sitis: alios vero, qui ad laevam
 ‘ ultimi sunt, Trigintaviros esse, qui nos
 ‘ per injuriam patria spoliaverunt, aedibus
 ‘ nostris ejecerunt, amicissimos nobis e-
 ‘ orum in numerum retulerunt, quo-
 ‘ rum bona publicarentur. Enimvero
 ‘ nunc eo loci pervenere, quo illi nun-
 ‘ quam se perventuros existimabant; nos
 ‘ autem semper, ut devenirent, optaba-
 ‘ mus. Nam et adversus eos heic armati
 ‘ consistimus, et Dii modo nobis palam

θησαν μὲν τοι ἐπ' αὐτοὺς πελτοφόροι τε
 καὶ φιλοὶ ἀκοντισαί, ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ πε-
 τροβόλοι. οὗτοι μὲν τοι συχνοὶ ἦσαν. καὶ
 γὰρ αὐτόθεν προσεγένοντο. Ἐν ᾧ δὲ προσή-
 εσαν οἱ ἐναντίοι, Θρασύβουλος τοὺς μετ'
 αὐτοῦ θέσσειν κελεύσας τὰς ἀσπίδας, καὶ
 αὐτὸς θέμενος, τὰ δ' ἄλλα ὅπλα ἔχων,
 κατὰ μέσον ἦεν, ἔλεξεν· ἄνδρες πολί-
 ται, τοὺς μὲν διδάξαι, τοὺς δὲ ἀναμνη-
 σαι ὑμῶν βούλομαι, ὅτι εἰσὶ τῶν προσ-
 ὄντων οἱ μὲν τὸ δεξιὸν ἔχοντες, οὓς ὑμεῖς
 ἡμέρᾳ πέμπτῃ τρεφάμενοι ἐδιώξατε· οἱ
 δ' ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου ἔχασιν, οὗτοι δὲ οἱ
 τριάκοντα, οἱ ἡμᾶς καὶ πόλεως ἀπεσφύρου-
 σκεν ἀδικῶντας, καὶ οἰκιῶν ἐξήλαυνον, καὶ
 τοὺς φιλτάτους τῶν ἡμετέρων ἀπεση-
 μαίνοντο. ἀλλὰ νῦν τοι παραγεγέννη-
 ται, οὗ οὗτοι μὲν οὐποτε ὦντο, ἡμεῖς
 δὲ αἰεὶ εὐχόμεθα. ἔχοντες γὰρ ὅπλα
 μὲν ἐναντίοι αὐτοῖς καθέσαμεν· οἱ δὲ
 Θεοὶ εἰδότες ὅτι ποτὲ καὶ δειπνοῦντες

• ξυνελαμβανόμεθα, καὶ καθεύδοντες, καὶ
 • ἀγοράζοντες· οἱ δὲ, καὶ σὺχ' ὅπως ἀ-
 • δικοῦντες, ἀλλ' οὐδ' ἐπιδημοῦντες ἐφυ-
 • γαδεύμεθα, νῦν φανερώς ἡμῖν ξυμμά-
 • χοῦσι· καὶ γὰρ ἐν εὐδία χειμῶνα ποι-
 • οῦσιν, ὅταν ἡμῖν ξυμφέρῃ· καὶ ὅταν ἐ-
 • πιχειρῶμεν, πολλῶν ὄντων ἐναντίων ὁ-
 • λίγοις οὐσί τροπαια ἴσασθαι διδόασι.
 • Καὶ νῦν δὲ κεκομίσασιν ἡμᾶς ἐς χωρί-
 • ον, ἐν ᾧ οὗτοι μὲν οὔτε βάλλειν οὔ-
 • τε ἀκοντίζειν ὑπὲρ τῶν προτεταγμέ-
 • νων, διὰ τὸ πρὸς ὀρθιον ἰέναι, δύνατ' ἀν-
 • ἡμεῖς δὲ, ἐς τὸ κάταντες καὶ δόρατα
 • ἀφιέντες, καὶ ἀκόντια, καὶ πέτρους, ἐξι-
 • ξόμεθά τε αὐτῶν, καὶ πολλοὺς κατὰ-
 • τρώσομεν. καὶ ᾧετο μὲν ἂν τις δεήσειν
 • τοῖς γε προσάταις ἐκ τοῦ ἴσου μάχε-
 • σθαι· νῦν δὲ, ἂν ὑμεῖς ὥσπερ προσήκει,
 • προθύμως ἀφῆτε τὰ βέλη, ἀμαρτήσε-
 • ται μὲν οὐδεὶς ὧν γε μεσὴ ἡ ὁδός, φυ-
 • λαττόμενοι δὲ, δραπέτεύσουσιν αἰεὶ ὑπὸ

opitulantur, qui norunt, quod et inter
coenandum aliquando comprehendeba-
mur, et inter dormiendum, ac mercan-
dum: immo nonnulli nostrum non di-
cam nihil delinquentes, sed etiam pere-
gre domo profecti, exilio multabamur.
Nimirum Dii coelo fereno tempesta-
tem nuper concitabant, quum ita nobis
expediret: et quum hostes aggrede-
remur, tametsi adversus nos magnis illi
cum copiis consisterent, nihilo minus
nobis numero paucis hoc tribuerunt, ut
tropaea constitueremus. Nunc quoque
nos in eum locum deduxerunt, in quo
illi neque telis neque jaculis supra suos
ante se collocatos emissis petere nos
possunt, quod necesse sit, ut locum ac-
clivem subeant: nos contra dejectis per
declivia faxis, jaculis, hastis, et pertin-
gemus ad ipsos, et multos vulnerabi-
mus. Etiam existimasset aliquis, nobis
praesertim primipilis pugnandum fuis-
se ex aequo loco. Nunc vero, si quidem
vos, uti convenit, alacriter in hostem
tela conjeceritis, nemo ab iis aberrabi-
bit, quibus via tota referta est: et si
cavere sibi voluerint, perpetuo sub cly-

'peis latitabunt: quo quidem fiet, ut fa-
 'cultatem habituri simus feriendi eos
 'tanquam caecos, ubi libitum fuerit, et
 'irruentes adversum nos in fugam ver-
 'tendi. Nimirum sic gerenda res erit,
 'cives, ut unusquisque nostrum non ali-
 'ter sibi conscius sit, ac si auctor impri-
 'mis ipse victoriae partae foret: quae
 'quidem nobis, Deo propitio, nunc et
 'patriam, et domos, et libertatem, et ho-
 'nores, et liberos, quibus quidem liberi
 'sunt, et uxores restituet. Felices illos,
 'qui e nobis victoria parta diem hunc
 'unum omnium jucundissimum adspici-
 'ent. Nec minus beatus erit, quicum-
 'que hoc in proelio cadet. Nemo enim,
 'quantumvis opulentus, tam praecla-
 'rum monumentum consequetur. Equi-
 'dem ubi opportunum fuerit, paeonem
 'exordiar: quumque Martem implora-
 'verimus, omnes uno animo injurias ab
 'hostibus acceptas vindicemus.' Haec
 ubi dixisset, in hostem conversus, se ta-
 men a proelio continebat. Edixerat enim
 hariolus, ne prius hostem invaderent,
 quam aliquis ex ipsorum acie vel cade-

ταῖς ἀσπίσιν. ὥς ἐξέσαι ὥσπερ τυ-
 φλοὺς καὶ τύπλιν ὅπου ἂν βουλώμεθα,
 καὶ ἐναλλομένους ἀνατρέπειν. Ἀλλ', ὦ
 ἄνδρες, οὕτω χρὴ ποιεῖν, ὅπως ἕκαστός
 τις ἑαυτῷ ζυνείσεται τῆς νίκης αἰτιώ-
 τατος ὢν. αὕτη γὰρ ἡμῖν, ἂν Θεὸς θέ-
 λῃ, νῦν ἀποδώσει καὶ πατρίδα, καὶ οἴκους,
 καὶ ἑλευθερίαν, καὶ τιμὰς, καὶ παῖδας, οἷς
 εἰσι, καὶ γυναῖκας. ὦ μακάριοι δῆτα, οἱ
 ἂν ἡμῶν νικήσαντες ἐπιδώσι τὴν πασῶν
 ἡδίστην ἡμέραν. εὐδαίμων δὲ, καὶ ἂν τις
 ἀποθάνῃ. μνημεῖς γὰρ ἔδει οὕτω πλῆ-
 σιος ὢν καλοῦ τεύχεται. ἐξάρξομαι οὖν
 ἐγὼ, ἥνικ' ἂν καιρὸς ᾖ, παιᾶνα. ὅταν
 δὲ τὸν Εὐνάλιον παρακαλέσωμεν, τότε
 πάντες ὁμοθυμαδὸν ἀνθ' ὧν ὑβρίσθημεν,
 τιμωρώμεθα τοὺς ἄνδρας. Ταῦτα δ' εἶ-
 πὼν, καὶ μεταγραφείς πρὸς τὰς ἐναντίους,
 ἡσυχίαν εἶχε. καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγει-
 λεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν
 ἂν τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις, ἢ τρωθεῖη.

ἐπειδὴν μὲν τοι τῷτο γένηται, ἡγησόμεθα
μὲν, ἔφη, ἡμεῖς· νίκη δὲ ἡμῖν ἔσαι ἐπομέ-
νη, ἐμοὶ μὲν τοι θάνατος, ὥς γε μοι δοκεῖ.
Καὶ ἔκ ἐφύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ
ὄπλα, αὐτὸς μὲν, ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τι-
νὸς ἀγόμενος, ἐκπηδήσας πρῶτος, ἐμπεσὼν
τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαιπται
ἐν τῇ διαβάσει τῷ Κηφισῷ. οἱ δ' ἄλλοι
ἐνίκων, καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ.
ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα
Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δ' ἐν Πει-
ραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκω-
νος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. καὶ
τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τὰς δὲ χιτῶνας οὐ-
δενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. ἐπεὶ δὲ
τῷτο ἐγένετο, καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους
ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ
διελέγοντο. Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν Μυσῶν
κήρυξ, μάλ' ἔμφωνος ὢν, καλασιωπήσάμε-
νος ἔλεξεν· Ἀνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἔξε-
λαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βέλεσθε; ἡμεῖς

ret, vel vulneraretur. Id ubi evenerit, inquit, nos praeibimus: sequetur victoria: me quidem mors, ut arbitror. Neque falsum hoc vaticinium fuit, sed quamprimum arma cepissent, ipse tanquam fato quodam ductus, primus in adversos infiliit, et medios inter hostes occisus est: sepultus eo loci, ubi Cephissus amnis vado transitur. Caeteri victoria potiebantur, et hostem in planiciem usque persequiebantur. Occisi sunt hoc in proelio de Trigintavirum numero Critias et Hippomachus, ex decem in Piraeo primoribus Charmides Glauconis filius: caeterorum plus minus LXX. Interfecti cives, non vestibus sed armis spoliati sunt. Quo facto, per inducias, mortuorum cadavera reddita: multi quoque congressi inter se colloquebantur.

13 Et Cleocritus Mystarum praeco, cui vox erat admodum clara, indicto silentio, in hanc sententiam loquutus est: 'Quamobrem nos expellitis, cives? quamobrem nos interficere vultis? Nihil nos

‘ damni vobis unquam intulimus, sed e-
 ‘ orundem vobiscum longe augustissimo-
 ‘ rum sacrorum, victimarum, feriarum
 ‘ pulcherrimarum participes fuimus: eos-
 ‘ dem choros celebravimus, condiscipuli
 ‘ fuimus, et commilitones, et multa vo-
 ‘ biscum terra marique pro communi u-
 ‘ trorumque salute ac libertate, pericula
 ‘ adivimus. Per Deos patrios ac mater-
 ‘ nos, per cognationem, affinitatem, so-
 ‘ dalitatem, quae quidem universa inter
 ‘ nos plerosque communia sunt, Deos et
 ‘ homines reveriti, tandem in ipsam pa-
 ‘ triam delinquendi finem facite, nec
 ‘ scelestissimis Trigintaviris obtempera-
 ‘ te, qui sui privati lucri gratia, prope
 ‘ plures Athenienses sustulerunt, octo
 ‘ mensium spatio; quam universi Pello-
 ‘ ponesii, totos decem annos bellum ad-
 ‘ versus nos gerentes, interfecissent.
 ‘ Quumque liceret nobis in republica
 ‘ pacate vivere, bellum hi longe omni-
 ‘ um foedissimum, gravissimum, maxime
 ‘ nefarium, denique Diis et hominibus

γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν ὑδεπώποισι ἐποίησα-
 μεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν
 σεμνοτάτων, καὶ θυσιῶν, καὶ ἑορτῶν τῶν
 καλλίστων, καὶ ζυγχορευαί, καὶ ζυμφοι-
 τήλαι γεγενήμεθα, καὶ συσρατιῶται, καὶ
 πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ ἀ-
 γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς
 ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθε-
 ρίας. πρὸς Θεῶν πατρῶων, καὶ μητρῶ-
 ων, καὶ ζυγγενείας, καὶ κηδεσίας, καὶ
 ἑταιρίας, (πάντων γὰρ τέτων πολλοὶ
 κοινωνῶμεν ἀλλήλοις) αἰδούμενοι καὶ Θε-
 οὺς καὶ ἀνθρώπους, παύσασθε ἀμαρτάνον-
 τες ἐς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς
 ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἳ ἰδίων κερδέ-
 ων ἕνεκα ὀλίγῃ δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν
 Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶ μηνσὶν, ἢ πάντες Πε-
 λοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες. ἔξον
 δὲ ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ πολιτεύεσθαι, οὔτοι
 τῶν πάντων αἰχρυσόν τε, καὶ χαλεπώ-
 ταιον, καὶ ἀνοσιώτατον, καὶ ἔχθιστον καὶ

ὁ Θεοῖς καὶ ἀνθρώποις πόλεμον ἡμῖν πρὸς
 ἀλλήλους παρέχουσιν. ἀλλ' εὖγε μὲν τοι
 ἐπίσταδε, ὅτι καὶ τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀ-
 ποθανόντων οὐ μόνον ὑμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἡ-
 μεῖς ἔσιν οὓς κατεδακρύσαμεν.' Ὁ μὲν
 τοιαῦτα ἔλεγεν. οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες καὶ
 διὰ τὸ τοιαῦτα προσάκνειν, τοὺς μετ' ἐ-
 αὐτῶν ἀπήγαγον ἐς τὸ ἄστυ. τῇ δὲ ὕφε-
 ραία οἱ μὲν τριάκοντα πάνυ δὴ ταπεινοί,
 καὶ ἔρημοι ξυνεκάθηλον ἐν τῷ ξυνεδρίῳ. τῶν
 δὲ τριχιλίων ὅπῃ ἕκαστοι τετάγμενοι ἦσαν
 πανταχοῦ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους. ὅσοι
 μὲν γὰρ ἐπεποιήκεσάν τι βιαίότερον καὶ
 ἐφοβήθη, ἐντόνως ἔλεγον, ὥς ἔχρη καθυ-
 φέσθαι τοῖς ἐν Πειραιεῖ. ὅσοι δὲ ἐπίστευ-
 ον μηδὲν ἡδίκηκεναι, αὐτοὶ τε ἀνελογίζον-
 το, καὶ τὰς ἄλλας ἐδίδασκον, ὥς ἔδεν δέοινα
 τούτων τῶν κακῶν. καὶ τοῖς τριάκοντα οὐκ
 ἔφασαν χρῆναι πείθεσθαι, ἐοί' ἐπὶρέπειν
 ἀπολλύναι τὴν πόλιν. Καὶ τὸ τελευτή-
 ῃον, ἐψηφίσαντο ἐκείνους μὲν καταπαῦσαι,

' plane detestandum inter nos excita-
 ' runt. Scire quidem certe debetis, non-
 ' nullos eorum, qui modo interfecti a
 ' nobis sunt, non tam a vobis, quam no-
 14' bis ipsis deploratos esse.' Haec ille
 quum dixisset, magistratus caeteri etiam
 hanc ipsam ob causam, quod verba hu-
 jusmodi post cladem acceptam audirent,
 suos in urbem abducunt. Postridie Tri-
 gintaviri dejectis admodum animis, ac
 deserti, in concilio sedebant; et cives illi
 numero ter mille, ubicunque collocati
 fuerant, nusquam non inter se dissentie-
 bant. Nam qui violentius aliquid desig-
 naverant, ac sibi metuebant; enixe ne-
 gabant, quidquam iis cedendum esse, qui
 essent in Piraeo. Quotquot autem ni-
 hil se injuste perpetrasse confidebant,
 non solum sanam ad mentem redibant;
 sed alios etiam docebant, nihil esse, quam-
 obrem his malis premerentur. Negabant
 etiam Trigintaviris parendum esse, mi-
 nimeque committendum aiebant, ut pa-
 15 tria periret. Tandem decretum, ut Tri-
 gintaviris imperium abrogaretur, et alii

eorum loco legerentur. Itaque decem lecti, unus ex quavis tribu. Tunc et Tringintaviri Eleusinem se recipiebant, et Decemviri plebis urbanae curam, omnibus maxime perturbatis, ac sibi invicem diffidentibus, una cum equitum praefectis gerebant. Equites ipsi cum equis et scutis in Odeo pernoctabant. Et quia nemini fidebant, a vespera cum scutis propter muros vigilias obibant: matutino autem tempore conscendebant equos, semper solliciti, ne qui e Piraeo ipsos invaderent. Illi contra, quod et multos, et 6 omnis generis homines secum haberent, arma partim lignea, partim viminea fabricabant, eaque dealbabant. Prius vero quam dies decem praeteriissent, fide omnibus data, qui hoc ipsis in bello se vellent adungere, promissaque rerum omnium aequalitate iis etiam qui peregrini essent: multi tum gravis armaturae, tum expediti milites exhibant. Accedebant praeterea plus minus septuaginta equites. Quoties pabulatum ibant, lignis ac fructibus acceptis, rursus in Pi-

Τῶν δ' ἐκ τῆ ἄσσεος ἄλλος μὲν ὕδεις ζυῖν
 ὄπλοις ἐξήει, οἱ δὲ ἵππεῖς ἔσιν ὅτε καὶ λη-
 ςὰς ἐχειρῶντα τῶν ἐκ τῆ Πειραιῶς, καὶ
 τὴν φάλαγγα αὐτῶν ἐκακούργουν. περιέ-
 τυχον δὲ καὶ τῶν ἔξω νέων τισὶν ἐς τοὺς
 αὐτῶν ἀγρῶς ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια πορευομέ-
 νοις, καὶ τούτους Λυσίμαχος ὁ ἵππαρχος
 ἀπέσφαξε, πολλὰ λιτανεύοντάς, καὶ πολ-
 λῶν χαλεπῶς φερόντων ἵππέων. Αντα-
 πέκλειναν δὲ καὶ οἱ ἐν Πειραιεῖ τῶν ἵππέ-
 ων ἐπ' ἀγρῶ λαβόντες Καλλίστρατον, φυλῆς
 Λεοντίδος. καὶ γὰρ ἦδη μέγα ἐφρόνεν, ὥς
 καὶ πρὸς τὸ τεῖχος τοῦ ἄσσεος προσέβαλον,
 εἰ δὲ καὶ τοῦτο δεῖ εἰπεῖν τῆ μηχανοποιῶ
 τοῦ ἐν τῷ ἄσει, ὃς ἐπεὶ ἔγνω, ὅτι κατὰ
 τὸν ἐκ Λυκείου δρόμον μέλλοιεν τὰς μη-
 χανὰς προσάγειν, τὰ ζεύγη ἐκέλευσε πάν-
 τα ἀμαξιαίους λίθους ἄγειν, καὶ καταβάλ-
 λειν, ὅπως ἕκαστος βέλοιο τῆ δρόμου. ὥς
 δὲ τοῦτο ἐγένετο, πολλὰ εἰς ἕκαστος τῶν
 λίθων πράγματα παρείχε. Περμπόντων δὲ

Piraeo pernoctabant. At eorum, qui e-
 rant in urbe, armatus prodibat nemo;
 tantum urbani equites interdum praeda-
 tum egressos e Piraeo capiebant, et
 phalangem ipsorum infestabant. Accidit
 autem aliquando, ut in quosdam juvenes,
 ex iis qui extra urbem erant, et comme-
 atus caussa suos in agros exierant, inci-
 derent; quos Lyfimachus equitum prae-
 fectus multum deprecantes, atque etiam
 non paucis equitibus moleste ferentibus,
 18 jugulavit. Contra, qui erant in Piraeo,
 quum ex equitum numero Callistratum
 de Leontide tribu in agro cepissent, vi-
 cissim occiderunt. Nam ita magnos jam
 gerebant animos, ut ipsum quoque mu-
 rum urbis aggrederentur. Quod si hoc
 quoque narrandum, erat in urbe qui-
 dam machinarum artifex; qui ubi futu-
 rum intellexisset, ut hostes juxta curri-
 culi locum, qui se porrigit e Lyceo, ma-
 chinas admoverent; jussit, ut omnibus
 jumentorum jugis faxes, quae vel singula
 plaustris onerandis sufficerent, compor-
 tarentur; atque in curriculo, ubicunque
 visum alicui esset, abjicerentur. Id ubi
 fieret, faxum quodlibet multum negotii

exhibebat. Quum autem legati Lace-¹⁹
 daemonem mitterentur a Trigintaviris,
 Eleusine; ab aliis, qui erant in catalogo,
 ex urbe; qui Lacedaemonios ad feren-
 dum suppetias hortarentur, quasi jam
 populus a Lacedaemoniis defecisset; Ly-
 sander secum ipse cogitans, fieri posse, ut
 qui erant in Piraeo, terra et mari cele-
 riter expugnarentur, si commeatu pro-
 hibiti fuissent, impetrat a suis, ut talen-
 ta centum illis mutuo darentur, et ut
 ipse copiarum terrestrium praetor, Li-
 bys frater praefectus classis ad hoc bel-
 lum ablegaretur. Ipse profectus Eleusi-
 nem versus, Peloponnesios multos coge-
 bat: classis vero praefectus in mari observa-
 bat, ne quid commeatus ad hostes navigi-
 is importaretur. Quo factum, ut rursus
 brevi momento magna rerum esset apud
 illos difficultas, qui erant in Piraeo: ur-
 bani contra, propter Lysandrum animos
 fumerent. Quum hic rerum successus²⁰
 esset, rex Pausanias, qui Lysandro invi-
 deret, quod partim re bene gesta glori-
 am consequuturus esset, partim Athenas

πρέ-
 κοντ
 γω,
 ἀφε-
 νίων
 εἶη
 ραι
 εἰ τ
 ἐπρ
 σθῆ
 Λ/
 περ
 σίν
 πο
 ἐφ
 τῶ
 πο
 πα
 δρω
 ὁ β
 γα

πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα, τῶν μὲν τριά-
κοντα, ἐξ Ελευσίνος, τῶν δὲ ἐν καταλό-
γῳ, ἐξ ἄσσεος, καὶ βοηθεῖν κελεύόντων, ὡς
ἀφρηκότος τοῦ δήμου ἀπὸ Λακεδαιμο-
νίων, Λύσανδρος λογισάμενος, ὅτι οἷόν τε
εἴη ταχὺ ἐκπολιορκῆσαι τὰς ἐν τῷ Πει-
ραιεῖ κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν,
εἰ τῶν ἐπιτηδείων ἀποκλείσθαισαν, ζυν-
έπραξεν ἑκατόν τε τάλαντα αὐτοῖς δανει-
σθῆναι, καὶ αὐτὸν μὲν, κατὰ γῆν ἀρμωσὴν,
Λίβυν δὲ τὸν ἀδελφόν, ναυαρχοῦντα ἐκ-
πεμφθῆναι. καὶ ἐξελθὼν αὐτὸς μὲν Ελευ-
σίναδε, ζυνέλεγεν ὀπλίτας πολλὰς Πελο-
πονησίων· ὁ δὲ ναύαρχος κατὰ θάλατταν
ἐφύλαττεν, ὅπως μηδὲν ἐσπλέοι αὐτοῖς
τῶν ἐπιτηδείων· ὥστε ταχὺ πάλιν ἐν ἀ-
πορίᾳ ἦσαν οἱ ἐν Πειραιεῖ, οἱ δὲ ἐν τῷ ἄσσει
πάλιν αὐτὸς μέγα ἐφρόνουσιν ἐπὶ τῷ Λυσάν-
δρῳ. Οὕτω δὲ προσχωρῶντων, Πausanίας
ὁ βασιλεὺς φθονήσας Λυσάνδρῳ, εἰ κατειρ-
γασμένος ταῦτα ἅμα μὲν εὐδοκμήσοι, ἅ-

μα δὲ ἰδίας ποιήσαιτο τὰς Αθήνας, πείσας
 τῶν Εφόρων τρεῖς, ἐξάγει φρεράν. ζυνεί-
 ποντο δὲ καὶ οἱ ζύμμαχοι πάντες, πλὴν
 Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων. οὗτοι δ' ἔλεγον μὲν,
 ὅτι οὐ νομίζοιεν εὐορκεῖν ἂν στρατευόμενοι
 ἐπ' Αθηναίους, μηδὲν παράσπονδον ποίον-
 τας. ἔπραττον δὲ ταῦτα, ὅτι ἐγίγνωσκον
 Λακεδαιμονίους βελομένους τὴν τῶν Αθηναί-
 ων χώραν οἰκείαν καὶ πιστὴν ποιήσασθαι. Ὁ
 δὲ Πausanίας ἐστρατοπεδεύσας μὲν ἐν τῷ
 Ἀλιπέδῳ καλουμένῳ, πρὸς τῷ Πειραιεῖ,
 δεξιὸν ἔχων κέρας, Λύσανδρος δὲ ζὺν τοῖς
 μισθοφόροις, τὸ εὐώνυμον. πέμπων δὲ
 πρέσβεις ὁ Πausanίας πρὸς τοὺς ἐν Πει-
 ραιεῖ, ἐκέλευσεν ἀπιέναι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν.
 ἐπεὶ δ' οὐκ ἐπείθοντο, προσέβαλλεν ὅσον
 ἄρα βοῆς ἔνεκεν, ὅπως μὴ δῆλος εἴη εὐμε-
 νῆς αὐτοῖς ὢν. Ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἀπὸ τῆς
 προσβολῆς πράξας ἀπῆλθε, τῇ ὑσεραΐᾳ
 λαβὼν τῶν μὲν Λακεδαιμονίων δύο μόρας,
 τῶν δὲ Αθηναίων ἱππέων τρεῖς φυλάς,

suas effecturus; tribus Ephoris in sen-
 tentiam suam traductis, praefidiarios e-
 ducit. Eum focii universi sequebantur,
 Boeotis et Corinthiis exceptis. Nam illi
 se aiebant existimare, contra jurisjurandi
 religionem futurum, si adversus Athe-
 nienfes bellum fusciperent, qui contra
 formulam foederis nihil admisissent. At-
 que hoc propterea faciebant, quod pu-
 tarent, velle Lacedaemonios agrum A-
 theniensem suam in potestatem et obe-
 21 dientiam redigere. Habebat castra Pau-
 sanias in loco, cui nomen Halipedi, non
 procul a Piraeo, ac dextrum cornu ipse
 obtinebat: Lysander cum stipendiariis
 copiis laevum. Quumque Pausanias ad
 obsessos mitteret, qui eos ad sua disce-
 dere juberent, atque illi non parerent;
 militem muris admovit rumoris causa,
 ne palam fieret, ipsum obsessis favere.
 22 Posteaquam ab hac oppugnatione nulla
 re effecta discessisset, postridie sumtis se-
 cum duabus Lacedaemoniorum cohorti-
 bus, et turmis equitum Atheniensium

tribus, ad portum Mütum se confert, ut quo loco Piraeus munitione obvallari commode posset, consideraret. Hinc eo discedente, quia nonnulli accurrebant, et negotium ipsi faceſſebant: commotus imperat, ut equites pleno cursu in eos impetum facerent, quibus se illi adjungerent, quotquot annis decem pubertatem excessissent: cum reliquis ipse subsequēbatur. Ab his prope triginta velites sunt occisi, reliqui terga dabant, quos Pausaniae milites ad Theatrum usque, quod est in Piraeo, persequuti sunt. Ibi²³ se tū forte cetrati omnes, ac gravis armaturae pedites eorum, qui erant in Piraeo, armabant: statimque velites facta excursionē jacula vibrabant, feriebant, sagittis et fundis utebantur. Lacedaemonii, quorum permulti vulnerabantur, graviter pressi pedem paulatim referebant. Tum illi multo magis eos urgere: quo quidem factum, ut istic occumberent Chaeron et Thibrachus, ambo Polemarchi, cum Lacrate certaminis Olympici victore, atque aliis Lacedaemoniis, qui ante portas, in Ceramico sepulti sunt.

πᾶ
πῇ
δὲ
μα
γε
ἀνέ
δο
χῆ
λῶ
Πε
ζοῦ
τα
θὺς
ἐσφ
τῶν
ἀνε
λὺ
θνήσ
Πο
νίχη
ρον

πάρηλθεν ἐπὶ τὸν κωφὸν λιμένα, σκοπῶν
 πῇ εὐαποτείχιστος εἴη ὁ Πειραιεύς. ἐπεὶ
 δὲ ἀπιόντος αὐτῷ προσέθεόν τινες, καὶ πράγ-
 ματα αὐτῷ παρείχον, ἀχθεοθεὶς παρήγ-
 γειλε τὸς μὲν ἵππεας ἐλαύνειν εἰς αὐτοὺς
 ἀνέλιας, καὶ τοὺς τὰ δέκα ἀφ' ἧβης ζυνέπε-
 δαι, ζὺν δὲ τοῖς ἄλλοις αὐτὸς ἐπηκολέθει.
 καὶ ἀπέκλειναν μὲν ἐγγὺς τριάκοντα τῶν φι-
 λῶν, τὸς δ' ἄλλους κατεδίωξαν πρὸς τὸ ἐν
 Πειραιεὶ θάλασσαν. Ἐκεῖ δὲ ἔτυχον ἔξοπλι-
 ζόμενοι οἱ τε πελτασταὶ πάντες, καὶ οἱ ὀπλι-
 ται τῶν ἐκ Πειραιέως. καὶ οἱ μὲν φιλοὶ εὐ-
 θὺς ἐκδραμόντες ἠκόντιζον, ἔβαλλον, ἐτόξευον,
 ἐσφενδόων. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἐπεὶ αὐ-
 τῶν πολλοὶ ἐτίθρῳσκοντο, μάλα πιεζόμενοι,
 ἀνεχώρησαν ἐπὶ πόδα. οἱ δὲ ἐν τῷ πό-
 λιν μᾶλλον ἐπέκειντο. ἐνταῦθα δὲ ἀπο-
 θνήσκει Χαίρων τε καὶ Θίβραχος, ἀμφὶ
 Πολεμάρχῳ, καὶ Λακράτης ὁ Ολυμπιο-
 νίκης, καὶ ἄλλοι οἱ τε θάμμενοι Λακεδαί-
 μονίων πρὸ τῶν πυλῶν ἐν Κεραμεικῷ.

Ὅρων δὲ ταῦτα ὁ Θρασύβουλος καὶ οἱ ἄλ-
 λοι ὀπλῖται, ἐβοήθουν· καὶ ταχὺ παρετά-
 ξαντο πρὸ τῶν ἄλλων ἐπ' ὀκλίῳ. ὁ δὲ Παι-
 σανίας, μάλα πεισθεὶς, καὶ ἀναχωρήσας
 ὅσον σάδια τέτταρα ἢ πέντε πρὸς λόφον
 τινα, παρήγγειλε τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ
 τοῖς ἄλλοις συμμάχοις ἐπιχωρεῖν πρὸς ἑ-
 αυτόν. ἐκεῖ δὲ ξυλάζαμενος βαθεῖαν παν-
 τελῶς τὴν φάλαγγα, ἤγεν ἐπὶ τῆς Αθη-
 ναίης. οἱ δ' ἐς χεῖρας μὲν ἐδέξαντο, ἔπει-
 τα δὲ οἱ μὲν ἐξεώθησαν ἐς τὸν ἐν ταῖς Ἀ-
 λαῖς πηλὸν, οἱ δὲ ἐνέκλιναν· καὶ ἀποθνή-
 σκουσιν αὐτῶν ὡς πεντήκοντα καὶ ἑκατόν.
 Ὁ δὲ Παισανίας τρόπαιον στήσας, ἀ-
 νεχώρησε· καὶ ὕδ' ὡς ὠργίζετο αὐτοῖς, ἀλ-
 λά λάθρα πέμπων, ἐδίδασκε τῆς ἐν Πει-
 ραιεῖ, οἷα χρὴ λέγοντας πρέσβεις πέμπειν
 πρὸς ἑαυτὸν καὶ τοὺς παρόντας Εφόρους. οἱ
 δ' ἐπεῖθοντο. διΐησι δὲ καὶ τῆς ἐν τῷ ἄσφει
 καὶ ἐκέλευε πρὸς σφᾶς προσιέναι ὡς πλεί-
 στος ξυλληγομένους, λέγοντας, ὅτι ὕδ' ἐν δέει

4 Haec quum Thrasybulus, aliique gra-
 vis armaturae milites cernerent; suis o-
 pem ferebant, et celeriter ante alios a-
 ctiam in octonos instruebant. Pausanias
 quum admodum urgeretur, ac stadia
 quatuor aut quinque versus tumultum
 quendam cessisset; Lacedaemoniis, reli-
 quisque sociis mandat, ut ad se concede-
 rent. Atque heic phalange instructa, ea-
 que perquam densa, adversus Athenien-
 ses ducit. Excipiunt illi primo Lacedae-
 monios comminus, deinde partim in lu-
 tum, quod est propter Halas, protrudun-
 tur; partim fugam arripiunt. Interfecti
 25 ex eis plus minus CL. Pausanias excita-
 to tropaeo discessit, ac ne tum quidem
 offensus, clam ad ipsos mittit, qui Pirae-
 enses docerent, quibus cum mandatis ad
 se, atque ad Ephoros praesentes, mitte-
 re legatos deberent. Parent illi Pausa-
 niae, qui quidem et urbanos a se invi-
 cem dirimit, eisque mandat, ut collecti
 quamplurimi se atque Ephoros adirent,
 ac nihil esse causae dicerent, quamob-

rem Piraeenses oppugnarent. Malle se,
 ut pace facta, pariter utrique Lacedae-
 moniis amici sint. Erant haec etiam²⁶
 Naclidae Ephoro perquam auditu ju-
 cunda. Nam uti positum est in more at-
 que instituto Lacedaemoniorum, Epho-
 ros regi duos in expeditionibus adjungi;
 ita tum quoque Naclidas, et alius qui-
 dam, aderant; quorum uterque magis
 Pausaniae, quam Lysandro assentieba-
 tur. Quapropter cupide Lacedaemonem,
 non solum missos e Piraeo nuntios, qui
 secum foederis ineundi cum Lacedaemo-
 niis formulam ferrent; verum etiam
 nonnullos ex urbe privatos homines, una
 cum Cephisophonte ac Melito, ablegant.
 Hi posteaquam Lacedaemonem abire²⁷
 coepissent, etiam publico nomine missi
 sunt ex urbe, qui dicerent; se et mu-
 ros suos, et seipsos Lacedaemoniorum
 arbitrio permisisse: ac propterea ae-
 quum censere, ut etiam illi, qui se in
 Piraeo continerent, si quidem Lacedae-
 moniis amicos se profiterentur, Pirae-
 ei ac Munychiae deditiorem facerent.

τα
 δια
 φη
 δας
 ζει
 τευ
 λος
 μη
 δια
 πρ
 εχ
 η
 Κη
 τοι
 πον
 λέγ
 τα
 κεδ
 ουν
 λοι
 και

ται τοῖς ἐν τῷ Πειραιεῖ πολεμεῖν, ἀλλὰ
 διαλυθέντες, κοινῇ ἀμφοτέροι Λακεδαιμονίοις
 φίλοι εἶναι. Ἡδέως ταῦτα καὶ Ναυκλεί-
 δας Εφορος ὦν ξυνήκεν. ὥσπερ γὰρ νομί-
 ζεται ξὺν βασιλεῖ δύο τῶν Εφόρων συστρα-
 τεύεσθαι, καὶ τότε παρῆν οὗτός τε καὶ ἄλ-
 λος, ἀμφοτέροι τῆς μετὰ Πausανίης γνώ-
 μης ὄντες μᾶλλον, ἢ τῆς μετὰ Λυσάνδρου.
 διὰ ταῦτα οὖν καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα
 προθύμως ἐπεμπον τοὺς τ' ἐκ Πειραιέως,
 ἔχοντας τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς,
 καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἄσει ἰδιώτας, καὶ
 Κηφισοφῶντά τε καὶ Μέλιτον. Επεὶ μὲν
 τοι οὗτοι ὄχοντο ἐς Λακεδαίμονα, ἐπεμ-
 πον δὴ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς κοινῆς ἐκ τοῦ ἄσεως,
 λέγοντας, ὅτι αὐτοὶ μὲν παραδιδόασιν καὶ
 τὰ τείχη, ἃ ἔχουσιν, καὶ σφᾶς αὐτὰς Λα-
 κεδαιμονίοις, χρῆσθαι ὅ,τι βέλονται. ἄξι-
 οὖν οἱ ἔφασαν καὶ τὰς ἐν Πειραιεῖ, εἰ φί-
 λοι φασὶν εἶναι Λακεδαιμονίοις, παραδιδό-
 και τὸν τε Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν.

Αἰχέσαντες δὲ πάντων αὐτῶν οἱ Ἐφοροὶ καὶ
 οἱ ἑκκληῖοι, ἐξέπεμψαν πεντεκαίδεκα ἀν-
 δρας εἰς τὰς Αθήνας, καὶ ἐπέταξαν ζῦν
 Παισάνια διαλλάττειν, ὅπῃ δύναντο κάλ-
 λιστα. οἱ δὲ δήλλαζαν, ἐφ' ᾧ τε εἰρήνην
 μὲν ἔχειν ὡς πρὸς ἀλλήλους, ἀπιέναι δὲ
 ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἑκάστος, πλὴν τῶν τριά-
 κοντα, καὶ τῶν ἑνδεκα, καὶ τῶν ἐν τῷ Πει-
 ραιεῖ ἀρξάντων δέκα. εἰ δὲ τινες φοβοῖντο
 τῶν ἐξ ἄσπερος, ἔδοξεν αὐτοῖς Ελευσίνα
 κατοικεῖν. τούτων δὲ περαιωθέντων, Παισα-
 νίας μὲν διῆκε τὸ σράτευμα· οἱ δὲ ἐκ τῆς
 Πειραιέως, ἀνελθόντες ζῦν τοῖς ὅπλοις εἰς
 τὴν ἀκρόπολιν, ἔθυσαν τῇ Ἀθηνᾷ. ἐπεὶ
 δὲ κατέβησαν οἱ στρατηγοί, ἔνθα δὴ ὁ Θρα-
 σύβουλος ἔλεξεν· ‘ Ὑμῖν, ἔφη, ᾧ ἐκ τοῦ
 ‘ ἄσπερος ἄνδρες, συμβουλεύω ἐγὼ γινῶναι ὑ-
 ‘ μᾶς αὐτούς. μάλιστα δὲ ἂν γνοίητε, εἰ
 ‘ ἀναλογίσασθε, ἐπὶ τίνι ὑμῖν μέγα φρο-
 ‘ νητέον ἐστίν, ὥστε ἡμῶν ἀρχεῖν ἐπιχει-
 ‘ ρεῖν. πότερον δικαιοτέροι ἐστέ; ἀλλ' ὁ

28 Quum auditi ab Ephoris et evocatis, omnes essent, missi sunt Athenas viri quindecim; eisque mandatum, ut una cum Pausania, quam possent aequissime, rem componerent. Facta conditionibus huiusmodi transactio, ut pacem inter se mutuo colerent, et singuli ad sua se conferrent, exceptis Trigintaviris, et Undecimviris, et Decemviris, qui imperium in Piraeo obtinuissent. Quod si qui cives urbani sibi metuerent, iis esse migrandum Eleusinem statuunt. His ita transactis, Pausanias ad suos exercitum traducit. At vero qui erant in Piraeo, cum armis in arcem ascendentes, Minervae sacrum faciunt. Post ubi duces descendissent, Thrasybulus hac oratione

29 usus est: ‘ Equidem vobis, cives in urbe qui mansistis, hoc do consilii; ut vosmetipsos noscatis. Egregie vero vosmet noscetis, si vobiscum ipsis perpendere volueritis; quamobrem tanti vobis animi gerendi sint, ut in nos imperium ipsi usurpetis. An justiores nobis estis? Atqui populus longe, quam vos, pauperior, opum causa nihil in vos un-

quam iniqui designavit: quum vos di-
 tissimi omnium, multa, eaque foeda,
 lucri causa perpetraveritis. Jam quum
 nomine justitiae, quamobrem vosmet
 efferatis, causa nulla sit; consideretis
 velim, sintne propter fortitudinem vo-
 bis sumendi animi. At quinam de hoc
 fieri iudicium rectius posset, quam ex
 eo, quod inter nos gestum est, bello?
 Num consilio praestare vos dicetis,
 quum instructi a muris, armis, opibus,
 Peloponesiis etiam societate devincti, ni-
 hilominus per eos ad hunc statum re-
 rum vestrarum perveneritis, qui ab his
 omnibus imparati erant? Num Lace-
 daemoniis fretos efferri vos animis ae-
 quum putatis? At quomodo? quum vos
 illi, quemadmodum solent qui canes
 mordaces numella constrictos admorsis
 tradunt, huic populo tradiderint, quem
 vos injuriis affecistis, ac deinde disce-
 dentes nusquam appareant. Enimvero
 nolim vos, cives, quidquam eorum vi-
 olare, quae sacramento sunt confirma-
 ta: sed auctor sum, ut praeter reliqua
 decora vestra demonstretis, etiam praec-

μὲν δῆμος, πενέστερος ὑμῶν ὢν, ἔδεν πῶ-
 ποιε ἔνεκα χρημάτων ὑμᾶς ἠδίκησεν. ὑ-
 μεῖς δὲ, πλεσιώτεροι πάντων ὄντες, πολ-
 λὰ καὶ αἰσχρὰ ἔνεκα κερδέων πεποιθήκατε.
 ἐπεὶ δὲ δικαιοσύνης οὐδὲν ὑμῖν προσήκει,
 σκέψασθε, εἰ ἄρα ἐπ' ἀνδρεία ὑμῖν μέ-
 γα Φρονητέον. καὶ τίς ἂν καλλίων κρίσις
 τῶν γένωιτο, ἢ ὥς ἐπολεμήσαμεν πρὸς
 ἀλλήλους; ἀλλὰ γνώμη φαίητ' ἂν προ-
 ἔχειν, οἳ ἔχοντες καὶ τεῖχος, καὶ ὅπλα,
 καὶ χρήματα, καὶ συμμαχούς Πελοποννη-
 σίους ὑπὸ τῶν ἔδεν τῶν ἐχόντων * ἐς
 τοῦτο περιεληλύθατε; ἀλλ' ἐπὶ Λακε-
 δαιμονίοις δὴ οἴεσθε μέγα Φρονητέον εἶ-
 ναι; πῶς; οἳ γε ὥσπερ τοὺς δάκνοντας
 κύνας κλοιῶ δῆσαντες παραδιδόασιν, οὐ-
 τῶ καὶ κείνοι ὑμᾶς παραδόντες τῷ ἠδίκη-
 μένῳ τούτῳ δήμῳ, οἴχονται ἀπίοντες.
 οὐ μὲν τοι γε ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, ἄξιῶ ἐγὼ
 ὢν ὁμωμόκαλε παραβῆναι ἔδεν, ἀλλὰ καὶ
 τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις καλοῖς ἐπιθεῖ-

* ἔχοντων περιεληλύθατε.

ξαι, ὅτι καὶ εὐορκοὶ καὶ ὅσιοι ἐσέ. Εἰπὼν
 δὲ ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ὅτι ἔδεν
 θεοὶ ταραττέσθαι, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς ἀρ-
 χαίοις χρῆσθαι, ἀνέστησε τὴν ἐκκλησίαν,
 καὶ τότε μὲν ἀρχαὶς κατασησάμενοι, ἐπο-
 λιτεύοντο. ὕστερῳ δὲ χρόνῳ ἀκύναντες ζέ-
 νους μισθῶσθαι τὴν ἐν Ελευσίῃ, στρατευ-
 σάμενοι πανδημεὶ ἐπ' αὐτοὺς, τοὺς μὲν
 στρατηγὸς αὐτῶν ἐς λόγους ἐλθόντας ἀπέ-
 κλεισαν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐσπέμψαντες τοὺς
 φίλους καὶ ἀναγκαίους, ἐπεισαν ξυναλλαγῇ-
 ναι καὶ ὁμόσαιτες ὅρκους ἢ μὴν μὴ μνησικα-
 κήσιν, ἔτι καὶ νῦν ὁμῶς γε πολιτεύονται,
 καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένει ὁ δῆμος.

† stiti jurisjurandi, ac pietatis laudem vo-
go^o bis deberi.' His atque aliis talibus in
medium prolatis, nimirum non esse, cur
perturbentur, sed priscis tantum legibus
vivendum esse: concionem dimisit. Ac
tum quidem creatis magistratibus, rem-
publicam administrabant. Caeterum ali-
quanto post, quum ab iis, qui Eleusine
agebant, externum militem stipendio
conduci accepissent; suscepta totius con-
cursu populi adversus eos expeditione,
duces ipsorum in colloquium venientes
interfecerunt: missisque amicis ac neces-
sariis ad reliquos, uti secum in gratiam
redirent, persuaferunt. Quumque sacra-
menta sancte praestitissent, injuriarum se
nequaquam fore memores; etiam adhuc
populo iis inhaerente, quae tunc jureju-
rando sancita sunt, in eadem conjuncti
republica vivunt.

ANNOTATIUNCULAE.

LIB. I.

PAG. 1. (a) Notandum est incipere Historiam hanc Xenophonteam, ubi definit Thucydidea; quod plufquam innuere videtur Xenophon, ordiendo librum hunc Ium Historiae suae Hellenicae sine omni praefationis pompa, immo ejusmodi verbis, (viz. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ πολλὰς ἡμέρας, &c.) quae plane indicant cohaerentiam heic intelligendam esse cum historia aliqua praemissa. p. 5. (b) Potest etiam reddi hunc ad modum, viz. Et quas ipsi antea amiserant. p. 14. (c.) H. Steph. legendum monet φύλακας. p. 46. l. 3. (d) Desiderari videtur ἦσαν. p. 49. (e) et (f) Regiones Maritimae haberi solent Inferiores. Unde Asia inferior ibidem sonat ac Asia Maritima. Vide Cap. I. S. I. et 2. Κύρις Αναβ.

LIB. II.

PAG. 133. (g) Leuclavius arbitratur Κόρην esse vocem Persicam, quae manicam significet. p. 142. (h) Nomen navis Atheniensium publicae. Consule Suidam. p. 217. (a) Locus, in quo poemata recitabantur, priusquam in Theatrum producerentur.

TOMI PRIMI

FINIS.

PAG. 1. (a) Nomen est indicat Historiam hanc
 Xanthopodum, qui dicitur Thucydides; quod pini-
 quam tantum videtur Xenophon, cuiuslibet librum hanc
 rem Historiam hanc Thucydides hanc omni pini-
 quam, immo cuiuslibet veris, qui. Mox in textu
 e videtur dicitur, (b) quod pini indicat colat-
 rectorum hanc intelligendum esse cum hanc apud
 pini. P. 2. (c) Nomen est indicat hanc ad mo-
 dum, ut. Hanc pini nunc existant. P. 3. (d) N.
 apud, hanc nunc pini. P. 4. (e) (f) Regionem
 hanc videtur hanc. P. 5. (g) (h) Regionem
 hanc hanc hanc hanc. P. 6. (i) hanc hanc
 or hanc hanc hanc hanc. P. 7. (j) hanc hanc

PAG. 1. (a) Nomen est indicat Historiam hanc
 qui hanc, quod nunc hanc. P. 2. (b)
 (c) Nomen est indicat hanc hanc. P. 3. (d)
 hanc. P. 4. (e) hanc in quo hanc hanc.
 hanc hanc in Thucydides hanc.

